

వ త్రి ది న ము వ్ర క టి ం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ నవంబరు నెల 14-వ తేది గురువారము
MADRAS, THUNESDAY, 14th NOVEMBER 1929.
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర శార్దూమాస శుద్ధ చ్వాదశి

సంచిక ౧౩౬
No. 136

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యత
వత్తములు పొందియున్నది

తలనొప్పల మాన్యును. వాయువుపట్ల
కాపును. పార్శ్వపునొప్పల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. జ్వరముల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
కురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే ఔషుట పట్టుట
చుట్టూ శరీరమంతటా దుమ్మదార్జములను తొ
లగించును. నొప్పల తగ్గించును. విదేశము
లో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పలకు
నంజీవివంటిది

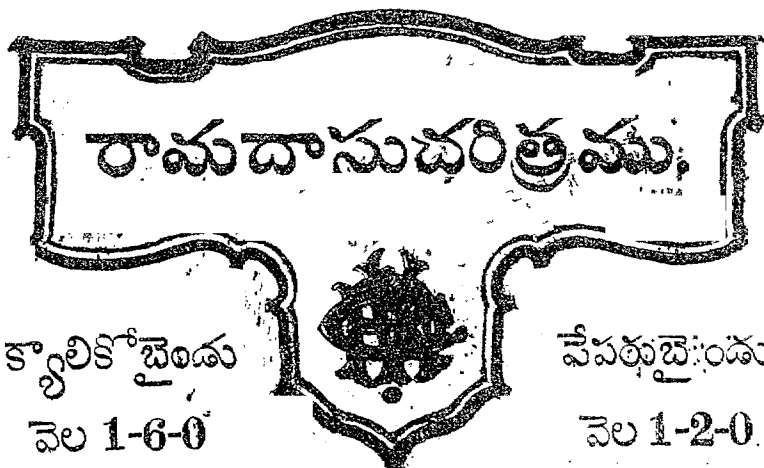
పంచభావ చీటి చూచి కొనిన
జూనము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నడక సీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 రంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు

109, ప్రెసిడెంట్ రోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి.

క్యాలికోబైందు
వెల 1-6-0

వేపరుబైందు
వెల 1-2-0

ఈ గ్రంథమునందలి తీర్థనలను రాగతాత్పర్యములతో పరిచేసి ప్రతిచరణమును విడదీసి చక్కని పీఠికయును, తీర్థనల
పద్యముల అనుక్రమణికయును, శీర్షబడి, అతి సుందరమైన పటములతో మేలు కాగితములపై నచ్చువేయించి, చక్కనిబైందు
చేయించి ప్రకటించి యున్నారము. సులలితముగా నుండుటచే స్త్రీలుకూడ చదువుట కుపయుక్తము.

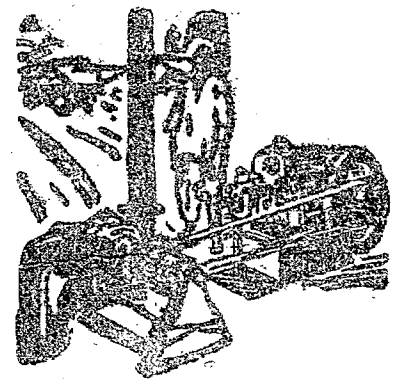
ఆర్ వేంకటేశ్వర్ అడు కో, ఆనందముద్రణాలయము మద్రాస్.

బ్యాంకు ఆఫ్ హిందూస్తాన్ లిమిటెడ్.,
ఫిక్సెడ్ డిపాజిట్లు

ఈక్రింద నుదహరించిన పరతులమీద పుచ్చుకొనబడును
రూ. 10,000 అంతకుపైన మొత్తములకు
సంవత్సరమునకు నూటికి నెల 1-కి రు. 5 చొప్పునను
2 వత్సరములకు నూటికి నెల 1-కి రు. 5 చొప్పునను
అంతకు తక్కువ మొత్తములకు
సంవత్సరమునకు నూటికి నెల 1-కి రు. 4 చొప్పునను
2 వత్సరములకు నూటికి నెల 1-కి 5 చొప్పునను
వడ్డీ యివ్వబడును.

బి. డబ్ల్యు. సా. గి. ర. ప. లి.
మేనేజింగ్ డైరెక్టరు

ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు శై కెటరీపేర వాయవతను.

మాప్రత్యేక వేవనరి, పోర్టుబుల్ హాపింగుసెట్లు
కోస్టిన్ క్రూడాయిల్ ఎంజినులతో గలవు.

పూర్తివివరములకు ఈ ది గు విలాసమునకు
ప్రాయము:-

అర్బినియన్ వీధి, మద్రాసు.

ప్రదర్శనగదులు ఈ దిగువ స్థలములందు గలవు:

కొత్తతరగువేట, బెంగళూరు.

వెస్టుమెయిన్ వీధి, మధుర.

అవనాషిరోడ్డు, కోయంబుత్తూరు.

వాలకార్టు బద్దర్సు. ఏ జెస్సి, సెజవాడ.

చంద్రా నర్సరీతోటలు:- ఈ బంకన్
3 సం॥ అట్టుమామిడిచెట్లు, నిమ్మ, నారింజి, తోటకా
డబ్బా రు 75. పాలు, దాలియ, అంజూరు, అంజూర్, నులాద్వి,
కోటన్న, పులుచెట్టు డబ్బా రు 5. స్వదేశీ తరకా, పులవి
త్తులు, స్వదేశీ తరకా, పులవుత్తవిత్తులు ప్రతిదినును 24 పా
కెట్టు రు 24. Ditto 12 పాకెట్టు రు 12. వాల్కర్టు బంకన్
Chandra Nursery, P. O. Salem Junction

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1929-వ సం॥ నవంబరు నెల 14-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

పెండ్లములు

చదువు తెనాలిది ,, ప 45 కలవి రు	12 8 0	13 4 0
సెల్లూరి ,, డిటో 42	18 8 0	14 0 0
కిల్లి ,, డిటో 46	15 8 0	16 12 0
రాసల ,, 134 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0
మల్లలు ,,	21 0 0	28 0 8

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16 0 0	17 0 0
పెనగులు ,, డిటో	16 8 0	18 0 0
పెసలు ,, డిటో	18 0 0	16 8 0
మినుములు ,, డిటో	17 8 0	18 0 0
ఉలవలు ,, ర 100	9 8 0	10 0 0

3. నూనెపప్పులు

మల్లలనూనె బా 1-కి	120 0 0	125 0 0
సెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	19 0 0
వేరు సెనగపప్పు బా 1-కి	41 0 0	43-0-0
వేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి ర 115 మినుకూనె 98		
అముదము బా 1-కి	102 0 0	104 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాయపనుపు బా 1-కి	108 0 0	110 0 0
కూరపనుపు ,,	65 0 0	67 0 0
మిరపకాయలు (సంటూరుది) బ 1-కి	105 0 0	122 0 0
ధనియాలు ,, బా 1-కి	28 0 0	38 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమంటు ములుగు 1-కి రు 40	50	
జల్లము బా 1-కి	28 0 0	49 0 0
అస్కా-చక్కెర బస్తా 1-కి	25 8 0	25 10 0
చింతపండు బా 1-కి	28 0 0	38 0 0

5. టెనుము

పట్టారకం బా 1-కి	31 0 0	33 0 0
నవరం ,,	26 0 0	32 0 0
రవుండు ,,	25 0 0	32 0 0

6. నూలు

నెం 20 జెన్ని సింహాయూరు	రు	7 12 0
నెం 6 ,, కటూరి		4 9 0
నెం 24 ,, లాకి		5 10 0
నెం 40 బామ్రుకు 10 సా		10 4 0
నెం 20 1/2 రెట్టలేడి		7 3 0
నెం 40 రాణి		9 11 8
నెం 4 జెన్ని మసీదు		4 8 0
44 నాండో		5 4 0

7. లోహములు

వెండి 100 కులం 1-కి	రు	52 4 0 రు 56-4-0
బంగారు కులం 1-కి		21 4 0 21 12 0
పవరను 1-కి		18 7 6
ఇత్తడి బా 1-కి		248 0 0 250-0-0
రాగి బా 1-కి		327-0-0 330-0-0

8. రంగులు

అలిమేలు స్వీట్జర్లందు అలిజరయిక్ సింహాయూరు

పిపా 1-డిగ్రీలు 200 క రు	47 0 0	
,, నీలిరంగు 1 రు	1 10 0	
,, 14 రతులు	1 10 6	
,, 28 రతులు	1 9 0	
,, 56 రతులు	1 0	
,, 1 అండురు	1 8	

కప్పులు పొద్దున్నా-బోలెడ్ అనగా (టర్ని-రెడ్లు)	3 4 0	
కాంగో 8 క	0	
దరు 4 క	0	

భూమిపన్ను విధాన సంస్కరణ మహాసభ

జెజవాడలో 5 వ తేదీని సమావేశమైనది

ఈ మహాసభ ది 5-11-29 తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు శ్రీ. దుర్గాకళ్యాణమండరమున సమావేశమైనది. మహాసభకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి రాయప్రోలు ప్రభులు అధ్యక్షత వహించి సభకు పలువురు రిలంకరించిరి. మహాసభ సలంకరించిన ప్రముఖులలో శ్రీయుతులు అంచె శివయ్య, దర్శి చెంచయ్య, పెనుమత్త బాపిరాజు, కలిడిండి గంగరాజు, గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య, బొబ్బిల వెంకటేశ్వయ్య, నృసింహదేవర సత్యనారాయణ, ఉప్పలూరి పట్టాభిరామయ్య, పర్యవేషిని రామచంద్రయ్య చౌదరి, మారిన నరసన్న, బిక్కిని వెంకటరత్నము ఎం. ఎల్. సి., గొల్లపూడి చలపతిరావు, కొండా అంజనేయులు, మాగంటి బాపిసీడు కె. కోటిరెడ్డి ఎం. ఎల్. సి., వాస్కేటి సత్యనారాయణ, ద. నారాయణరాజు యం. యల్. సి., సుంకర బసవయ్య, చింతమనేని భావయ్య, కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులు, న్యా. నుబ్బారావు పంతులు మున్నగువారే హాజరుగలరు.

సమావేశమైన ర. మండేశ్వర శర్మగారు "ప్రస్తుత భూమి పన్ను విధానము 150 సం॥ రం॥ మునుంచి భారత రాయతాంగమును పిల్చి పిచ్చిచేయుచున్నదనియు ఇట్టి యుత్సాహస్థ సమస్య వెంటనే పరిష్కరింపబడెనగాని దేశమునకు త్రేమములేదనియు రాజప్రతినిధి గావించిన ప్రకటనలో నిజముగా సద్భావ మే యున్నదేదల బొంబాయిలోవలెనే మదరాసులో గూడ జిల్లాలవారి నీ నెట్టుమెంటులను ఆపివేయించి ప్రస్తుత అసాధిక పు భూమిపన్ను విధానమును రహితముగా కనుకూలముగా పరిష్కరించుటకు పూనుకొనుటవల్ల వ్యక్తముగాగలదనియు తెలిపిరి. ఆంధ్రదేశములో సుత్పన్నమైన నీయుద్యమమును గూర్చి యిట్లు తెలిపిరి "ఈ సమస్య పరిష్కారమునుగూర్చి మనదేశము లోని ప్రతిపక్షమువారును ఆతురత చూపుచున్నారు.

ఇందునుగూర్చి ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసువారు యేర్పరచిన ఉప సంగ్రహములో జస్టిసుపార్టీ నాయకులు, మితవాదనాయకులు, స్వతంత్రపక్ష నాయకులు సభ్యులుగానుండి నెంతయు సత్సహాయము గనపరచుట కుభవించుచున్నది. అనేక తాలూకా జిల్లాసభలలో ఈవిధానము మారవలెనని తీర్మానములు గావించబడినవి. శ్రీయుత రామచంద్రారెడ్డి ఎం. యల్. సి. గారు ప్రారంభోత్సవమునకై వేంచేయుటయే ఇందులకు నిదర్శనము. జస్టిసు పక్ష నాయకులైన ది. బి. మునిస్వామినాయుడు ఎం. యల్. సి. గారు సభకు ధన్యవాదమును తెల్పుచు సందేశమునందిరి. (సందేశము చదవబడినది.) కాన ఆంధ్రరాయకు సోదరులు మెల్లమంచి తీవ్రాందోళనమునకై పూనుకొనినచో, నీ సమస్య త్వరలో ప్రజానూలముగా పరిష్కరింపబడక తప్పదు. పిమ్మట ప్రారంభోత్సవము జరుపవలసినదిగా కోరబడి శ్రీయుత బి. రామచంద్రారెడ్డి ఎం. యల్. సి. గారు ఇట్టి ప్రాముఖ్యమైన సభకు వీరిని ఆహ్వానించినందులకు కృతజ్ఞత తెల్పుచు, భూమిపన్ను విధాన సమస్య, భారతదేశపు అధికసమస్యలలోకెల్ల ప్రాముఖ్యమైనదనియు, ప్రస్తుతవిధానము రాయతుల కనుకూలముగా మారి, అదే శాసనసభవారినకము చేయబడినగానీ, దేశమునకు త్రేమములేదనియు, ఇందునుగూర్చి బాడ్లొలీరయసుల ఆందోళనము మనకు మార్గముచూపినదియు, ఆంధ్ర రయతాంగము సమీక్షించి తీవ్రాందోళనమునకు గడంగిపలసియున్నదనియు హెచ్చరించిరి. పిమ్మట శ్రీయుత అంచె శివయ్యగారిచే సుపాదించబడి పలువురు రాయకు ప్రముఖులచే బలపరచబడి శ్రీయుతులు గొ॥ వే. రామదాసు పంతులుగారు అధ్యక్షతవహించి, ప్రస్తుత విధానమునుగూర్చి లోపమును దానిని సవరించుటకై బయలుదేరిన భిన్నమతములను, వానియొక్క మంచిచెడ్డలనుగూర్చి విమర్శపూర్వకమైన చర్చని ఉపన్యాసము లిచ్చిరి. అది ఇదివరలో ప్రచురింపబడినది. పిమ్మట ఈ క్రింది తీర్మానము లంగీకృతమైనవి. శ్రీయుతులు రెడ్డిగారికి అధ్యక్షులు, ఆహ్వానసంఘమునారికి వందనములతో సభముగిసినది. నీ మహాసభ ఆంధ్ర రయతాంగములో అధికోత్సాహమును జనింపజేసినది

తీర్మానములు

- (1) ప్రస్తుతము ముద్రాను రాజధానిలో అమలునందున్న రైతావ్య భూమిపన్ను విధానము ఆ సాధికముగను నిరంకుశముగ నుండిదేశసంపదకు మూలకారణమైన రైతాంగము యొక్క త్రేమమునకు ప్రతికూలముగ నున్నందున ఈవిధానము రైతులత్రేమమున కనుకూలించునట్లును వెంటనే సంస్కరింపబడవలెనని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
- ఉపపాదకులు:— బి. రామచంద్రారెడ్డిగారు, ఎం. బిక్కిని, ఆమోదకులు:— న్యా. నుబ్బారావు పంతులుగారు, బొబ్బిల వెంకటేశ్వయ్యగారు, వాస్కేటి రామచంద్రారావుగారు.
- (2) ఒకటవ తీర్మానములోని లక్ష్యముసారము విధానపు మార్పులనుగూర్చి ప్రజాప్రతినిధుల అంగీకారముతో ప్రభుత్వమువారు చట్టములు నిర్మించి శాసనబద్ధము వెంటనే చేయవలెననియు, అంతవరకును ప్రస్తుతము జరుగుచున్నట్టియు, ముందు జరుగగలట్టియు జిల్లాలవారి సెటిల్ మెంటులను ప్రభుత్వమువారు ఆపుచేయవలయుననియు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

నియు, అంతవరకును ప్రస్తుతము జరుగుచున్నట్టియు, ముందు జరుగగలట్టియు జిల్లాలవారి సెటిల్ మెంటులను ప్రభుత్వమువారు ఆపుచేయవలయుననియు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు ఉపపాదకులు:— మా. బాపిసీడుగారు.

ఆమోదకులు:— మా. సత్యనారాయణగారు.

బి. వెంకటరత్నముగారు.

(3) భూమిపన్ను విధానసంస్కరణమునుగూర్చి సర్వవిధముల దేశములో కృషిసలుపుటకు యీ క్రింది సభ్యులతో ఆంధ్రభూమిమిలిన స్థాపించుటకు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉపపాదకులు:— బిక్కిని వెంకటరత్నముగారు.

ఆమోదకులు:— ధర్మచెంచయ్యగారు.

రె. మండేశ్వర శర్మగారు.

గుంటూరు:— 1. అంచ శివయ్యగారు 2. నాగళ్ల కృష్ణయ్యగారు 3. బాగల్లమాడి సాయయ్యగారు 4. ఆచార్య యల్. జి. రంగనాథులుగారు 5. యల్. వి. యల్. నరసింహారావుగారు 6. కొండా వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు 7. గొల్లపూడి సీతారామ శాస్త్రిగారు 8. వెంకటరాధ్యులుగారు 9. మంజునకుమారాజుగారు 10. బాగల్లమాడి కుప్పుస్వామిగారు 11. సి. అంజనేయులుగారు ఎమ్. ఎల్. సి. 12. మల్లాది యజ్ఞ నారాయణగారు.

సెల్లూరు:— 1. జెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు 2 బి. పెరుమాళ్ళ నాయుడుగారు 3. ఎ. యల్. కృష్ణారావుగారు 4. దర్శి చెంచయ్యగారు బి.ఎన్.సి.

మదరాసు:— 1. వే. రామదాసుగారు 2. కె. నాగేశ్వరరావుగారు 3. టి. ప్రకాశంగారు 4. రె. మండేశ్వరశర్మగారు (కేవలినర్.)

చిత్తూరు:— 1. బి. మునిస్వామినాయుడుగారు 2. పి. సి. పార్థసారథి అయ్యంగారు 3. దొరస్వామి అయ్యంగారు.

కడప:— 1. కె. కోటిరెడ్డిగారు 2. యల్. రంగారెడ్డిగారు 3. టి. నరసరెడ్డిగారు 4. ఎ. పరశురామాచార్యగారు.

కర్నూలు:— 1. జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు ఎమ్. ఎల్. సి. 2 కె. శరభారెడ్డిగారు.

అనంతపురం:— 1 జి. రామేశ్వరరావుగారు 2 ఇ. పి. రెడ్డిగారు ఎమ్.ఎల్.సి. 3 పి. కాసుప పిల్లమ్మ గూర్తి.

బళ్లారి:— 1 ఎ. రంగనాథ మొదలియర్గారు ఎమ్. ఎల్. సి. 2 పి. శివరావుగారు ఎమ్.ఎల్.సి.

కృష్ణాజిల్లా:— 1 గొల్లపూడి చలపతిరావుగారు 2 బొబ్బిల వెంకటేశ్వయ్యగారు 3 ఉప్పలూరి మత్తరాజుగారు 4 కాల్లెగడ్డ చుడుసూదనరావుగారు 5 నుకల వీరరాఘవయ్యగారు 6 సుంకర బసవయ్యగారు 7 కాకుమాని పిచ్చయ్యగారు 8 శంకర వెంకటేశ్వరరావుగారు 9 అ. కాశేశ్వరరావుగారు ఎమ్.ఎల్.సి. 10 భో.పట్టాభి శీతారామయ్యగారు 14 గొట్టెపాటి బ్రహ్మయ్యగారు.

(12) కాకుమాని లక్ష్మయ్యగారు 18, 16 19 సంబర్ష చేర్చుకాగితము చినిగిపోవుటచే తెలియలేదు. 14 కొమ్మారెడ్డి పట్టాభి రామయ్య 15 కొండాలి ఉమ్మన్నగారు (1) పర్యవేషిని భావయ్యగారు (18) కంఠం నేని రంగయ్య.

గంజాము:— (1) పుల్లెల శ్యామసుందరరావుగారు, గురువులుగారు (3) బాదే నీలయ్యరెడ్డిగారు (4) జెన్నారెడ్డిగారు (5) కేదల చంద్రయ్యనాయుడుగారు (6) విడగల చిరంజీవుల నాయుడుగారు (7) ఉన్నవ రామలింగము పంతులుగారు (8) వరహగిరి శోగయ్య పంతులుగారు (9) పారనంది సత్యన్నారాయణమూర్తిగారు (10) బి. విశ్వనాథదాసుగారు ఎమ్. ఎల్. సి.

విశాఖపట్టణము:— (1) బి. వెంకటపతిరాజుగారు (2) పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు (3) పి. జగన్నాథరాజుగారు.

తూర్పుగోదావరి:— (1) బి. వెంకటరత్నముగారు (2) సి. హెచ్. రంగారావులుగారు (3) కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు

(4) యమ్. నరసన్నగారు (5) బి. సత్యనారాయణగారు (6) జుజ్జవరపు వీరన్నగారు (7) మారిన నుబ్బారావుగారు (8) యమ్. పల్లం రాజుగారు (9) యమ్. నుబ్బారాజుగారు (10) డి. వి. యల్. ప్రకాశరావుగారు (11) నరసింహదేవి సత్యన్నారాయణగారు (12) న్యా. నుబ్బారావుపంతులుగారు.

పశ్చిమగోదావరి:— (1) డి. నారాయణరాజుగారు ఎమ్. ఎల్. సి. (2) యిందుకుర్రు నుబ్బారాజుగారు (3) మా. బాపిసీడుగారు. (4) మా. రామచంద్రరావు పంతులుగారు.

(5) జి. రామచంద్రరావుగారు ఎమ్. ఎ. (6) పి. హెచ్. బాబ్జీరాజుగారు. (7) పి. బాపిరాజుగారు. (8) శ్రీమన్నరెడ్డి అంజనేయులుగారు (9) వెంకంటి శ్రీధరయ్యగారు (10) రె. మండేశ్వరశర్మగారు. (11) ఆర్కాపురి శ్రీనివాసరావులుగారు.

ఈ భూమిమిలిన సాధ్యమైపుర్యతలో సమావేశపరచి అధ్యక్షుడిపేర్నికలు జరిపించుటగాను రె. మండేశ్వరశర్మగారిని Convener గా నియమించడ మయినది.

(2వ తేదీ)

లేబరు ప్రభుత్వమువారు మనకు సన్నిత్రులని స్పష్టమైనది

కామన్సుచర్యనుగూర్చి జస్టిస్ పార్టీ
నాయకుని యభిప్రాయము

నాయకుల వరతులను గూర్చి దేశములో
భేదమేమియు నుండదు

చిత్తూరు, నవంబరు 12:—భారతదేశ సమస్యను గూర్చి పార్లమెంటు కామన్సుచర్యలో చర్చ విషయమై యడుగగా జస్టిస్ పార్టీ నాయకుడగు రావు బహదూర్ మునుస్వామినాయుడుగా రిట్లు చెప్పిరి:—

“భారత కార్యదర్శి యుపన్యాసములో ప్రతిమాట భారత దేశము యెడల నిజముగా సానుభూతిని ప్రకటించుచున్నది. ఇరు పక్షములవారను ఈ దేశ పూరితులైన యీ సందిగ్ధ సమయమున మన దేశమునకు నిజమయిన మిత్రులని లేబరు ప్రభుత్వము వారు చాటివారు. బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు వైఖరి యంతమొందిన దని చెడివుడ్ బెన్ గారు తెల్పుట మిక్కిలి సంభావ్యము. లాయడ్ బార్నిగారి నడచిపెట్టుటకు యీమాట లుపయోగపడినవి. ఈ మాటలు మనస్సు మార్పును ప్రకటించుచున్నవనియు, సానుభూతి, ప్రేమయే మూలముగా గల్గియుండు నవయోగ మారంభమైనదనియు నీమాటలు కూచించుచున్నవి. భారత కార్యదర్శి ఉపన్యాసముయొక్క విలువను నిర్ణయించుటలో ప్రస్తుతము లేబరుప్రభుత్వమువారి సిద్ధి తిని పరిగణించక పోవు లే ఉచితము, ప్రకటన మనకు పూర్తిగా యిష్టముకానందు గూడ యిదియే కారణము. మనకు భారతదేశము నెడల నోక త్రొత్తపడతిని ఆంగ్లేయులవలంబించి నున్నారని యీ యుపన్యాసము వ్యక్తపరుచును. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యము నందు యితర ఆధినివేశములతో బాటు భారతదేశముగూడ సంతార్థ ఆధినివేశ ప్రతిపత్తిని బొందుననికూడ యిది స్పష్టము చేయుచున్నది. తత్క్షణమే ఆధినివేశ ప్రతిపత్తిని బొందుటకు మార్గములను నిర్ణయించుట రొండుటేబిల్ సమావేశముయొక్క కర్తవ్యము. ఈ కార్యము నందు అన్ని రాజకీయ పార్టీలును తోడ్పడవలెను. నాయకుల వరతులనుగూరించి భారతదేశములో నభిప్రాయభేద ముండునని తోచదు. ఈ వరతులను విశాలభావముతో సంగీకరించి, శాంత వాతావరణ మేర్పరుచుటకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము తోడ్పడవలెను. భారత సమస్యను తృప్తికరముగను, రాజనీతితోడను ఇక్విస్ ప్రభువు పరిష్కరించునని యందరును ఆశించుచున్నారు.

కొండులేబిల్ నభ

కొండులేబిల్ సభకు ఎవ్వరు ఆహ్వానింపబడవలెనని యడుగగా వారిట్లు చెప్పిరి:— రాజప్రతినిధియు, భారతకార్యదర్శియు, తమవాదానమును చెల్లించి రాబోవు కొండులేబిల్ సభకు సరియగువారి నాహ్వానించి భారతదేశమునకు నిజమైన మిత్రులని చాటవలెను. ఇంతకంటే నేను చెప్పవలసినదిలేదు. (ప్రేమ)

ప్రకటన

‘బాలవ్యాకరణ గుప్తాక్షరకాళిక’

800 పుటలు.

మెల 5-0-0

శ్రీమన్మహాపాఠ్యాయ

బ్ర|| కల్లూరి వేంకటరామశాస్త్రిగారి కృతము

ఇయ్యది చిన్నయనూరి బాలవ్యాకరణమునకు వ్యాఖ్యానము. తెనుగుభాష నభ్యసించగోరువారిని విద్యాకా పరీక్షకు జరుపు విద్యార్థులకును నిది నత్యంతోపయోగము. ఈద్వితీయము ద్రణుగురు దశక విశేషములు చేర్చబడియున్నవి. గ్రంథము కొరువారు త్వరపడుడు.

విలాసము:—

కల్లూరి రామచంద్రమూర్తి బి. యే. బి. యిడి.

అసిస్టెంటు టీచరు, బోర్డు హైస్కూలు, కొత్తూరు.

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి

మామిడి అంట్లు జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200 రకములను యితర ఫల, పువ్వు, పత్రజాతులు అమృతకాశకు సిద్ధముగా నున్నవి. కాటలాగు ఉచితము. రావు చిన్నారావు.డి నన్ను, కామవరసి. కడియం, కూర్మ గోవాపతిల్లా.

1 శేరు 1-12-0
5 శేరు 7-0-0

సాలామి త్రి సంజో వి

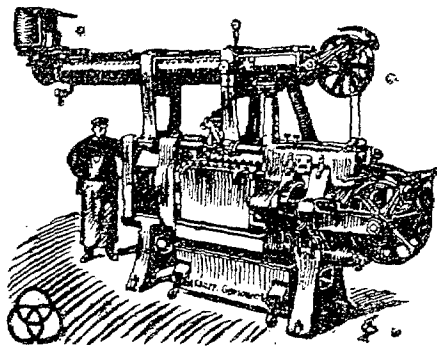
(రిజిస్టర్డ్)
ఫోటో 1

84 చెట్ల దినుసులు ఆవునీయ కలిసిన లేహ్యము. మేహపాడలకు సవాయి, స్త్రీల కుసుమవ్యాధులకు అమోఘము. దీర్ఘ ఉడుకులు, కుష్ఠ నష్టము, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల ఋతువ్యాధులకు గ్యారంటీ. జి. యస్. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోర్సు, రామానాయుడుపేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

KRUPP AUTOMATIC OIL EXPELLER

జగత్ ప్రఖ్యాతి గాంచిన

క్రుప్ప్ ఆయిల్ యక్సు వెల్లరు

ప్రపంచమందంతటలోను గొప్పది యగు క్రుప్ప్ ఫ్యాక్టరీలో తయారుచేయబడినది. దీనితో సమానముగా పని యిచ్చునది రెండవదిలేదు.

హిందూ దేశములో పని చేయు 600 యక్సు వెల్లరులో 500 క్రుప్ప్ యక్సు వెల్లరులు అయివున్నవి. అనలు యీ యక్సు వెల్లరు నూతనమైన పని చెప్పవచ్చుచున్నది.

పళ్లచక్రములు, వరమ్ము, కోనులు మొదలగు సామానులు అరగకుండునట్లుగా స్పెషల్ క్రోముస్టీలుతో తయారుచేయబడినవి. వేరుశనగ, కొబ్బరి, నువ్వులు, ఆముదము, అవిశి, ఆవాలు, గానుగ మొదలైన అన్ని నూనెలు తీయవచ్చును. ఆముదమును, నువ్వులు ఆడుటకు యీ యక్సు వెల్లరు గాక యితర మేకర్సు పనికిరావు. విడిభాగములు సిద్ధముగా దొరకును.

ప్రాప్తేటరు } సోల్ ఏజెంట్లు:—ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ,
సి. వి. రెడ్డి బి. ఎ. } యింజనీర్సు, బెజవాడ

అమెరికాలో తయారైన సామాన్యమైన తుపాకి

ఈ తుపాకి రు. 250/- లువిలువగల తుపాకిని పోలియుండును. ఆయితే దీని నుంచుకొనుటకు లైసెన్స్

క్య్ ఆనునది అవసరములేదు. నుండు 800 గజములవరకు పారును. 800 గజములలోపల నున్న పిట్టలను, పక్షులను, దీనితో సులభముగా కొట్టవచ్చును.

ధర	ఒక నుండుకలది.	రు. 5/-	వరుసగా 350 నుండుగలది రు. 7/-
,,	500	,,	రు. 9 మొదలు రు. 10 వరకు.
,,	1000	,,	రు. 11 మొదలు రు. 12 వరకు.

1000 నుండు ఉచితముగా నివ్వబడును. పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకం.

Address: INTERNATIONAL TRADING Co.,
57, Clive Street, Calcutta.

వాసక షరబత్తు

దగ్గులకు, జలుబుకు, సుప్రసిద్ధమైన నివారిణి

వాసక షరబత్తు మిక్కిలి కఫహరమైనది, రోగములచే గలుగు ఈడువులకు గుణమును గలిగించును.

దగ్గును తగ్గించి, స్వేచ్ఛగా కఫమును త్రోసివేసి, రొమ్ము నందు గలుగు బాధను హరించును. రొమ్ముపడిశము న్యూమోనియా వ్యాధులకు ఇది అమోఘమైన గుణమునిచ్చుచున్నది.

ఈ మాదిరిగానున్న అనుకరణములను చూచి మోసపోకుడు.

BENGAL CHEMICAL &
PHARMACEUTICAL WORKS Ltd.,
15, COLLEGE SQUARE, CALCUTTA.

నవంబరు

రాజమహేంద్రవరము

మొదటి పాఠశాల

1-11-29 తేది మొదటి పాఠశాల ప్రారంభము. ఈ సందర్భమున అవ సరమున చర్యను తీసుకొనుటకును పురమహాజనసభను పిలుచుట కును డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారిని కన్వీనరుగా ఏర్పాటు చేసిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

తిరుత్తని

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలమానము

గత నాలుగు రోజులుగా నీలకాండతి అన్ని ప్రాంతములలో ఏడేనిది దుక్కుల వర్షము పడినది. చెరువు లన గుంటలకు భావులకు నీరు వచ్చినందున తైతాంగము కొంచము నిబ్బరముగా యున్నారు.

శాంతినికేతన విద్యార్థులు

రవీంద్రనాథ ఠాకూరుగారి శాంతినికేతన విద్యార్థులకు శ్రీయుతులు సుధీరంజన్ కప్రిగర్, యం. సి. కణ్ణక్ శ్రేష్ఠి గార లీయారికి యాత్రాధము వచ్చిరి. మొన్నటి సాయంత్ర మీయారి వరనాలయాధికారులు వైవిద్యార్థుల నిరువుర నా వ్యసించి శ్రీయుతులు సి. కదురువేలు మొదలియారు బి. ఏ. బి. ఎత్., వారి అధ్యక్షతక్రింద జరిపిన గొప్పదగు పౌరమహా జనసభలో సుధీరంజన్ కప్రిగర్ గారు వేణుగానముచేతను, గంగారూరీ సంకాశ్మమనమును సాటియై ప్రేక్షకుల నానంద నియ్యుల గావించు గాత్రము పాటలతోడను, వంగభాషాగాన ప్రాధిమ్యమును సుస్వక్రము గావించిరి. కణ్ణక్ శ్రేష్ఠిగారు 'విశ్వభారతి ఆదర్శములు' అను విషయముపై అంగ భాషను భావగర్భితముగ నుపన్యసించిరి. అధ్యక్షులకు శ్రీ మొదలియారు గారును ఆనాటి పాఠకుని, ఉపన్యాసకుని అభినందించి మాట్లాడిరి.

మైసూరు సారస్వతసంఘము

ఈ యారియందలి బోర్డుమైసూరు అంగ సారస్వత సంఘ సమావేశము 7-11-29 తేది సాయంత్రము మైసూరు భవనావరణమున శ్రీయుతులు సి కదురువేలు మొదలియారు బి. ఏ. బి. ఎత్.; వారి అధ్యక్షమున జరిగింది. "సత్యము" అను విషయముపై సభాధ్యక్షులకు శ్రీ మొదలియారు గారు భావగర్భితముగ నుపన్యసించును బాహు నువ్వించిరి.

తైతుల కొట్లాటలు

ఈయారి కనలిసారమున గల తైతుల గ్రామస్థ యువకులు ఎత్తువృద్ధులకు ఖండాకాండవృత్తులను నిచ్చి టి నాయకులను సీటివరపు కామరాజు యాదావారికి దొంగిల టేరి కొట్టుకొన్నట్లును దెబ్బచే యరువాగులవారు గానుపడి నీ యారి వైద్యాలయమునకు వచ్చి చికిత్సలను బొందుచున్నారు. పోలీసుదర్శి పు జరుగుచున్నది.

తిరువతివార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మునిసిపల్ చేర్మన్ ఎన్నిక

1-11-29 తేది మొదటి పాఠశాల ప్రారంభము. ఈ సందర్భమున అవ సరమున చర్యను తీసుకొనుటకును పురమహాజనసభను పిలుచుట కును డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారిని కన్వీనరుగా ఏర్పాటు చేసిరి. మ. రా. రా. శ్రీ శిరిగిరి రంగయ్యశ్రేష్ఠిగారు తాత్కాలికాధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. మ. రా. రా. శ్రీ తిరుమలశ్రేష్ఠి సుబ్బన్నశ్రేష్ఠిగారు చేర్మన్ గా ఎన్నుకొనబడవలయునని ఒకరు ఉపసాదించి, మరియొకరు ఆమోదించిరి. మ. రా. రా. శ్రీ తలు పూరు శేషచలయ్యగారు బి. ఏ. బి. యల్. గారిపేరును ఇద్దరు సభ్యులు ఉపసాదించి బలపరచిరి. మ. రా. రా. శ్రీ చంద్ర గిరి శ్రీనివాసులశ్రేష్ఠిగారిని మరి యిద్దరు సభ్యులు ఉపసాదించి ఆమోదించిరి. వెంటనే తిరుమలశ్రేష్ఠి సుబ్బన్నశ్రేష్ఠిగారు తన అధ్యక్షిత్వమును వదులకొనిరి. వెంటనే ఓట్లు తీసి కొన బడినది. మ. రా. రా. శ్రీ తలుపూరు శేషచలయ్యగారికి పది ఓట్లును మ. రా. రా. శ్రీ చంద్రగిరి శ్రీనివాసులశ్రేష్ఠిగారికి 4 ఓట్లును వచ్చుటచే తాత్కాలికాధ్యక్షులు మ. రా. శ్రీ. టి. శేషచలయ్యగారు, చేర్మన్ గా ఎన్నుకొనబడి రని ప్రకటించిరి.

శ్రీమహాంతుగారు మరల అన్వేషణలగుట

శ్రీమహాంతు ప్రయాగదాస్ జీవారు 1928 సం॥రం నెవ్రెంబరు నెల మొదలు జబ్బుగనుండి మదరాసులో చికిత్స

పొందుచుండిరి. గడచిన ఏప్రిల్ నెలలో మరల జేహము స్వస్థ తలెని సమయములో కలనల్ మాల్ కంపెనీ గారు వచ్చియుండి మద్రాసునకు చికిత్సకొరకు తీసికొని వెళ్ళిరి. అప్పుడునే యం టూపుండి, గడచిన అక్టోబరుమాసము 24-వ తేదీన తిరుపతికి వచ్చిరి. వీరు వచ్చునపుడు చాల బలహీనముతో నుండిరి. పారు లనేకులు వీరికి సన్మానపత్రముల సమర్పించి, ఊరేగింపుచేసి, మతమునకు తీసుకొనివెళ్ళిరి. గొప్ప సంతర్కణలున్న జరిగినవి. తిరుమలకొండకు శ్రీవారి. దీపావళి ఆస్థానమునకు వెళ్ళియుండిరి. తిరు గ తిరు ప తి కి వచ్చి 8-11-29 తే ది చార్జీ పుచ్చు కొ ను లా గు ప్ర క టిం చి రి. చార్జీ పుచ్చుకొనెద రను వదంతి ఎచ్చటమాచినను ప్రజలీ యుం డినది. 6-11-29 తేది ఉదయం నుమారు 8 గంటలప్పుడు, మరల ఉన్నాడచేట్టులు అగుపడినవి. తటాలున డిప్రీక్టు మునసబుగా రింటికి వెళ్ళిరి. వెనుక సంస్కృత పాఠశాలకువెళ్ళి ప్రెస్సిపాలు గారిని, ఆగౌరవముతో మాచినట్లును, పండితులతో సంప్ర తించి మతమునకు వెళ్ళిపోయిరి. 7-11-29 ఉదయం 8 గంట లప్పుడు, మతము మేడపైవెక్కి పలువిధ చేష్టలతో వర్తిం చిరి. మద్రాసులోనుండు స్వర్ణముల్ మాల్ కంపెనీ గారికి తంతి యిచ్చిరి. వారు ఇంటిరించిరారక ర్త, కుమారస్వామయ్యగారు వచ్చిరి. డాక్టరు మద్రాసునకు రావలసినదని కోరగా, మహాంతు గారు వచ్చుట లేదనిరి. 9-11-29 తేది ఉదయము, 10-11-29 తేది సాయంకాలం మరల, వైద్యచేష్టలు అగుపడినవి. ప్రజలు మతముచుట్టును వారెన్నటికి వెళ్ళిన అచ్చిటికిని కూడవెళ్ళు చున్నారు. వీరు చార్జీ 8-11-29 తేది పుచ్చుకొనలేదు. వీరి యొక్క ఖజానాపెట్టెను మేజిస్ట్రేటుగారు సీలు చేయించిరి. ఇంటిరించిరారక ర్తలవారి సీలు, ఇతర విషయములు తమ సీలును కూడ యుంచిరి.

4 స్పీడ్స్ ఫార్వర్డ్ వచ్చిన మార్గం

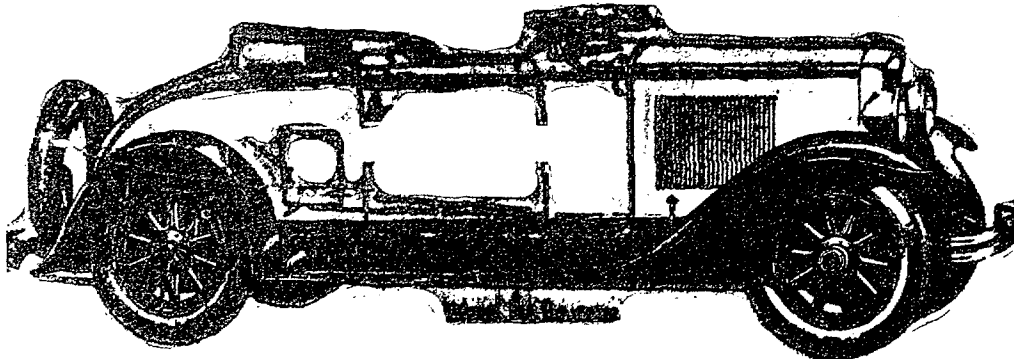

గ్రహమ్ పేజియర్లలో వివిధరకముల బాడీలు రోడ్ డ్లర్, కాబ్రియోలెట్, కూప్, స్పోర్ట్ ఫీటర్, 5, 6 ఛాసిసులమీద కట్ట బడినవి. ధరలు వేర్వేరు. 612 మాదిరికి తప్ప విగత వాటికి 4 స్పీడ్స్ అమర్చబడినవి.

మీ కొత్తకై కారు సిద్ధము.

ప్రస్తుతావసరములబట్టి ప్రజలు తక్కువ స్పీడ్ ఇంజన్లతో వేగముగా పోవుటకు యీమార్గమునెడ సుముఖత చూపించుట మిగుల ప్రశంసార్హమైన విషయమే. ప్రయాణ మొనర్చునప్పుడు తీవ్రమైన వేగము గలిగించుట, కడలిక లేకుండుట, గమనించదగినవిషయములు. సమయానుకూల ముగా గ్రహమ్ పేజియర్లు (2 హైస్పీడ్స్-స్టాండర్డు గేర్ పిప్లు గలిగి) 4 స్పీడ్స్ ట్రాన్సుమిషను నమర్చి, వాటివలన సాధ్యమైనంతవరకు ఉపయోగమును పొందునట్లు ఛాసిస్ ను, మోటారు నమర్చుట, చాలమంది ప్రజల ఆమోద మును బడయగల్గినది.

Joseph B. Graham
Robert B. Graham
Ray A. Graham

మద్రాసు రాజధానికి, మైదాబాదు, (డక్కన్) మైసూరు సంస్థానములకు :
సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:—పూడన్ బర్ర్ అండు కంపెనీ, 2/11, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.
బ్రాంచీలు:—బెంగుళూరు, ఉదకమండలం, సికింద్రాబాదు.
ట్రావెలింగ్ ప్రతినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలకు:—సి. అబ్బాయి నాయుడు, హోల్ మకాం, విశాఖపట్నం.
దక్షిణజిల్లాలకు:—టి. ఎన్. వెంకట్రామయ్యర్, హోల్ మకాం, తిరుచినాపల్లి.
పశ్చిమజిల్లాలకు:—కాప్టన్, ఏ. డబ్లింగ్, హోల్ మకాం, త్రివారం.
సబ్ డిలర్లు అన్ని జిల్లాలలోను గలరు.

1727

GRAHAM-PAIGE

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయ విలేఖరి)

ఇస్మినుపేట పరపత్రినంపుము

11 నవంబరు:—9-11-29 వ తేదీని సాయంకాలము 5 గంటలకు కార్యాలయమున ఇస్మినుపేట పరపత్రినంపుము యొక్క మహాజనసభ సమావేశమయ్యెను. ఈసభకు సంఘ అధ్యక్షులగు డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. 1928-29 సంవత్సరపు గవర్నమెంటువారి ఆదేశము ఉత్తరవును, కార్యనిర్వాహక కమిషనరీ 1928-29 సంవత్సరపు నివేదికను చదివి రికార్డుచేసిరి. రాజమండ్రి లోకల కో-ఆపరేటివు యూనియనుకు రాజమండ్రి కో-ఆపరేటివు సెంట్రలు బ్యాంకుకు ప్రతినిధిగా మ.రా.రా పాలకోడేటి సూర్యప్రకాశ రావుగారిని ఎన్నుకొనడమైనది. తరువాత 1929-30 బడ్జెట్టును శాంక్షనుచేసిరి. ఈసంఘముయొక్క పదవీకాలము వార్షికోత్సవమును, సహకారోద్యమముయొక్క రజతోత్సవమును తగు విధమున జరుపుటకు తీర్మానించుచు, ఆయుధ్యోగములను సెలవేర్చుటకు ఒక ఉపసంఘము నేర్పాటుచేసిరి. ఈ ఉపసంఘమునకు మ.రా.రా. చాణి హనుమంతరావు ఎం.ఎస్.ఎ, గారిని కన్వీనరుగా నియమించిరి. నూటికి తొమ్మిది రూపాయల చొప్పున దీనివెండు పంచెట్టుటకు తీర్మానించడమైనది. డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారిని, అంకరాజు శంకరాచార్యగారిని, భార్యదే రామమోహనరావుగారిని, ధనాలకోట సూర్యచార్యగారిని, ఉమ్మెత్తల కృష్ణనందంగారిని కార్యనిర్వాహకసభ్యులుగా ఎన్నుకొనిరి.

రాజమండ్రి కో-ఆపరేటివు సెంట్రలు బ్యాంకు 10-11-29 తారీఖున కార్యాలయమున రాజమండ్రి కో-ఆపరేటివు సెంట్రలుబ్యాంకుయొక్క మహాజనసభ సమావేశమయ్యెను. శ్రీకంచుమర్తి సీతారామచంద్రరావుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. కార్యనిర్వాహక కమిషనరీ నివేదికను, రిజిస్ట్రేరువారి ఆదేశము ఉత్తరవును చదివి రికార్డుచేసిరి. నూటికి తొమ్మిది రూపాయల చొప్పున బాటదార్లకు లాభమును పంచిపెట్టుటకు తీర్మానించడమైనది. రాజమహేంద్రవరములో స్థాపించబడ నన్న కో-ఆపరేటివు పాఠశాలకు 200 రూపాయలు యియ్యటకు తీర్మానించడమైనది. ఇదివరలో మేనేజింగ్ కమిటీవారు సహకారసమీక్షన పత్రికను శాంక్షనుచేసిన 100 రూపాయలను సభవారు అంగీకరించిరి.

ఒకరుద్రాపుల సందర్భమున సెంట్రలు బ్యాంకులవారు గవర్నమెంటు పత్రములను కొని హామీగా నిచ్చినగాని ఒకరుద్రాపును తీసికొనుటకు వీలులేదని ఇంజీరియలుబ్యాంకువారు పంపిన ఉత్తరమును చదివి, యీసందర్భమున మదరాసు కో-ఆపరేటివు సెంట్రలు అర్బను బ్యాంకువారు చేసిన తీర్మానమును అంగీకరించుచు, ఈ తీర్మానమును ఇంజీరియలు బ్యాంకువారికి పంపుటకు తీర్మానించడమైనది. బ్యాంకు ఉపయోగము నిమిత్తము 125 రూపాయలకు మించకుండా ఒక పైకెలును, 700 రూపాయలకు మించకుండా రోటరీ ట్రెజరీయంత్రమును కొనుటకు తీర్మానించడమైనది. దీని బిల్ చిత్రపు వెంకటాచలంపంతులు, కంచుమర్తి సీతారామచంద్రరావు, పెద్దాడ సుందరశేఖరావు, బొల్లా ప్రగడ సుందరగోపాలరావు, పాలకోడేటి గురుమూర్తి, పాలకోడేటి సూర్యప్రకాశరావు, మినాప్రగడ వెంకటచలపతిరావు, గోటేటి జానకిరాం, అద్దంకి జగ్గరాజు, దొంతరాజు వెంకట్రామయ్య, క్రొవ్వడి లింగరాజుగార్లును డైరెక్టరులుగా ఎన్నుకొనడమైనది. నూతన నిబంధనలు అమలులోనికి వచ్చినప్పటికి పుసులూరి కోడండ రామయ్య, పెండ్లాల వెంకటరత్నం, వేదాల వెంకటాచార్యులు, జుజ్జువరపు వీరన్నగార్లును డైరెక్టరులుగా సుండుటకు తీర్మానించడమైనది. గొల్ల వేమనరపు రామదాసుపంతులుగారిని, సరసింహదేవర సత్యనారాయణగారిని గౌరవసభ్యులుగా డైరెక్టరులబోర్డుకు ఎన్నుకొనిరి. ఈ బ్యాంకుయొక్క 10 వ సంవత్సర వార్షికోత్సవమును, సహకారఉద్యమముయొక్క 25 వ వార్షికోత్సవమును జరుపుటకును తీర్మానించి అందుకు గాను డైరెక్టరులకింద 50 రూపాయలను శాంక్షనుచేసిరి.

రాజమండ్రి లోకల్ కో-ఆపరేటివుయూనియను ది 10-11-29 తారీఖున మధ్యాహ్నము పై యూనియను యొక్క మహాజనసభ కార్యాలయమున సమావేశమయ్యెను. డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. 1928-29 సంవత్సర నివేదిక ఆమోదించడమైనది. కార్యనిర్వాహకసభ్యులకు మల్ రాల్ రాల్ క్రొవ్వడి లింగరాజుగారు,

తొమ్మిదవ రెడ్డిజనమహాసభ, కడప

ఈ నవంబరు నెల 23 - 24 తేదీలకు సరియగు శుక్ల సంవత్సర కార్తీక బ 7 - 8 శని ఆదివారములయందు హైదరాబాదు శ్రీయుత రావుబహద్దర్ యస్. వెంకటరెడ్డిగారి యాజమాన్యమున కడపపురమున తొమ్మిదవ రెడ్డిజన మహాసభను జరుపనిశ్చయించబడినది గనుక తాము తమ సన్నిహిత రెడ్డిశిరోమణులతో సభకు దయచేసి కార్యక్రమములో పాల్గొని సభను అఖండవిజయవంతము గావించ ప్రార్థించుచున్నాను.

కే. కొటిరెడ్డి, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు.

వేదాల వెంకటాచార్యులు, వొంకరాజు వెంకట్రామయ్య, గోటేటి జానకిరాం, పాలకోడేటి సూర్యప్రకాశరావు, దంకేటి నారాయణస్వామి, పాలకోడేటి గురుమూర్తిగార్లును ఎన్నుకొనడమైనది. మహాజన సభాసభ్యులకు డైరెక్టరుల సభ జరిగెను. అధ్యక్షు, కార్యదర్శుల ఎన్నిక జరిగెను. 23 వ తేదీ ప్రకారము అత్యంత ఆనందమైన అమ్మలను సెంట్రలు బ్యాంకువారికి నిధానము చేయుటకు పాల్గొనుమూర్తి, దంకేటి నారాయణస్వామి, గోటేటి జానకిరాం గార్లును ఎన్నుకొనిరి. యూనియను పక్షమున పాలకోడేటి సూర్యప్రకాశరావుగారి ఫెడరేషన్ డైరెక్టరుకొండను, క్రొవ్వడి లింగరాజుగారిని ఫెడరేషను మహాజన సభకును ఎన్నుకొనిరి.

* * * * * హిందూసమాజమునందలి యోగవ్యాయామ సమితి శాసనసభా ప్రతినిధులును హిందూ సభాధ్యక్షులును యగు డాక్టరు మూంజీగారు హిందూసమాజమునందలివ్యాయామ సమితిని బొందుటకు 9-11-1929 వ తేదీ శనివారం వచ్చినప్పుడు పై సమితియందలి విద్యార్థులు సుమారు 20 మందియు ఆ సమితిని నడిపించుచున్న మ-రా-రా-శ్రీ విలాసపుల వెంకట శాస్త్రిగారున్ను, బొల్లాప్రగడ సుందరగోపాల రావుగారున్ను యుండిరి. డాక్టరు మూంజీగారు వచ్చినవెంటనే విలాసపుల వెంకటశాస్త్రిగారు సమితిలోని యావస్థను దిండుకొని యొకపంక్తిగా యేర్పాటుచేసి శ్రీ భగవద్గీతాప్రార్థన, సూర్యప్రార్థనయు చేప్పించి వ్యాసముద్రదర్శనములకు ఆసనప్రదర్శనములకు శల విచ్చిరి. బియ్యే విద్యార్థియగు విలాసపుల సూర్యప్రకాశ శర్మ గారున్ను, ధరేశ శర్మగారున్ను బాజాకరపముల కనబరచిరి. ముఖ్యముగా శత్రువును కర్రతో బలవత్తరముగాయన్నప్పుడున్ను రెండవవాని చేతియందు కర్రలేనప్పుడు యెరిసిపడ గొట్టి చేతిలో కర్రలూగింను ఉపాయమువని కనబరచిరి. తరువాత బియ్యే జరుపు విలాసపుల సరసింహశర్మగారున్ను వేద పాఠశాల విద్యార్థులున్ను మల్లయ్యద్ర ప్రదర్శనమునందలి వివిధ చతుర్తూరములతో కూడ శేర్మచపముల కనబరచిరి. అవకాశకాహారావైత సిద్ధాంత గ్రంథకర యగు బొల్లా ప్రగడ సుందరగోపాలరావు గారు పద్యాసము, బద్ధపద్యాసము, లోలాసము, కుక్కుటాసము, యోగముద్రాసము, మత్స్యసము, సర్పాంగసము, హాలాసము మొదలగు ఆసనములను కనబరచిరి. వీస పాటి కృష్ణమూర్తిగారి ఉద్ఘాటము, వాలి, నజ్రోలిముద్ర కనబరచిరి. మృత్యుంజయశర్మగారు మృత్యుంజయసమును ప్రదర్శించిరి. శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి బి. ఏ. విద్యార్థిగారు మగ్గుర త్రిప్పిరి. మృత్యుంజయశర్మగారు దండములు వివిధరకముల ఇతర విద్యార్థులతో మిక్కిలి శేర్మగా కనబరచిరి.

అటుపిమ్మట హిందూసమాజం నూతిలోనికి నిచ్చిన తాడుతో వ్రేలాడగట్టి పర్రాకిమిడి కాపురస్తులు మరువాడ సుందర రామశర్మగారు నూతిలోని కరిగి పాలినీయోగముతో నీటిపైన యెనిమిదాసనములు జలస్థంభన యోగముతో 8 ఆసనములు, నీటిపైన సగము శరీరము నీటిలో సగము శరీరము యుంచి ఆ శిశు చిత్రపుపముల కనబరచిరి. వీరు బాజాకర కూడా నీటిపైన కొంతమట్టుకు తేలి త్రిప్పెదమని చెప్పియున్నారు. నీటిలో మునిగి కన్నులు పూర్తిగా తెరచి రెప్ప తేలుచుకు చాలా సేపువరకూ చూడగలరు. నీటిలో మునిగి వెనుక దుర్యోధనుడు జలస్థంభన చేసినచందంబున వీరును రెండు ఘంటలున్నర

నీటిలో సుశువుగా యుండగలరు. వీరు లింగభేదము లేక బాలురకు వృద్ధులకు నీటిభయము లేకుండా నీటి ప్రమాదములు కలుగకుండులాగున, తప్పించుకొను మార్గములు బోధించునని కంకణము కట్టుకొని యున్నారు. కావలసిన వాడు హిందూసమాజములోని వ్యాయామ సమితిలో చేరి ఉదయం 5, 6 గంటల మధ్యను శేర్మకొనవచ్చును. జనులకు ఆయుర్దాయము నూరు సంవత్సరములవంటి ఇరువదిరెండు సంవత్సరములకు దిగిపోయినది. దీనిని తిరిగి స్పృధ్ధి చేయుటకు పూర్వాచారములు యోగసాధనలు తప్ప మరెయ్యక మార్గము లేదు. కావున పాఠశాలలోని విద్యార్థులు ముఖ్యముగా హిందూసమాజములోని సమితిలో చేరి కాశీ, ట్రీ, కోల్, పాగాను, సిగరెట్టులను మాని యోగవ్యాయామముల శేర్మకొని ఆయుర్దర్ధి గాంతురుగాక.

ఆదవాని (స్వకీయవిలేఖరి)

కాలమానసితి

నవంబరు 11:—1929 ఈ సంవత్సరము కురిసిన అల్పవర్షములవలన మూగారి పంటలు అంతగాబాగులేదు. మొత్తముమీద అర్ధరూపాయపంట కావచ్చునని చెప్పుచున్నారు. శేనకాయ (గ్రవుండ్ నట్టు) విత్తుటకు తొలిసారి వర్షములు రానందున విత్తుటకు తయారచేసి యుంచుకొన్న శేనకాయ విత్తులు దగ్గరదగ్గరగా 2000 సంవలు ఆదవాని పేటకు అమ్మకమునకు రాబడినవి. ఆగస్టు నెలలో కురిసిన అల్పవర్షము వలన కొన్నికొన్ని జమీనులు పడుచుకు వచ్చినందున ఆదవానికి చట్టుపట్ల కొన్ని గ్రామాల భూములలో శేనకాయ విత్తులు విత్తియున్నారు. ఇప్పటికి పంటలు బాగాయన్నవిగాని వర్షము రానియెడల సరితయిన పంట కావని రైతులు భీతిల్లియున్నారు. ప్రతి, తెల్లపాన్న పంటలు ఇప్పటికి బాగాయన్నవి. నల్లరేగడ జమీనులలోని వైద్యుల వర్షము అవశ్యంబని రైతులు చెప్పుచున్నారు. సిండా చిన్నవైద్యులకు కఇకముందు వర్షము రానియెడల తలంచినంతవరకు ఫలముబుద్ధిని తోచుచున్నది. గ్రామములు మరియు రివిన్యూ అధికారులు అంచనాపట్లు చేయుదురో చూడవలసి యున్నది. ఆదవాని మునిసిపాలిటీ అధ్యక్షుని ఎన్నిక నవంబరు 1 తేదీన మల్ రాల్ శ్రీ రావుసాహెబ్ బి. తమ్మిరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగిన మునిసిపల్ కాౌన్సిల్ సభలో ఆలిజినాబ్ హాజరూర్ అబ్దుల్ రహిమాన్ సాహెబుగారు మల్ రాల్ శ్రీ రావుసాహెబు బి. తమ్మిరెడ్డిగారి వలన ఉపపాదింపబడి మిస్టర్ అయ్యారెవలన ఆమోదింపబడి ఆదిరాజు భీమరావుగారివలన బలపరుపబడి అధ్యక్షునిగ ఏకగ్రీవముగ నెన్నుకొనబడిరి. వీరి ఎన్నికకు ఎల్లరు సంతసించిరి. తరువాత మల్ యలె మల్లేశప్పగారు వైసుచేరుమన్ గా ఏకగ్రీవముగా నెన్నుకొనబడిరి. విజయముగాంచిన ఇద్దరుసభ్యుల మధ్యనుంచుకొని కాన్సిల్ సభ్యులు అత్యానందముతో శ్రావు ఫోటా నెత్తించి కొనిరి. టువుక్ నీటిసప్లయ చెరువు చెరువులో 5 అడుగులకు నీళ్లుంటున్నది. ఇక మూడు నెలకు సప్లయ అవునని తోచుచున్నది. ముందయినను ఒకటి రెండు గొప్ప వర్షములు కురియని యెడల ఆదవాని గ్రామములకు తీరని నీటికరువు ప్రాప్తించును.

రోడ్డు

ప్రకృత్యుద్ధానమున కాలమును బాగులేదని చెప్పవచ్చును. మోటారుకార్లు, లారీలు, బస్సులు, చాలా రాకపోకలు గలిగియుండుటవలన రోడ్డుపైన ఎగయు ధూళిపూసరముప్రక్క ఇండ్ల కాపురములను సంచరించు జనులను చాలా ఇబ్బంది గలుగజేయునని తప్పక చెప్పవలసియున్నది.

రోడ్డుకు అప్పుడప్పుడు (వాటరింగు) నీరుగుల్నిన యెడల రోడ్డునీటి బాగుపడగలదు.

స్వామిలెక్క

పాల్వ అక్షిపదగారి యాజమాన్యమున తనిఖీలుపున్నది. గ్రామములో ఇండ్లను మరుగుదొడ్లు మురికి వగయిరా నీళ్లు మొ హరిగలందా వారివారి యిండ్లముందర పారనిచ్చుట నిండా చింతనీయుం బైన విషయము.

మురికి కాలవలు

కాలవలనుండి ఎత్తి చేయవలసిన రోడ్లప్రక్కన వేయబడు కనుపు వగయిరా మురికి దినములకొలది ఆలాగేపడి మురుగునీరునుగాని మోటారులారి ఎత్తుకొని పోవునప్పటికి ఆట్టి మురికి కుప్పలుచెడిది రోడ్లంత అవరించియుండుట సయితం తలపించును.

ఇట్లు మురికి అపుచేసి ఉంచడము ప్రజారోగ్యమునకు భంగకరమై పుండును. గనుక ఆట్టి మురికికుప్పలను వెంటనే తొలగించుటకు ఎట్లబండ్లను మునిసిపల్ అధికారులు నియమించుట తప్పని విధానకంబై యుండును.

డాక్టరు మూంజిగారి ఉపన్యాసము

(స్వకీయవిశేషం)

గీతా తత్వము

రాజమహేంద్రవరము, నవంబరు 13:—డాక్టరు మూంజి గారు మాపట్టామునకు 8-11-29 సాయంకాలము 5 గంటలకు విచ్చేసిరి. వీరితోకూడ పండిత జగత్ నారాయణరావు యం. ఏ. యం. యల్. సి. గారును సుప్రసిద్ధ బేకేట కుటుంబ ఆఖండత్యాగియు నగు గణేశదామోదర పావగృహగారునువిచ్చేసిరి. వాటిసాయం కాలము 6 గంటలకు హిందూసమాజ మందిరములో బహిరంగ ఘట్ట జరిగెను. ఈసభకు మ.రా.రా. శ్రీ న్యాపతి సుబ్బారావుపంతులుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. సభకుపూర్వము రాజమహేంద్ర వర హిందూసమాజపక్షమున నడుపబడుచున్న గీతాపరీక్షలలో గలుపించినవారికి బహుమతులను డాక్టరు మూంజిగారు ఇచ్చి వేసిరి. బహుమతుల నిచ్చుచు గీతాతత్వమును గ్రహించ విద్యార్థులను కోరిరి. ఆనాడు యుద్ధభూమియందు శ్రీ కృష్ణభగవానుడు అర్జునునకు బోధించినదే గీతాతత్వ రహస్యమనియు ఆ తత్వమే సరియగు అహింసాతత్వమనియు, చంపెనువారు జన్మ వారు యీ లోకమున లేరనియు సమస్తము లోకకళ్యాణము కొరకేయియు తెల్పిరి.

స్వధర్మరక్షణయే స్వరాజ్యము

పిమ్మట “హిందూ సంఘటన - స్వరాజ్యము” అను విషయమునుగూర్చి డాక్టరుగారు గంభీరపన్యాసమునుగావించిరి. హిందూసంఘటనననుసారము స్వరాజ్యమునకు గల సంబంధమేమని సభ్యులకు అనుమానము కలుగవచ్చుననిరి. ఈ విషయమునుగూర్చి తెల్పుటకు ముందు 1914 సంవత్సరములో చెలరేగిన ప్రపంచయుద్ధమునకు, ఆంగ్ల జర్మనీ యుద్ధమునకు కారణము తెలిసికొన్నవనిరి. ఈ యుద్ధములో అమెరికా దేశములు తోరుటకు కారణమును ఆరయమనిరి. ఆంగ్లోసాక్ష్యజాతి నశించు నను భయముచేతనే కదా, ఆంగ్ల నాగరిక వినాశన మను ననుభవించేతనే కదా ఆంగ్లేయులును, అమెరికాదేశస్థులును కలసి జర్మనీపై యుద్ధమునకు దిగుటకు కారణమనిరి. పుష్కరాబా గోరిన్గిఎడమరైపును కారణమేమని యడిగిరి. భారతజాతిని, భారత సాంప్రదాయమును, నాగరికతను కాపాడుటకు కాదా యనిరి. భారతదేశాపై యుగయుగపుష్కలము కప్పములు చెల్లించి నలుములు పెట్టుచుండ చిరకాలమునుండ రాజా ప్రతాపసింహుడు మొగలాయి ప్రభుత్వమే జయము లేనదియు బహుకాంతమనిరి. హిందూ జాతికి, హిందూ సాంప్రదాయమును, హిందూ నాగరికతను కాపాడుటకు కాదా యనిరి. శివాజీ పురుషోత్తమ రెండవ విజయనగరసామ్రాజ్యమునకు, జీవితమును సుఖముగా గడుపుచుండ, ఆరణికినీడును తిరుదన శివాజీ మహారాజు విజయనగర సామ్రాజ్యమునను, మొగలాయిప్రభుత్వముపై నెవను తిరుగుబాటు చేయవలెను కారణమేమనిరి. హిందూ జాతిని నాగరికతను, సాంప్రదాయమును రక్షించుటకు కాదా యనిరి. డాక్టరుగారు అడిగిరి.

స్వధర్మరక్షణయే స్వరాజ్యమనిరి. అట్టి స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు రెండుమార్గములు కలవనిరి. స్వధర్మమును మరచి, స్వసత్యమును మరచి పరజాతితో వికృతము పరచుతమును స్వీకరించి తమ పురాతన నాగరికతను మఱచి అప్పటి పరప్రభువుల జాతివాదనని మురిసి పరజాతులరాజ్యమే తనరాజ్యమని మూఢవిశ్వాసముతోనుండుట ఒకమార్గమనిరి. ప్రపంచసఖముల విడనాడి స్వధర్మరక్షణకొరకును స్వజాతిపోషణకొరకును సమస్తమును అర్పింపగలుగుట యింకొకమార్గమనిరి. హిందూ మతమునువీడి మహమ్మదీయమతమును స్వీకరించి మహమ్మదీయ రాజ్యమే తమరాజ్యమని సంతరించిన 12-వ శతాబ్దపు కొందరు హిందువులమార్గము ఒకమార్గమనిరి. రాజా ప్రతాపు, పుష్కరాబా, శివాజీరాజు మహారాజులది రెండవమార్గ మనిరి. మొదటిమార్గము భీరులకును రెండవమార్గము వీరులకును అన్వయించుననిరి. ఇట్టి విషమపరిస్థితులు నేడుకూడ దేశములో నున్నవనిరి. పరప్రభువులకు ఆంగ్లేయులు రాజ్యము చేయుచున్న యీ కాలమున భారతీయులు కొందరు వారిమతమును, వేషమును, ఆచారములను స్వీకరించిస్వరాజ్యము సిద్ధించినట్లు సంతరించుచున్నారనియు, అది భీరుల మార్గమేకాని, శూరులమార్గముకాదనియు నుడిచిరి. హిందూమతమునువీడి పలువురు క్రైస్తవులుగను, మహమ్మదీయులుగను, మారుచుండ హైందవజాతి చిక్కి, కుష్కించుచున్నదనియు, అందువలన కల్లుచున్న నష్టములను గుర్తించుననియు నుడిచిరి. ఏడుకొట్ల పంచములు మహమ్మదీయులుగా మారిన హైందవజాతి ఏమగుననిరి. ఏడుకొట్లపంచములు క్రైస్తవులయినచోయిదివరకున్న హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయ తోడు, హిందూ క్రైస్తవ, మహమ్మదీయ సమన్వయంకొకటి బయలుదేరదా యనియు అడిగిరి. అట్టి సమన్వయములుదేరినచో రాజకీయపరిస్థితులు క్లిష్టముకావాయనియు అడిగిరి. చెన్నపురి రాజధానినారిని యీ విషయమై బాగుగా ఆలోచించుననిరి. హిందూమతము హిందూజాతిని రక్షింపమనిరి. ప్రైవిటునునున్నటిని బాగ్రత్తగా నాలోచించినవారికి హిందూసంఘటనమునకును, స్వరాజ్యమునకును, గల సంబంధము తేటతెల్ల మగుననిరి.

స్వరాజ్యసంపాదనకు బుద్ధి, శక్తి, లక్ష్య అవసరము స్వరాజ్య సంపాదనకు బుద్ధి, శక్తి, లక్ష్య అవసరమిరి. హైందవజాతిలో, హిందువులలో నూడువిధములగు తెలివితేటలుగలవారు గలరనిరి. జగదీశుని, రవీంద్రుని, పుట్టించిన బంగారీయుల బుద్ధియొక్కటనిరి. చతురోపాయముల పన్ని శత్రువును నిర్మూలము చేయగల మహారాజుల బుద్ధి యింకొకటి మనిరి. తత్వసంబంధమును విషయములను చక్కగా నాలోచించి, ముక్కుముక్కుకు పెడతార్లులు తీయగల దక్షిణ హైందవుల బుద్ధి యింకొక మాదిరిది యనిరి.

ఈ మాడురకముల బుద్ధిని స్వరాజ్య సంపాదనకొరకు సమన్వయము చేయుట అవసరము కాదా యనిరి. హైందవజాతిలో హిందూసంఘముల మూడు విధములగు శక్తి గలవనిరి. శ్రీలమానమును స్వధర్మమును రక్షించుటలో అఖండత్యాగమును చూపగల రాజపుత్రుల శక్తి ఒకటి యనిరి. బాహుబలములో ప్రసిద్ధికెక్కిన జాటులది యింకొక తరహాశక్తియనిరి. శత్రువుల కండ్లలో దుమ్ముపోసి వారిని పాదాక్రాంతులుగజేయు శక్తి మహారాష్ట్రులదనిరి. ఇట్టి శక్తులను స్వరాజ్య సంపాదన కొరకు సమన్వయము చేయుట అత్యంత అవసరము కాదా యనిరి. గుజరాతులయొద్దను, మారాఠీల యొద్దను, ధనమును స్వరాజ్యము కొరకు పుష్కరాగించుటయు చేయుట అవసరము కాదా యని యడిగిరి. ఈ పనులకు హిందూమహాసభవారు తప్ప యింకొకరు చేయలేదనిరి. ఈ విషయము లన్నిటిని గుర్తించి హిందూ సంఘటనమునకును, స్వరాజ్య మునకును గల సంబంధము తెలిసికొనుననిరి.

అహింసాతత్వమువలన

స్వరాజ్యమును సంపాదించవచ్చు కాని నిలబెట్టుకొనుట కష్టము ఖద్దరధారణకలనను, ఆహింసా ప్రచారమునను స్వరాజ్య సంపాదన సంపాదించుటకు అవకాశముంపిన పుండవచ్చుననిరి. కాని రకరకముల బాంబులకును, గాలి విమానములకును, యిరక మరక హోమములకును అలవాటుపడిన ఆంగ్లేయుడు ఆకాశమునుండి విడుచు మారక హోమములనుండి ప్రజలను రక్షించుటకు గల మార్గమేమనిరి. హిందూదేశ సరిహద్దు ప్రాంతములలోనున్న జాతులవారు హిందూదేశముపై దాడిచెడిచినచో భారతీయుల గతి యేమనిరి. అవసర కాంగ్రెసు సభలు ప్రజలకు రక్షింపజేసనిరి. భారత యువకుల కెల్లరకు వైరిక శిక్షా యాసరమిరి.

పంచముల మాట మరువవద్దు

ఉపన్యాసమును ముగించుచు పంచములకష్టముల భరణ నట్టిరి. అంబరాధికతమును రూపుమాప లేనిచో, హిందూ జాతి నశించు వనిరి. ఆంధ్ర పండితులతో సభ ముగిసెను.

ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయము

ప్రాచ్యవిద్యాపరీక్షలు

1920 లో జరుగు ఉభయ భాషా ప్రవీం (వి) ప్రవీం పరీక్షకు నియమించిన పాఠ్యగ్రంథములు 1928 జూలై ప్రాంతముల గెజటులో ప్రకటింపబడినవి. దానియందు లక్షణవాక్యగ్రంథములు కొన్ని గలవు. కాని యూనివర్సిటీ క్యాలెండరునందు గెజటునందు లేనిపుస్తకములు మఱి రెండు గలవు. అవి నరస భూపాలీయము. అధర్వణకారికలు, వీనిని గెజటునందు ప్రచురింపకపోవుటచే గెజటునే చూచిన విద్యార్థులు మోసపోవుట కనకాశము గలదు.

ఆంధ్ర వాఙ్మయచరిత్రము (పం. సు) దొంగట్ల లేదని ఉ. భా. ప్ర. (ఏ) విద్యార్థులకు “ఆంధ్ర వాఙ్మయచరిత్ర సంగ్రహము” నైనను చదువ వచ్చు నన్నారు గాన (టి) వారికి లభింపకపోదని కాబోలు వారి కా యానుహ్యమును కలిగింప లేదు.

యయాతిచరిత్రమునకు మాటుగా అచ్చ తెలుగు రామాయణములో కిష్కింధ సుందరకాండలు అయినను చదువ వచ్చు ననుట విద్యార్థులు చూచియే యుండురు.

నాగానందము (వే. వేం. రా. కా) ప్రతులు చిక్కలేదని కొందఱు హడామడి పడుచున్నారని కీ. శే వేంకటరావుశాస్త్రిగారును దను చరమదశయందు ప్రయత్న లేవు, ఇప్పుడు ప్రకటింపను దలపలేదు అని తెలిపియుండిరి. కాని 4, మల్లికేశ్వరపీఠి, జి. టి. మద్రాసులో నా పుస్తకములు లభింపగలవట.

విశ్వవిద్యాలయమువారు తమ క్యాలెండరునందు 98-వ పుటలో పుస్తకనామముల యధోభాగమున వారికి సలహాగా 2 పార్టు 6 గ్రూపు వి. ఏ. వారి వాఙ్మయమును, మాడుడని యున్నది. కాని ఆ పార్టులో ఆ గ్రూపునందు ఏమియు లేదు. (మాడుడు 74 పుట) కాని 2 పార్టు, 7 వ గ్రూపులో (78 పుట) యుద్ధముల్లని కాసనము మొదలగునవి యుదాహరింపబడి యున్నవి. ఈ వ్యత్యాసమునకు గారణము తెలియదు విశ్వవిద్యాలయమువారు ఈసంశయమును బోధించుదురగాక

‘ఒక విద్యార్థి’

ఆంధ్రదిన పత్రిక

ఆంధ్ర దినపత్రిక	పొరుగువారికి	చెన్న పట్నమువారికి
సంవత్సరమునకు	24 0 0	20 0 0
ఆర్రుమాసములకు	12 0 0	10 0 0
మాడుమాసములకు	6 4 0	5 4 0
మాసమునకు	2 2 0	1 12 0

వార పత్రిక

వారపత్రికకు సంవత్సర చందా రూ. 4 0 0
వారపత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాకు పంచబడదు

బసవపురాణము

కాలిక్ జైందు ధర 1-కి రూ. రూ. 2-కి 0
గ్రంథకర్త:— పాల్కురికి సోమనాథకవి.
పరిష్కర్త: బ్ర. శ్రీ. వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు
పండ్లెండవ శతాబ్దమున నెలసిన శైవమత ప్రతిపాదకమగు ద్విపదకావ్యము. ఇందు శైవమతోద్ధారకుడగు బసవేశ్వరునియు, తత్పూర్వులు, తత్వము కాలీనులునగు శివభక్తులయు చరిత్రములను నరసముగను, పాశకులు మునుకురగి తన్మయు లంపనట్లు గను కవి పర్ణించినాడు. గ్రంథమున ముదురమదురములగు బానుదెనుగుపలుకుల బాలువాచ్చి రచన మున ముద్దులు గురిపించినాడు. గ్రంథము బిన్నుచిక్క రావ్వుములకు జెందిన పెక్కు తాళిపత్రమాన్యకలతో పరిచూచి పరిష్కరింపబడినది. వారాంతములు సూచింపబడినవి. పరిష్కర్త రచియించిన అమూల్యముగు పీఠిక (129 పు.) యందుగలదు జ్ఞానపుటపూర్వ సారస్వతచారిత్రిక విశేషముల లెక్కకు మిక్కిలిగనందు పరిష్కర్త యెర్పిక్కురారు. ఆధునిక కవికుమారుల కిది యుత్సాహోపకారకము.
పాఠ్యశాలకు ప్రత్యేకము
మీ నేజరు, “ఆంధ్రపత్రిక”
7, తిలకా శివపీఠి, మద్రాసు.

మహాత్మా అధినివేశ స్వత్వమును నిర్వచించుట

తుపాకులను విడిచి ప్రజాభిమానమును బడయవలెను

ముందములను వచ్చిన చట్టనిర్మాణమునకు వేడియుండవచ్చును

అహమ్మదాబాదు నవంబరు 14:— “ప్రస్తుతము ప్రాముఖ్యమునకు వచ్చిన కలకత్తా కాంగ్రెసు తీర్మానమునం దెట్లో డిల్లీనాయకుల సమష్టి ప్రకటన యందుగూడ ప్రతిపదమును సార్థకముగానే ప్రయోగించితిని” అని గాంధీమహాత్ముడు ఆంగ్లేయమిత్రులు కొందరు లేబర ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడ గోరుచు పంపిన తంతివార్తలకు ప్రత్యుత్తరముగా, యంగు ఇండియాపత్రికలో వ్రాసెను: “ఆచరణయందు నిజముగా అధినివేశస్వత్వము చేకూరినచో అధినివేశ స్వత్వరాజ్యాంగనిర్మాణమునకు కొంతకాలము నేను వేచియుండగలను. అనగా భారతదేశమును ఆత్మగౌరవముగలస్వాతంత్ర్యరాజ్యముగ నుడనిచ్చుటకు బ్రిటీషు ప్రజలకు నిజమగు అభిలాషయును, ఇండియాలోనుండు ఉద్యోగులకు నిజమగు నేవాభిలాషయును గలుగవలెను. ఉక్కునన్నీలు, తుపాకులు విడిచి ప్రజాభిమానమును బడసిన నేగాని యట్లు జరుగనేరదు. ఆంగ్లేయులును పురుషులును తమ ఆస్తిజీవనముల సంరక్షణకై సిపాయిలతో సండియుండు శిబిరములపై గాక భాంత ప్రజలసద్భావముపై నాధారపడియుండుట కంగీకరింతురా? వారందుకు సిద్ధముగ నుండకపోయినచో, ఎట్టి అధినివేశస్వత్వమైనను నాకు సంతృప్తికరముగ నుండజాలదు.”

(అ. వె.)

ఎన్నేట్టు ల్యాంగుల ఆక్టు

నవరణబిల్లుయొక్క ఉద్దేశములు కారణములు

1803 సం॥లో పెర్మనెంటు కమిషన్లు ప్రవేశపెట్టబడక పూర్వము రయితులకు స్వల్ప రుసుము లొసగబడుచుండెడిది. మద్రాసు జమీందారీ బిల్లును 1802 సం॥ యొక్క 25 వ రెన్యూలేషనులోగల వరతుల ప్రకారమును బోర్డుస్టాండ్ లొస ఆర్డరు 29 నెం॥ ప్రకారమును, పెర్మనెంటు కమిషన్ లెన్యూ కాబడియున్నవి, జమీందారుల సంవత్సరమునకు నిర్ణయింపబడిన కేసు, పూర్వ చట్టలను మార్చినదిగా, రయితులను దయతో చూచుచుండవలె ననియు, స్వసాయ మభివృద్ధి గావించుచుండవలెననియు పోలీసువారికి సోద్యమ చేయవలెననియు వైసెప్రుబడిన ఆర్డరులో విధింపబడియున్నది. భూస్వామి కాళ్వరముగా నిర్ణయింపబడినయొక కేసు-చెన్నై మును చెల్లించినందువన, బంజరుభూములను సాగుబడి క్రిందికి దెచ్చినందుకును కేసు-పూయొక్క రెమిషను నొసగబడజాలదని వైసె స్ట్రీ లే వ ను యొక్క 6 వ సెక్షను లో చెప్పబడియున్నది. ఇందువలన భూస్వామిని రెమిషను బొందుటకు రయితులకు గలహక్కు తీసివేయబడలేదు. ప్రాసెయిటరీ రయితులు యిప్పటికినిగూడ భూస్వామి యిష్టము ప్రకారము రెమిషనులను బొందుచున్నారు.

కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ క్రిందగూడ ప్రయిటరీ రయితులు రెమిషనులను బొందుచున్నట్లుగా కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ యొక్క సాంఘిక రిపోర్టులనుబట్టి తెలియుచున్నది.

పెర్మనెంటు కమిషన్ లెన్యూనక పూర్వ భూస్వామికి మందంతులగుండ వ్యవసాయదారుల కిట్టి రెమిషను లొసగబడుచుండెడిది.

కాటకపు సంవత్సరములందును, పంట లాపోయిన సంవత్సరములందును, రయితులకు రెమిషను లొసగబడుటకు కేమిన్ కమిషనువారును, డిసెంబ్రలైజేషను కమిషనువారునుగూడ సిఫార్సుగావించిరి. 1901 సం॥ ఫ్యామిన్ కమిషను రిపోర్టుయొక్క 91, 92, పుటలలో యీ విషయమున సిఫార్సులు స్పష్టముగానున్నవి. ఈ సిఫార్సులను బట్టియే మద్రాసు ప్రభుత్వమునకు 1905 సం॥ ఎన్నేట్టు బిల్లు యొక్క 124 వ క్లాజును దోర్బరిచిరి ఇది పెల్లెట్టుకమిటీ

నుండి బయటికివచ్చెను. కాని యీరాష్ట్రమునందలి భూస్వామిలు తమిళనాడు ఆధికారము బోయల వలన పడగట్టాదాని తీసికేయించిరి. ఈ క్లాజు కేసును సమగ్రముగా మరల ప్రవేశపెట్టుటకు ప్రస్తుత బిల్లు నూచనగావించుచున్నది.

బిల్వనాథదాసు.

మలబారు రయితుల చట్టము

గవర్నరుగారి నవరణ సూచనలు

మలబారు రయితుల చట్టమునకు గవర్నరుగారు కొన్ని సవరణలను సూచించుచు అందుకుగల కారణములను యీ క్రింది విధమున సూచించియున్నారు—తోట భూములమీద స్వామి ముగ సిద్దు నిర్ణయించుటలో, మిరియాలు ముఖ్య పంటకావచ్చుడు అంత విలువగల పదార్థమును మొత్తపుపంటలో చేర్చక పొవుట నష్టకరముగా నుండును. సవరణ నెం 1 యీ లోషను ను దీనివేయుట కుద్దేశింపబడినది.

మలబారు పరిస్థితులనుబట్టి ముఖ్యముగ ఎర్నాడు, పల్లు న నా తాలూకాల పరిస్థితులను బట్టి, బిల్లు యొక్క 15 వ క్లాజు ప్రకారము పంటలను జప్తు చేయు హక్కు, కోర్టు మూలముగూడ, అనవసరము. కాబట్టి 15 వ క్లాజును తీసివేసి ఆర్డర్ ను సిద్దుచెల్లించబడుటగాని, లేక అందుకు పూర్తి యొరగబడుటగాని, నిబంధన గావించుట భావ్యము. నెం 2 నెం 5 వ క్లాజులను యందుకొర కుద్దేశింపబడినవి.

18 వ క్లాజుక్రింద, కుజికనందారుచే చెల్లించబడవలసిన రివ్యూను గలయు నిర్ణయించుటలో, మిరియాలపంటగూడ చేర్చబడవలసినవి స్పష్టముగావించుటకు సవరణ నెం 6 ఉద్దేశింపబడినది.

ఇతర సవరణలన్నియును వైసెప్రుబడిన ముఖ్యగ రణలమీద నాధారపడియున్నవి.

గజిక్రిలేలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0

ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు కాచిన గజ్జి, కీ, చిలుక, జిల మొలమునని నశించును. ఇప్పుక పనిలేదును. అము, కౌగిలనగి డిబ్బో, బొంగుబొంబు, నుగరాన

ఆ శ్వ ర్య క ర మై న త గ్గు ద ల !

ఈ త రు ణ ము ను పో గొ ట్టు గొ న కు దు !!

తా ర న్ను అం డు కో.,

మాం టు రో డు, మ ద్రా సు.

(బా సా ట్టా చూ పె ల కు ఎ దు ట)

వారు

మొసర్పు సింప్సన్ ఆండ్ కో., లిమిటెడ్., వారిచద్దనున్న

నూతన చివర్ లెట్ కారుల విడిభాగములు పూర్తిస్థాకును విక్రయమునకు తీసికొనిరని సంతసముతో తెలుపుచున్నారు.

వాటిని మిక్కిలి తగ్గుదల ధరలకే విక్రయించెదరు

1929 చివర్ లెట్ టూరింగు కారు

ధర రు. 2595 న గదు చెల్లించిన మద్రాసునందు 100 కి 12½ చొప్పున మినహాయించి యివ్వబడును.

చివర్ లెట్ విడిభాగములు

100 కి 25 చొప్పున తగ్గించి నగదుకుగాని లేక వి. పి. గా గాని పంపబడును.

ప్రారంభించబడినది. మిక్కిలి తగ్గుదల ధర ప్రకారము నూతన చివర్ లెట్ ను కొనుడు.

దేశీయవార్తలు

కలకత్తా, నవంబరు 19:—భారతవాణిజ్య సంఘముల మహాసభ, వారి క సమావేశము రాజప్రతినిధిగారు 1930 ఫిబ్రవరి 14 వ తేదీన డిల్లీలో తెరచెదరు.

కలకత్తా క్రొత్తజడ్జీలు

రాయల సీమ ప్రాంతములను సీనియరు జడ్జీలు, హై. కోర్టు, కేంద్రీయముల వాస్తవ్యుల కలకత్తా హైకోర్టు, అడిమరల జడ్జీలుగా నవంబరు 18 తేదీనుండి 1930 మార్చి 31 వరకు నియమింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

తూర్పు ఆఫ్రికా భారత కాంగ్రెస్

భారత ప్రభుత్వమువారి వైఖరిని తీవ్రముగా ఖండించుట

ఢిల్లీ, నవంబరు 18:—తమ కేవలము యాచకులమే గాని సమానప్రతిపత్తియైన రాయబారము చేయగలవారముకా మని భారత ప్రభుత్వమువారు తెల్పి తమ బలహీనతను ప్రకటించినందులకు తీవ్రముగా భారత ప్రభుత్వ వైఖరిని ఖండించుచు వై. కోర్టీ భారతవాణిజ్య కాంగ్రెసువారిమండి యొక్క తంతిని వినె. తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయులనుగూర్చి కాంగ్రెసువారు న్యాయాధీశుగూడిన గవర్నరుజనరలు స్పష్టముగా నొక ప్రకటన చేయలేనని తంతి తెలియజేయుచున్నది. (ఆ. ప్రెస్.)

హైదరాబాదులో

బాంబు ప్రమాదము

జైల్లో దాచినది ప్రేలుట

హైదరాబాదు (సింధు) నవంబరు 18:—ఒక హిందూ బాంబుసారిజేబులో దాచియుంచిన బాంబు పెద్దకబ్బముతో ప్రేలి చాల నష్టము కలిగించెను. ఒక ఆవు ఆతని రాచుకొని పోవుట చే యీ ప్రమాదము తలపించినది. ఆతనిచేతులు, ఎముకలు చీల్చుకపోయి దూరమున బడినవి. వెంటనే ఆస్పత్రికి గొం నోయిరి. ఆతడు పి.కె.ఆర్.లో నొక యింటి నొకరు. ఆతని వెంటనున్న నుహమ్మడియును తప్పించుకొనెను. (ఆ. ప్రె.)

నాయకుల మహాసభ

అలహాబాదు ఆనందభవనమునందు నవంబరు 18

తారీఖు సోమవారము సమావేశమగును

లక్నోపురము, నవంబరు 18:—భారత సమస్యవిషయమై అంగ్ల పార్లమెంటు సభలో జరిగిన చర్చలను దౌర్భాగ్య పరిస్థితులనుగురించి అలోచించుటకు ఢిల్లీ నాయకుల ప్రకటనలో సంకేతముచేసినవారి సభ అలహాబాదు ఆనందభవనములో సోమ వారము నవంబరు 18 తారీఖున సమావేశమగునని ప్రకటింపవల సినదిగా పండితహతీగారు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ వారి తో జెప్పిరి. ఢిల్లీ ప్రకటనలో సంతకము చేసినవారి కందరకు తంతివాక్త ద్వారా నాహ్యసభత్రములు పంపబడినవి. ఈ తంతివాక్తయొక్కనేను చేరనిచో, ఈ వార్తనే ఆహ్వాన పత్రముగా గ్రహించి యందరును సభకు దయచేయ ప్రార్థితులు. (ఆ. ప్రెస్.)

బెజవాడ మైలవరం నాట్యమండలి, బల్లారి నాటివిలాస థియేటర్ హాలులో రాత్రి 8.00 గంట

16-11-29 శనివారం కృష్ణలూభారం

18-11-29 శాకుంతల

కృష్ణుడు } ఆంధ్ర గంధర్వ
గవ్యంతుడు } శాస్త్ర విత్తుల కేశవగిరిరావుగారు
సత్య:—నటావతరణ స్థానం సృనిహారావుగారు,
నారదుడు, కణ్వాదు, రుక్మిణి:—కుంపట్ల నుబ్బా
రావుగారు.
శాకుంతల:—గానబాలసరస్వతి ధర్మరామయ్యగారు.

బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సంఘసభ

రాండులేబిల్ సమావేశమునందు పాల్గొనవీలులేదని తీర్మానించుట

కలకత్తా తీర్మానమును కొనసాగించవలసినదని ఐర్లండ్ కమిటీకి సలహా

బొంబాయి, నవంబరు 18:—బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు 14 వ తారీఖున జరుగు బొంబాయి రాష్ట్రీయ సంఘసమావేశ్య సభవారికి ఈ క్రింది తీర్మానములను సలహా పూర్వకముగా పంపుచున్నారు:—
(1) ఢిల్లీ నాయకుల వ్యవహారము లేబరును తీవ్రముగా అంగీకరించలేదని పార్లమెంటు సభలో మాన్యువల్లు మొదలగువారి యువన్యాసములను స్పష్టమైనది గనుక కాంగ్రెస్ వారు రాండులేబిల్ సమావేశములో పాల్గొన వీలులేదు. మరియు కలకత్తా తీర్మానము ననుసరించి దేశీయులను నడుపవలెనని బొంబాయి రాష్ట్రీయసభవారు కాంగ్రెస్ ఐర్లండ్ కమిటీని కోరుచున్నారు.
(2) విట్టిసంఘమును తీవ్రముగా బహిష్కరించవలెనని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

బర్మానాయకుల ప్రకటన

రాజప్రతినిధి ప్రకటనకు సంతసించుచు బర్మాకు అధినివేశప్రతిపత్తి కోరుట

1917 సంవత్సరమున చేయబడిన ప్రకటనకు సంపూర్ణ అధినివేశ ప్రతిపత్తియని వ్యాఖ్యానముచేసినందులకును, రాండు లేబిల్ సమావేశము జరుపదలచినందులకును సంతసము చెల్లు చ్చుచు బర్మానాయకులు విజృంభింపవారు. 22 మంది ప్రకటన గావించుచున్నారు. బర్మాసమస్యలు, ఆచారములు, ఆశయములు, వేరుగనుక బర్మాకు రాండులేబిల్ సమావేశములో ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము కోరుచున్నారు. మరియు యితర అధినివేశరాజ్యములతో బాటు బర్మాకుగూడ వారు సంపూర్ణ అధినివేశస్వత్వమును కోరుచున్నారు. (ఆ. ప్రెస్.)
ఐరోపీయసంఘముయొక్క సంతసము
కలకత్తా, నవంబరు 12:—రాజప్రతినిధి ప్రకటనకు పరమసంతోషమును చెల్లుచున్న ఐరోపీయ దామస్తైలు యూరపియను సంఘము మనదేశము నివాసమేర్పరుచుకొనిన ఐరోపీయనుల సంఘము వారు రాజప్రతినిధికి తంతివార్త నిచ్చినారు. (ఆ. ప్రెస్.)

నేలంజిల్లా మునిసిపల్ కోర్టులో

అసలు దావా నెం 898/29.
వాదకు:—పి. సి. ముఖర్జీ, డి. కె. నాగిచెట్టివార్.

ప్రతివాదులు:—కరిమాక్ నగరపుగారు, జగన్నాథయ్యనూరి.

పైవాదులు ప్రతివాదులతో జరిగిన లావాదేవీ బాబుకు బాకీ రు. 889-15-0 లను నిమాయ చేయు నిమిత్తమై ఈ దావా లేబడి, విచారణ నిమిత్తమై 15-11-1929 తేదీకి వాయిదా వేయబడినది.

టి. టి. సంపత్ కుమారన్,
వాదుల తరపున స్టేడరు

వేలము అమ్మకము

ఎల్లహమ్మి రోడ్డునందు, పితాపురం మహారాజగారి బంగారా "డబ్బు మార్కెట్ హాలు" ఎదుటను, సర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారి బంగారా సమీపమునను మాంటు రోడ్డుకు, మా. ప్రెస్ రోడ్డుకు మధ్యనున్న "బొంబాయి" 20-11-29 తేదీనాడు సాహిత్యాలయ 5 గంటలకు మొదలు డౌడల్ అండ్ కో వారిచే వేలముచేసి విక్రయించబడును.

సీమ కమలములు మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి

నాయమైన ధర

వికంసి చబిల్ దాన్ అండు సన్న

రత్నాలు, బంగారు, వెండిగలు వర్తకులు
112, 113 చైనాబజారు రోడ్, మద్రాసు.

ఆహ! లాహారు ముగిసిపాలిటి జాతీ గూభిమానము!

లాహారు రోని కాంగ్రెసు ఏర్పాట్లకు లాహారు ముగిసిపాలిటివారు సహాయము చేయకూడదని తీర్మానించిరి

లాహారు, నవంబరు 18:—రాజ్ పు లాహారు కాంగ్రెసు యొక్క ఆహ్వానసంఘావళ్యపు లగు డాక్టరు గోపీచంద్రు గారు లాహారు ముగిసిపాలిటివారి కొక యుత్తరము వ్రాసిరి. ఆ యుత్తరములో నీ క్రిందివిషయములను విజ్ఞాపించిరి:—కాంగ్రెసు మహాసభ ఏర్పాట్లు లాహారులో జరుగుచున్నవి. కనుక రెండు లక్షల క్రొత్తజము సమావేశ మగుదురు. కనుక యీ జనమునకు వలయు నీటి సప్లయయున్న పాయిఖానాలు కాసిటరీ ఇన్ స్పెక్టర్లు అగ్ని ప్రమాదములకు ముందు జాగ్రత్తగా చేరు ఇంజనులను ఏర్పాటు చేయుటకై లాహారు ముగిసిపాలిటివారు పూనుకొనవలయుననియు, కాంగ్రెసు ప్రదర్శనము నకై వచ్చెడి వస్తువులకు కుంకము వసూలు చేయవలదనియు సదరు విజ్ఞాపనములో వ్రాసిరి.

ఈ ఉత్తరమును లాహారు ముగిసిపాలిటివారు తమకు సలహానిచ్చుకొని డి. కె. సి. అందుమీదల సదరు స్టేడరు గారు తమసలహాల నీ క్రిందితీగా పొందుపరచుచు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి:—ఆ యుత్తరమును లాహారు ముగిసిపాలిటి సభ వారు చర్చించిరి.

స్టేడరు గారిచ్చిన సలహా లేవన:—కాంగ్రెసు సభయును నది యొక్క గొప్పసంతయని ముగిసిపాలిటి నీ బంధనల ననుసరించి భావించవలెను. కాబట్టి గవర్నరు మెంటు ఆరోగ్యకాభాధికారులు యీ తిరుణాళ్ల కొరకై ముగిసిపాలిటివారు చేయవలసిన నీటిసప్లయ ఏర్పాట్లు ఏరీతిగా విధించెదరో అట్టి మామూలు ఏర్పాట్లు నే ముగిసిపాలిటి వారు చేయవలెను. పాయిఖానాలు వగైరాలు కాంగ్రెసు ఆహ్వానసంఘమువారి స్వంతభర్తమీద ఏర్పాటు చేసికొనవలెను. కాసిటరీ ఇన్ స్పెక్టర్లు నిబ్బంది ప్రత్యేకపలయు నన్నచో, కాంగ్రెసువారు సదరు సిబ్బందికొరకు అయ్యెడి ఖర్చును భరించేయెడల ముగిసిపాలిటివారు ఉద్యోగస్థులను సప్లయచేయగలరు. నీళ్లలో అంటువ్యాధులక్రిములు లేకుండ క్రిమిసంహారక ద్రవమును చేర్చుటకుగూడ కాంగ్రెసు వారు స్వంతవ్యయములననే చేసికొనవలెను. కాంగ్రెసు నగరలో రోడ్డు బాసుచేయుటకు ముగిసిపాలిటివా మరమ్మత్తుయంత్రము అడ్డుకొను కాంగ్రెసువారికి యిచ్చుచున్న

ప్రదర్శనమునకై వచ్చెడి వస్తువులమీద కుంకము వసూలు చేయకూడదను విషయమై ముగిసిపాలిటివారు యుత్తరమైన రీతిగా యుత్తరములో తీర్మానించు కొనిన చున్నను, కాని, యీ తీర్మానము గవర్నరు మెంటునుంచి ఆమోదింపబడవలెను. పైజెప్పిన ఏర్పాట్లు ముగిసిపాలిటివారు చేయవలసిన ఆనసరములేదు. అట్టి ఏర్పాట్లు కాంగ్రెసువారు చేసికొనుటకు గాను కాంగ్రెసువారు కోరిన 5 వేల రూపాయలు సహాయ నిధిగాని యివ్వవక్కర లేదు.

స్టేడరు గారు యిచ్చిన పై సలహాలుగల ఉత్తరము లాహారు ముగిసిపాలిటి సభలో చర్చింపబడినది.

కవున్సిలు సభలోని జాతీయవాదులందరను యీ సలహాలనుజూచి కోపాద్దిపిత్తులైరి. ఈ లేఖను సభవారు ఆమోదింపచేయకదని వాదించిరి. హిందూభక్తులును, సిక్కి సభ్యులును నిరాకరించిరి కాని అధికసంఖ్యాకులు సభలో ఆమోదము రగుటచే ఆమోదింపబడినది. (ఫ్రీ ప్రె.)

మద్రాసు నాయకుల యిష్టాగోష్టి

సభ

(:0:)

ధీల్లీ నాయకుల ప్రకటనకు సుముఖత జూపుట

మరతులు పెట్టుట సరసమా ?

మద్రాసు, నవంబరు 14 :—ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులనుగూర్చి గోక్షేపీలులో మద్రాసు నాయకుల యిష్టాగోష్టి సభ నిన్న సాయంత్రము జరిగెను. చర్చలో పాల్గొనివారిలో డా॥ బెనెంటు, సర్ పి. పి. రామస్వామి అయ్యర్, సర్ ఏ. పి. పాత్రో, స్వామి వెంకటాచలం చెట్టి, వేమవరపు రామ దాసు పంతులు, ఏ. రంగనాథ మొదలయ్యారు. మద్రాసు నాయకులు, యానూబ్ హుస్సేన్, బి. శివరామ్, యల్. ఏ. గోవిందరావువయ్యారు. పి. ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు లుంకిరి. ధీల్లీ నాయకుల ప్రకటన చర్చయందు ముఖ్యవిషయముగా నుండెను. సభకు ప్రతిపక్షిలెదులను రానివ్వలేదు. కాని సభ వారు దానికి అనుకూలంగానున్నట్లు తెలియుచున్నది. కాని కొందరు మరతులు పెట్టుట సరసముకాదని యభిప్రాయపడి రట. ఈనెల 16 తారీఖున కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీ జరిగిన తరువాత మరల చర్చించుటకు సభవారు తీర్మానించిరి.

(ఆ. ప్రెస్.)

వాతావరణ ధీతి

1929 సం॥ నవంబరునెల 14-వ తేదీ గురువారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మొత్తము గరి 24 గంటలలో అత్యధికవర్షం	మొత్తము గరి 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షం	మొత్తము గరి 24 గంటలలో గరి 24 గంటలలో అత్యధికవర్షం	మొత్తము గరి 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షం	మొత్తము గరి 24 గంటలలో అత్యధికవర్షం
గోపాల్ పూర్	87	69	...	25.7	+ 15.1
విశాఖపట్టణము	84	71	...	10.1	+ 0.5
కాకినాడ	88	72	...	7.2	- 4.8
మచిలీపట్టణము	85	72	...	5.1	- 7.8
కర్నూలు	81	67	...	8.9	- 0.4
బళ్లారి	84	70	0.1	7.8	+ 2.4
అనంతపుర్	0.4	5.8	+ 1.1
కడప	75	68	0.7	8.0	1.1
నెల్లూరు	80	71	1.2	17.2	- 8.1
మద్రాసు	80	74	1.2	18.7	- 0.8
కడలూరు	81	72	0.1	22.6	- 3.4
నెల్లూరు	79	74	...	12.6	+ 1.5
నీలము	80	71	0.5	5.4	- 8.6
కోయంబట్టూరు	80	70	0.4	7.1	- 1.5
తిరుచనాపల్లి	82	72	†	12.3	+ 2.6
నాగపట్టణము	82	76	...	16.0	- 3.2
మధుర	85	71	0.5	11.2	- 0.1
పొంగుట్	88	77	...	14.7	+ 0.5
పాలంకోట	12.0	1.7
తిరువేండ్రము	81	75	...	15.8	- 1.4
కొచ్చిక్	88	75	...	28.4	+ 10.7
కాలికట్టు	82	78	...	9.7	- 4.1
మంగళూరు	87	72	0.4	17.8	+ 8.0
లెంగూరు	76	66	0.1	9.2	+ 1.1
మెరకార	78	62	†	7.5	- 2.5
కొడైకనాల్	60	58	0.2	10.1	- 5.6
కూనూర్	64	57	0.4	17.8	

బి. జి. నారాయణ్,

సహాయ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుని హస్తము.

సర్వార్థము:—తీర్మానిత మామూలుగ నున్నది.

డెక్కను:—కడపలో 0.7" అనంతపురంలో 0.4"

బళ్లారిలో 0.1" వర్షించెను. ముఖ్య విస్తారముగ నున్నది. కడపలో పగటివేడిమి 14 డిగ్రీలు తక్కువ. బళ్లారిలో రాత్రి వేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నూటకము:—మద్రాసు నెల్లూరులో 1.2" 1.2" కడలూరులో 0.1" వర్షించెను. ముఖ్య విస్తారముగ నున్నది. పగటివేడిమి 5 మొదలు 7 డిగ్రీలు తక్కువ.

స్థానిక వార్తలు

కృష్ణలీలా నాటకము:—మద్రాసు ఆర్కైవ్ క్లబ్బు సభ్యులు విక్టోరియా పబ్లికహాలుస్ రాబోవు 17 వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలం 5-30 గం. కృష్ణలీల నాటకమును తెనుగుభాషయందు ప్రదర్శించెదరు.

ఆవడి ఆరోగ్య ఆశ్రమమునకు విరాళము గుంటూరు పురపాలక సంఘమువారు యీ వత్సరము ఆవడి ఆరోగ్య ఆశ్రమమునకు విరాళముచ్చనటుల తీర్మానించిరి.

సహకార ఉపన్యాసము:—సహకార తరగతుల యా జనావ్యయమున రేపు 15 వ తేదీ శుక్రవారము సాయంకాలము 5 గం. మొదటిప్రతి ఉద్యోగుల సంఘమువారు (నెం. 2 రిటర్నెడ్ రోడ్డు, వేపేరీ) జి. శ్రీరామబాబు నాయుడుగారు సహకారవిషయము దాని అభివృద్ధిగూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

ఇండియన్ పెనిన్సులార్ ఇన్ ఫూరెన్సు కంపెనీ ప్రారంభోత్సవము:—ఇండియన్ పెనిన్సులార్ ఇన్ ఫూరెన్సు కంపెనీ ప్రారంభోత్సవము రేపు 15 వ తేదీ శుక్రవారము సాయంకాలము 5-80 గం. నెం. 9-11 రటను బజారురోడ్డునందుగల కంపెనీభవనమున జరుగును.

ముత్యాలపేట హైస్కూలు సారస్వతసంఘము:—ఈ వైసంఘయాజమాన్యమున రేపు 15 వ తేదీ శుక్రవారము సాయంకాలము 4-35 గం. ముత్యాలపేట హైస్కూలు హాలునందు డా॥ ఎం. జి సంతానప్పవల్లెగారు ఆరోగ్యమైన మనస్సు అనారోగ్యమైన మనస్సు అనువిషయముగూర్చి ఉపన్యసించెదరు. రా॥ బి॥ డా॥ ఏ. లక్ష్మణస్వామి మొదలి యారు అధ్యక్షత వహించుటకు దయతో ఆంగీకరించి యున్నారు.

రాకపోకలు:—శ్రీయుత సర్ పి. పి. రేగారు, యన్. బి. నేన్, వెంకటేశ్వర ఫర్మాసూటికలు కంపెనీ మాపరింటిండింటుగారిలో సహా నేటి ఉదయమున మద్రాసు నకువచ్చిరి. సర్ పి. పి. రేగారు మద్రాసునందు మూడు రోజులు విశ్రాంతికి ఆగి పిమ్మట వెంగళూరునకు వెళ్లెదరు. సేనగారు తన కంపెనీయందు తయారుచేయబడు యందులు యీ రాష్ట్రమునందు ప్రాముఖ్యత వహించునటుల జేయుటకు వచ్చియున్నారు.

మేజరు జనరల్ శ్రీత్ గారు నేటి ఉదయమున డిల్లీకి వెళ్లిరి.

ఎ. డబ్ల్యు. పార్సన్న స్వరాత్రి బళ్లారికి వెళ్లిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించిన రాబోవు ఏన్నికల సంగతులను అకడమిక్ కాన్ఫరెన్సునాటికే (1) సిండికేటు సభకు ఎన్నుకొనబడు యుగపురు సభ్యులు (2) సెనేటుసభకు సభ్యులు సభ్యుల ఎన్నుకొనబడుటకూ సామీపేషను కేంద్రములు దాఖలుచేయుమని 19 వ తేదీని వెలువడు గెజిటునందు ప్రకటించబడును. ఆ ప్రకటన గాలించబడిన పిదప సామీపేషను ప్రతములు రిజిస్టరుపొమ్మ ద్వారాగాని స్వయముగా గాని యీ నెల 29 వ తేదీ శుక్రవారము సాయంకాలము 4 గంటలలోగా రిజిస్ట్రేరునకు చేరునట్లు పంపవలెను.

సహకార పంచాయితీబార్ల తరగతులు కార్యక్రమము

(4 వ నెల, నవంబరు-డిశంబరు) రాయచోటి నెంటరు నవంబరు 15 :—రాష్ట్రసహకార సంఘ కార్యాలయము 16 వ తేదీ మేటుచేరి మైలాపూరు.

మంట్లూరోడ్డు నెంటరు :—నవంబరు 25 ఎగ్మూరు సాపైట్ 26 వ తేదీ మెతాడిప్రతి సాపైట్. 27 పెరియూర్ సాపైట్ బి. నారాయంగాడు, 29 కోమలేశ్వరంపేట కార్మికమన బాలికల పాఠశాల.

బార్లెటెను నెంటరు:—నవంబరు 18 వ తేదీ చాకల పేట గెజిందనరసంఘము, 19 విలింగ్డను సంఘము, 20 కాశి మోడు అదిద్రావడి సంఘము, 21-రాయపురంసంఘము, 22 పల్లెయ్యపు కళాశాల.

గుంటూరుమండల రాజకీయ

27, 28, 29 తేదీలయందు మం తెనవారి

పాలెనందు జరుగ ను

శ్రీయుత జి. వి. పున్నయ్యశాస్త్రి గారు మండల కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి, గరిట్టు గ్రామమువారు:—గుంటూరుమండల రాజకీయ సమాసభ యిదిరసభలు ఈనెల 27 వ తేదీనుండి మం తెనవారిపాలెనందు సమావేశమగును. ఆహ్వానసంఘమువారు ప్రయత్నములు బహుచుకుగా చేయుచున్నారు. శ్రీయుతులు మం తెన వెంకటరాజు, వెంకటరామ రాజుగార్లు కార్యదర్శులుగా యెన్నుకొనబడిరి. జిల్లాలోని గ్రామసంఘములు, ప్రతినిధులుగా వెళ్లదలచినవారికి గెజిటు వెంటనే ఆహ్వానసంఘమువారికి దు ప్రతినిధులుగా పంపిండ్రించుచున్నాను. అధ్యక్షుని యెన్నిక జరుపుటకుగాను జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘసభ వెంటనే సమావేశమగును. జిల్లా రాజకీయసభ తోపాటు ఆహ్వానసంఘమువారు యితర సభలు సమీక్షను జగపడలచిరి.

గుంటూరుమండల యువజన మహాసభకు శ్రీయుత ప్రహళి జ్యోత్సుల సుబ్రహ్మణ్యంగారు రధ్యక్షత వహించురు.

హిందూస్తానీ సేవకళసభకు శ్రీదిందు వారాయణ రాజుగారు రాహ్వానింపబడిరి.

గుంటూరుజిల్లా రైతు మహాసభ, ఖద్దరు,స్వదేశీవస్తువుల ప్రదర్శనము, 4-వ గుంటూరుమండల శ్రీత్రియ మహాసభకూడ సమావేశమగును. గుంటూరు మండల హిందూమహాసభకూడ సమావేశమగునని తెలియుచున్నది. మండల రాజకీయసభకు తీర్మానములు పంపదలచినవారు తమ తీర్మానములు 20-వ తేదీలోగా గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యాలయం, గుంటూరునక చేరునట్లుగా పంపప్రార్థితులు.

ప్రతినీధుల కేర్లుకూడ వెంటనే శ్రీయుత మం తెన వెంకట్రాజుగారికి కార్యదర్శి, మండలసభాకార్యదర్శులు, మం తెన వారిపాలెం, చందోలుపొట్టు (పొన్నూరు మార్గం) చేరునట్లు పంపవలెను.

ప్రకటన

కార్యదర్శి మం తెన వెంకటరాజుగారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—

గుంటూరుమండల మహాసభ ఈనెల 27, 28, 29 తేదీల యందు మం తెనవారిపాలెనందు సమావేశమగును. సభాహ్వానమునకు సంబంధించిన రోడ్డుట్లు చురుకుగా జరుగుచున్నవి. గుంటూరుమండల మహాసభతోపాటు, ప్రతినిధుగుంటూరుమండల యువజన మహాసభ, హిందూస్తానీ సేవకళ సభ, ఖద్దరు ప్రదర్శనము, చిన్న గుంటూరుమండల శ్రీత్రియ మహాసభకూడ సమావేశమగును. జిల్లాలోని గ్రామసంఘములకు ప్రతినిధులను యెన్నుకొని వారి కేర్లు ఈనెల 20-వ తేదీలోగా ఆహ్వాన సంఘమునకు చేరునట్లు ఈ గెజిటు ద్వారానామాకు పంపప్రార్థించుచున్నాము.

మం తెన వెంకటరాజు కార్యదర్శి, ఆహ్వానసంఘము గుంటూరుమండల సభ, మం తెనవారిపాలెం, చందోలు పొట్టు, పొన్నూరు మార్గం.

గుంటూరు మండల గ్రామపంచాయితీల సభ

అనంతవరం తెనాలితెలూకాయందు జరుగును

గుంటూరుమండల గ్రామ పంచాయితీల సభ రాబోవు 21 వ తేదీ నువారము నాడు తెనాలితెలూకాయందునవరమున జరుగును. గుంటూరుజిల్లా కార్యదర్శి యన్. డబ్ల్యు. స్వామియ్య పి. సి. యస్. గారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

తెనాలిలో 17 వ తేదీ జరుగును

కార్యదర్శి జి. వి. పున్నయ్యశాస్త్రిగారు. యిట్లు తం తివార్త ప్రస్తుతుచున్నారు: గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘసభ తెనాలిలో 17 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గ. పి. ఆంజనేయులు గారింబ జరుగును. జరుగనున్న జిల్లాసభకు అధ్యక్షుని యెన్నుకొందురు. సభ్యులెల్లరు విచ్చేయప్రార్థితులు.

అలహాబాదు నిర్ణయము

ఇర్విను ప్రభువు ప్రకటనమునకు, పిమ్మట జరిగిన వ్యవహారములు నూతనపరిస్థితుల నుదయింప జేసిననుటకు సందియము లేదు. ప్రభువులనభిలో ప్రభుత్వనిధులు ఆకున కందని పోకను పొందని ప్ర సంగములు గావించి, ప్రకటనపుబలమును పోగొట్టిరి. ఇండియా మంత్రిగారు కామన్సునభిలో గావించిన ప్రసంగము మెరుగుగనున్నను, రాజకీయనిర్బంధితుల విడుదలపడెయిమై తా మెట్టిచర్య దీసికొనజాలమని పిమ్మట జెప్పటవలన, వీరిప్రసంగపు పటిమ తగ్గిపో యెను. కాలనిర్ణయవిషయమున గాని, పాలిసీవిష యమున గాని, రాజప్రతినిధిప్రకటనమువలన ఎట్టి మార్పుగలుగలేదని, ప్రధానమంత్రియగు మాక్స్ నాల్డు గారు చెప్పటవలన, ప్రకటనము గావించుట కనంత మేమి గలిగెనో తెలియదు. వీరికన్నగు ఇండియా మంత్రిగారే ఎక్కుడు ప్రోత్సాహకరముగ ముచ్చ టించిరి. భావమునందును, పాలిసీయందును మార్పు గలదని, ఏ రంగీకరించిరి. బర్మన్ హెడ్డు ప్రభువు వైఖరివలన గలిగిన చెరుపును నివారించుటకే, యిట్టిప్రకటనమును గావించవలసివచ్చె ననియు, లేని చో నరిస్థితులు ఇంకను దుర్భరమయ్యెడి వనియు, దేశమునందు వివహాస్థితి ఏర్పడినటుల కన్నశ్వేటిపు పత్రికా విలేజుకులే తెలిసియుండిరినియు, ఇండియా మంత్రిగారు చాటిరి. అటులగుచో, నాయకులు గోరినవరతులను నిరాకరించుటవలనను, దేశము నందు అనుకూలవాతావరణము గలిగింపకుండుట వలనను, ప్రభుత్వవైఖరియం దెట్టి మార్పు గలుగ లేదని చాటుటవలనను, పరిస్థితులు చక్కబడ నని తలచుటకన్న శక్తి వింత వేరుండదు.

ప్రధానమంత్రిగారు నుడువులు కన్నశ్వేటిపు లిబరలు పక్షములవారి దాడినుండి బయల్పడుటకు లేబరు ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడినను, భారతీయు లను తృప్తిపరుచుట కేమాత్రము తోడ్పడజాలవు. హిందూ దేశమునందు కొందరు నాయకులు పరితు లను విధించియుండిరిగ, మరికొందరు మితవాద నాయకులు పరతులు లేకనే రాండుతేబిలు సమా వేశమున కామోదము జూపిరి. కాని, కడపటివారి పలుకుబడియు సంఖ్యలును అల్పము. కాంగ్రెసు పక్షమువారి కోర్కెలను నిరాకరించి, కొందర మితవాదులను దరిజేర్చుటను, బ్రిటిషు ప్రభుత్వము జారు ప్రయత్నించునడల, వీరి ప్రయత్నములు విఫలము గాక మానవు. దేశముపక్షమున సమా ధానపడగలవారితో మాత్రమే సమాధానపడుట మేలని, సి. పి. రామ స్వామి అయ్యరు

గారు చెప్పిన నుడువులందు సత్యమెం తేని గలదు. గాంధీ, నెహ్రూ మున్నగునాయ కులు తృప్తిపడనిది, దేశమును సమాధానపరచుట దుర్లభ మగును. ఈసంగతిని మితవాదులుగూడ అంగీకరింపవలయును. మితవాదులను దరిజేర్చు డను కేకను మాన్గే ప్రభువుగారు వెనుక ననుసరించి, విధియనోరథు లయిరి. పిమ్మట మాంటాగూ గారు ఈ మార్గమునే అనుసరించి, భగ్నాశు లయిరి. మరియ నిపుడును పట్టిమార్గమునే అపలం బించి, తాత్కాలికపు చీలికను అవకాశముగ నైకొన నెంచుచో, లేబరు ప్రభుత్వమువారి సం ల్పము వ్యర్థ ము గాకమానదు.

భారతీయుల సంగతియటుండ, లేబరు మంత్రులు ఇర్విను ప్రభువుగారిగూడ చిక్కులు బెట్టుచున్నా రు. దేశ పరిస్థితులను గుర్తించి, ఇర్విను ప్రభువు గారు తగిన సలహాల నొసగి, స్వరాజ్యప్రకటనమును గావించుటకు హేతుభూతులై యుండిరి. వీరిప్రకటన మును బ్రిటిషుమంత్రులు చులకన జేయుటగాన, దాని కెట్టిప్రాముఖ్యము లేదని చెప్పటగాని, దూరదృష్టి గానేరదు. పార్లమెంటు సభలో జరిగిన చర్చలవలన నుదయించిన నూతన పరిస్థితులను విచారించుటకు, పదనారనజేదిని కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ సమా వేశము అలహాబాదు నగరమున సమావేశ మగు చున్నది. పదునెనిమిదవతేదిని, అలహాబాదునందే, డిల్లీ ప్రకటనపై సంతకము జేసినవారు సమావేశ మయ్యెదరని, పండిర మోతీలాల్ నెహ్రూగారు ప్రకటించుచున్నారు. నాయకులు విధించిన వరతు లలో రాజీను నిర్బంధితుల విడుదల కిదివరకే జమీయవచ్చినది. నూతనశకారంభమును సూచించు మార్గము నవలంబింపవలె నని కోరినవరతుకు, అను కూలప్రత్యుత్తర మింకను వెలువడలేదు. నిర్బం ధము లింకను యథాప్రకారము సాగుచునే యున్నవి. ఇక రాండుతేబిలు సమావేశమునందు, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యవిధానము మాత్రమే చర్చింపబడునా యను ప్రశ్నకు సహింపము, నిమిత్తాపకర మగు ప్రత్యుత్తరమే వెలువడునని యోచును. ఇంకను స్వ రాజ్య మెప్పుడు లభింపవలయును, ఏయే యంతర ములను దాటవలయును, ఏయే పరీక్షల నింకను గడుపవలయునని 1917 సంవత్సరప్రకటనము గోరిన ఏర్పాటులే రాండు తేబి సమావేశమునందను మర విచారించబడునడల, ఇట్టిసమావేశము నిరుప యోగము. భారతీయులు తత్త్వ శాస్త్రరాజ్యము గోరు చున్నారు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమునే లక్ష్యముగ నైకొను చున్నను, రాజీ నిమిత్తము తత్త్వ శాస్త్రాధినివేశస్వాతంత్ర్యము నంగీకరించుటకు, భారతీయులు సంసిద్ధత జూపుచున్నారు. సమాధానసఖ్యములకు వారు అవకాశమిచ్చి, సన్ధిపమును జూపుచున్నారు. అంతియగాని, అధినివేశస్వాతంత్ర్యమును పరమావ ధిగ నైకొనుటకుగాని, దూరాదర్శముగ భావించు టకుగాని, అంతరముల వెంబడి దీనిని జేరుటకుగాని, పరీక్షల కింకను లోన గుటకు గాని, అర్హతానర్హతలచూడకు సమ్మతించుటకుగాని, వారొడబడజాలరు. ఈ విషయమును గ్రహించి, లేబరు ప్రభుత్వమునాగు పార్లమెంటుసభలో హిం దూదేశప్రశ్న విషయమున ఓపిపోవుట కయినను సంసిద్ధపడినగాన, ముంద కుపోజాలరు. ఇతరపక్షము లకు వెతుచి, భారత దేశనాయకు లొసగిన అమూ

ల్యావకాశమును జారవిడుచుచో, వీరి ఆర్థాటములు వ్యర్థము లగును. అలహాబాదులో గూడెం కాంగ్రె సు కార్యనిర్వాహకసంఘసభయు, నాయకుల సమావేశమును పార్లమెంటుసభలో ముచ్చటించిన వారికి తగినప్రత్యుత్తర మొసగి, హైందవ సమన్య పట్ల ఆటలాడుచు కాలముగడపుట, హానికరమని నిరూపించుగాక యని కోరెదము.

దేవాలయములు: నిమ్న జాతులు

నిమ్న జాతులను దేవాలయములలోకి రానిగ్ను టలో, మధ్యరాష్ట్రములు ముందడుగువైచుచున్నవి. సేన్ జమన్ లాల్ బజాజ్ గారీవిషయమున మార్గ సర్వకు లై, ఇతర దేవాలయధర్మకర్తలను గూడ ప్రోత్సహించుటకు గలుగుచున్నారు. నేటి వార్తలలో నాగపురమునందు గణపతి మహారాజు గారి పరిపాలనక్రింద నున్న విశోభాదేవాలయము గిందు, అన్నిజాతులవారి ప్రవేశమున కవకాశ మి య్యటచే, నిమ్న జాతులవారు పలువురు దేవా లయమున ప్రవేశించి, పరమేశ్వరుని పూజించినటుల గనుపించును. ఆంధ్రదేశమున మహానందయ్యగారి విషయమున మార్గదర్శకులై, ఆగ్రమహాసభవారి అభినందనములకు పాత్రులయిరి. మొత్తముమీద, అన్ని జాతులలో నీ విషయమున భావపరివర్తనము గలుగుచున్నది. హిందువులెల్లరును పరమేశ్వరారాధన కర్తులను భావము వ్యాపించుచున్నది. హిందూసంస్థలలోనికి నిమ్న జాతులవారిని రాసీయక, వారిని ఇతరమత సంఘములలోనికి దరిమివైచుట నష్టహేతు వని, గుర్తించబడుచున్నది. ఈ రీతిని ఓరిమితో ప్రబోధ ము గలిగించుచో, నిమ్న జాతుల కిప్పుడు గల నిరోధ మూల్యధరలో తొలగునని నమ్మవచ్చును. ఈసమయ మున దేవాలయప్రవేశ విషయమున సత్కారహ మునవలంబించుట పాడి గాదనియు, ఈమార్గమువలన హిందూసంఘమున వైషమ్యము లధికమగుననియు, సంతతప్రబోధమువలనే అనుకూలఫలము గలుగు ననియు, అనుభవనీయులగు జమన్ లాల్ బజాజ్ గారును, జయకరు, కేశ్కారుగార్లును చెలుపుటచే, నిమ్న జాతులవారు అసహనము జూపక, సామ్యమార్గము నవలంబిం చుట శ్రేయోదాయక మగును. ఉన్నతజాతు లన బడువారిలో భావపరివర్తనము గలిగినపిమ్మట, దేవా లయప్రవేశమున కాటంకము లేంతకాలమో నిలువ జాలవు. సత్కారహము నవలంబించుటకు, పెక్కు నియమము లవసరములు. శాంతి నేమాత్రము గోల్పోవక, ఎట్టి పరిస్థితులలో నయినను అహింసా పథమును ద్రొక్కగలవా రుండవలయును. వీరిని సవ్యమార్గముల నడిపింపగల నాయకులుండవలయును. శాంతవాతావరణ మేర్పడవలయును. ఎడటిపక్షము వారే గాక, బాలీసువారు మున్నగు అధికారు లువ యోగించెడి బలప్రయోగమును సహింపగల సామ ర్థ్య ముండవలయును. ప్రస్తుతస్థితిలో నిట్టి ఏర్పా టులు జరుగుట సాధ్యమని లోచదు. కొన్ని దేవా లయములు నిమ్న జాతుల ప్రవేశము నంగీకరించు చున్నపుడు, ఇతరదేవాలయములు గూడ వరుసగ నీ మార్గము నవలంబింపకమానవు. ప్రస్తుతనిరోధ ములు చిరకాలము నిలువగలవని యోచదు.

హిందీవరీతులు

నిన్నటిదినము హిందీవరీతులతములను ప్రచురించుచుంటిను. చెన్న రాజధానిలో హిందీభాష పట్ల రానురాను అభిమాన మధికమగుచున్నదని, గ్రహింపవచ్చును. ప్రాథమిక, ప్రావేశిక, రాష్ట్ర భాషాపరీక్షలకు వెడలివారి సంఖ్య రానురాను పెరుగుచున్నదని, దక్షిణ హిందీప్రచారసభవారు ప్రచురించిన అంకెలబట్టి గ్రహింపవచ్చును. 1929 సంవత్సర ప్రాథమిక, ప్రావేశిక రాష్ట్రభాషా పరీక్షలకు ఇదివరకు జరిగిన పరీక్షల కన్నీటికన్నను ఎక్కువమంది అభ్యర్థులు హాజరయిరి. మొత్తపు సంఖ్యలు చాల విస్తరించెను. మరియు అనుకూలవిషయ మేమన, మిగిలినభాగములవారికన్నను, ఆంధ్రుల సంఖ్యలు ఎక్కువ నుండుటయే. ఆంధ్రులు హిందీ భాష విషయమున జూపెడి కుతూహలము, మిగుల శ్రేణిసాపాత్రము. పురుషులతోపాటు స్త్రీలుగూడ సమానోత్సాహము జూపుట గమనార్హము. బహు మతులను పొందినవారిలో స్త్రీలసంఖ్యలు ప్రోత్సాహకరముగ నున్నవి. హిందీప్రచారసభవారి కృషి ఫలించుచున్నందులకు, వారిని మనఃస్ఫూర్తిగ నభినందించెదము. సామాన్యజాతీయభాషగ, హిందీ భాష యు ప యో గ ప డి న టు ల, మరియు క భా ష యు ప యో గింపదని, ప్రజ్వలెల్ల రంగీకరించుచున్నారు. ఆంగ్లభాష సామాన్యభాష యగుట కవకాశము లేదని స్పష్టమయినది. స్వరాజ్యము సిద్ధించినపిమ్మట ప్రతిరాష్ట్రమువారును తమభాషలో విద్యను పరిపాలనమును జరుపుకొనుచుండగ, అఖిలభారతసంస్థలలో హిందీ భాష నుపయోగించి వ్యవహారమును జరుపుకొనవలసివచ్చును. గాంధీమహాత్ము డీనత్యమును గ్రహించియే, హిందీప్రచారమునకు ప్రోత్సాహ మొసగెను. మిగిలిన రాష్ట్రములలో హిందీభాష పలుపురకు నెలసినను, మద్రాసురాజధానియందు దీనివ్యాప్తి యంతగ లేకున్నది. అందుచే దక్షిణ దేశమునందెట్టి ప్రయత్నము లధికముగ జరుగవలయునని, మహాత్ముడు విశ్వసించెను. మహాత్ముని సంకల్పము రానురాను ఫలించుచున్నది. ఇందునిమిత్తమై కృషి నలుపుచున్న ప్రచారకులు ధన్యులు. పాఠశాలలలో హిందీని విధిగ నేర్పుట కేర్పాటులు జరుగుచో, ఇయ్యది త్వరితముగ వ్యాపింపగలదు. అట్టిస్థితి ఏర్పడువరకు హిందీప్రచారసభవారు తదేకదీక్షతో పాటు పడెన రనియు, యీరాజధానియందలి వివిధప్రాంతములవారును పిరికికొని ప్రోత్సాహ మొసగెదరనియు, 1930 సంవత్సరపు పరీక్షలకు ఇంకను ఎక్కువమంది అభ్యర్థులు హాజరయ్యెద రనియు నమ్మెదము.

కృష్ణమూర్తిగారిసందేశము

కాశీలో జరిగిన మూడవ స్థావరకాపునం నువ న్యసింపచు, జడ్డు కృష్ణమూర్తి గారు న్యక్తిస్వాతంత్ర్య సందేశ మొసగిరి. సత్యమును మత విధానముల క్రిందకు దీసికొని రావలెదనియు, ఎవరికి వారు యోచించి సత్యమును గ్రహించి అసత్యమును నిరాకరింపవలయుననియు, సిద్ధాంతము లిందు కంటగ తోడ్పడజాలవనియు, అన్యులపై సాధారణడి లాభములేదనియు, అనుభవములవలననే, వ్యక్తులు పరిపూర్ణత గాంచగలుగుదు రనియు, సుఖదుఃఖములను ద్వంద్వముల సత్తామింగల రనియు, వ్యక్తులకును వారి

స్వేచ్ఛకును మధ్యగల నిరోధములన్నియు తొలగిపోవలయుననియు, ఇందులమీదము గురువులతోగాని, నైతముతోగాని బులెదనియు, భవమే నిజమగు గురుననియు, సత్యాన్వేషణకై పాలుబడునపుడే హేతుజ్ఞానమునకును ప్రేమకును మధ్యస్థితి చేకూరుననియు, అప్పుడు కరిపూర్ణ అభిరుచియు, నడివిరి. కృష్ణమూర్తిగారు నూతనసంఘమునుగాని, నూతనమతమునుగాని స్థాపించక, నూతనపులు స్వప్రయత్నముచేసే కరిపూర్ణతను గాంచుమార్గమును సూచించుచున్నారు. మూఢ విశ్వాసములను, దురాచారములను విడనాడి, ఎవరిపై వా రాధారణకలయునని కోరుచున్నారు. ప్రాచీనులుగూడ ఆత్మాసాక్షాత్కారమునే ముఖ్యమని ఎంచిరి. కృష్ణమూర్తిగారు, మానవుల నావ హించియుండెడి మోహమును పాశ్రోలి, కథాధీన బుద్ధిని తొలగించి, ఆత్మజ్యోతిని వెలుగజేయుటకు బూనుటచే, మహత్సందేశము నొసగుచున్నారని చెప్పవచ్చును. మానవులకు ఎట్టి కష్టము ఆత్మవికాసమున కుతరాయము గలుగుచుండును. కృష్ణమూర్తిగారి సందేశ మిట్టి అతరాయమును తొలగింప దోడ్పడుగాక!

కాంగ్రెసుసభ: లాహోరు మ్యునిసిపలుసంఘము

లాహోరు మ్యునిసిపలు సంఘమువారు కాంగ్రెసు సభ కెట్టిసహాయము గావించొల్లక, మీదమిక్కిలి ఇబ్బందుల గలిగింప నెంచుట మిగుల శోచనీయము. కాంగ్రెసుసభ జరిగినచోటులనెల్ల, మ్యునిసిపాలిటీ వారలంతవరకు మిగుల సహాయము జేయుచుండిరి. సంతల సమయమునను, ఉత్సవ సమయమునను, మ్యునిసిపలు సంఘములు తోడ్పడుచుండగ, దేశమునకంతకును అవసరమగు కాంగ్రెసు సభకు తోడ్పడుకుండుటకన్న బాధ్యత వేరుండదు. కాంగ్రెసు సభాభిప్రాయములతో నేకీభవింపవారు గూడ కాంగ్రెసు సభ జయప్రదముగ జరుగుటకై తోడ్పడుట కెట్టి యభ్యంతరముండజాలదు. నీటివనశుల కేర్పరచుటకుగాని, మరుగుదొడ్ల నేర్పరచుటకుగాని, కరిశుభ్రతకు తోడ్పడుటకుగాని, మ్యునిసిపలుసంఘమువారి రంగీకరింపక జోయిర. ఆహ్వానసంఘమువారే ఏర్పాటుల నన్నిటిని స్వయముగ గావించుకొనవలయుననిరి. లాహోరు మ్యునిసిపలుసంఘమువారు తమవైఖరిని మార్చుకొననిదో, తీరిన యావకీర్తికి పాలయ్యెదరు. గొర్రెలు గాచుకొనిన కూతురి పెండ్లి మానునాయని, ఆహ్వాన సంఘము మాత్రము ఎట్టి శ్రమల కయినను లోనై, కాంగ్రెసు సభను విజయవంతముగ జరుపగల దని, విశ్వసించవచ్చును.

క్రొత్తపట్టణములు

కాశీకామికమూర్తిగారు, పరిశ్రమల సహాయ చట్టమునకు సవరణను ప్రసాదించెద రని, యీవారపు ఘోష సెంటు బార్ని గెజెట్టులో ప్రకటింపబడెను. ఇంతకు పూర్వము పరిశ్రమ మియలో నూటికి ఏబదికన్నాధి ఎక్కువధనమును ప్రభుత్వము వా కీ య గూడనదు ఏర్పాటు గలదు. నీనివలన, పరిశ్రమలకు తగిన సహాయము లభించుట లేదు. సవరణచట్ట మీ పరిమితిని పెంచుచున్నది. పరిశ్రమయొక్క విలువతో సమానమయిన ధన

మొనగవచ్చు నని సవరణచట్టము ప్రతిపాదించుచున్నది. అయినను మానవశక్తిని నిమయమున ఎట్టి నిరోధము లేకుండ జేసికగాని, నీటి ప్రోత్సాహముగలుగజాలదు. కొన్ని పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వము వారు పూర్తిగ సహాయము జేయవలసి యుండును. కొన్నిటికి లెక్కవగ జేయవలసి యుండును. అందుచే, కరిమితిని నిర్ణయించుట భావ్యమని తోచెను. మద్రాసు ఎగ్జేటు లాండుచట్టపు సవరణను, విశ్వనాథదాసుగారు ప్రవేశపెట్టుచున్నారు. అనాన్యస్థి పలునను, అతివృష్టిపలునను, నష్టము సంభవించెడి, రయిత్యాధీభూములకు పన్నులను రేమిషను జేయుచున్నారు. అట్టి ఏర్పాటు జమీందారి భూములకు గూడ వర్తింపవలయునని, సవరణ చట్టము గోరుచున్నది. ఇట్టి ఏర్పాటు చాల అవసరమని, జమీందారి రయితలు చాలకాలమునుండియు గోరుచున్నారు. కిశ్వనాథదాసుగారి సవరణ చట్టము జమీందారి రయితలకు కనీసస్వయమును నలుపగోరుటచే, శాసనసభవారు దీని నామోదించెద రని నమ్మెదము.

స్థానికస్వపరిపాలనము: బర్మాగర్నరుగారు

స్థానికస్వపరిపాలనము గూర్చి, పాలకులు గావించు ప్రసంగములకు ప్రజలలవాటుడీ యుండుటచే, బర్మాగర్నరుగారి విమర్శమై గావించిన ప్రసంగము ఆశ్చర్యము గలిగింపజాలదు. స్థానిక స్వపరిపాలనము స్వపరిపాలనమునందంతర్భాగ మగుటచే, మొదటిగానిని నిగ్వహింపజూనివారు, రెండవదాని నెటుల నిర్వహింపగల రని, బర్మాగర్నరుగారు రడిగిరి. స్థానికస్వపరిపాలనము స్థానికమును గాక, స్వపరిపాలనమును గాకయున్నది. స్థానికసంఘములకు ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము గాని, పరిపాలనస్వాతంత్ర్యము గాని, లేకుండుటచే అవి అధికారశృంఖలముల సత్తామింప జాలకున్నవి. ప్రస్తుత స్థితి గాంచిన, దేశమునకు స్వపరిపాలనము లభించువరకు, స్థానికస్వపరిపాలన మభివృద్ధి గలదు ననున మృకము గలుగకున్నది. స్థానికస్వపరిపాలన సంఘములు స్వావముగ లేనంత మాత్రాన ప్రజలు స్వపరిపాలనాస్తులు గారని చాటుట, నిలుపదగినవాదము గాదు. స్థానికస్వపరిపాలనసంఘములు తమకు గావలసిన సామ్యు సంతను తామే సంపాదించవలయు నను, స్వర్థవాదము. పరిపాలనము ప్రజలకు బాధ్యుల పహంపినపిమ్మటగాని, స్థానికసంఘములకు తగినధనము గాని స్వేచ్ఛగాని లభించునని తోచదు.

త్రివేణి

సెప్టెంబరు ఆక్టోబరు మాస త్రివేణినందిక విద్యాధికులచే వ్రాయబడిన భావగర్భితమగు వ్యాసములతో కలంకరింపబడినది. బార్నిజోసెఫ్ గారు వ్రాసిన “స్వరాజ్యము. మిలిటరీ అధికారము” అను వ్యాసము ప్రథమస్థాన మలంకరించుచున్నది. పైన్యమునకును, సివిలు ప్రభుత్వమునకుండవలసిన సంబంధమును జోసెఫ్ గారి వ్యాసమునందు స్పష్టముగ వివరించిరి. ఇది స్థిరపడియింపల, సివిలు ప్రభుత్వము యలపినమై, మిలిటరీ విరంతుశక్త్య మేర్పడు నని భయపడుచున్నారు. పైన్యము సివిలు ప్రభుత్వమునకు లోబడియుండుటకు, యువజనులకు పైనిక శిక్షణగట్టప, ఇట్టివారిని దేశరక్షణకు వినియోగించ

అసలు పైన్యమునకు వీరిని వెనుక భాగమునందుంచుట అలస, మిలిటరీ పరిస్థితులను గ్రహించి వారిని అద పులో నుంచుటకు భారత సామర్యమును సాధ్యమగు నని, జోసెఫ్ గారు ప్రతిపాదించిరి. వీరి సూచన ఆలోచనను పురికొల్పుచున్న దనుటకు సంది యములేదు. రాజ్యాంగవిధానము సేర్వచునపుడు దీనిని గూర్చి యోచింపవచ్చును. కాని, దేశము మున్ముందుగ స్వరాజ్యసంపాదనకు వలయు శక్తి సామర్థ్యములను బడయక, రాజ్యాంగవిధానసూత్ర ములనుమాత్రము సిద్ధయించి ప్రయోజన ముండదు. జిడ్డు కృష్ణమూర్తి, హరీంద్రనాథ ఛటోపాధ్యాయ మున్నగు కవిపుంగవులు ప్రాసినపద్యము లీ సంచిక యందుగలవు. గాంధీ మహాత్ముడు సారథిగనుండిస్వా, తంత్రపు పోరాటమును ఎటుల నడుపుచున్నాడో, ఇకముందును ఎటుల నడువగలవో, పండిత జవహర్ లాలు నెహ్రూగారు అర్జునునిస్థాన మెటుల నాక్ర మించి మహాత్ముని సారథ్యము క్రింద కాంగ్రెసురథ మునెటుల నడిపెదరో జూపుచు, డాక్టరు పటాభి సీతారామయ్యగారు భావగర్భితమగు వ్యాసమును ప్రాసించిరి. ఇవిగాక, సాహిత్య, సంగీత, చిత్రకళలకు సంబంధించిన వ్యాసరాజములు గలవు. వ్యాసము కుమోడుగ మనోహరమగు సంపాదకీయవ్యాఖ్యలు గూడగలవు. జ్ఞానప్రదాయనియగు ఇట్టిప్రతికకు ఆంధ్రులు తగు ప్రోత్సాహ మొసగి, సంపాదకులగు కో. రామకోటిశ్వరరావుగారి సత్ప్రయత్నములకు తోడ్పడ బ్రాధితులు.

విదేశవార్తలు

రాజప్రతినిధి ప్రకటనము

పార్లమెంటు సభలలో జరిగిన చర్చ

లండనువిలేజిరి సమగ్రపరిశీలనము

“లండను నగరమున పార్లమెంటు ప్రభువుల సభలోను ప్రజల సభలోను రాజప్రతినిధి ప్రకటనమును గూర్చి చర్చను ప్రారంభించినవారు కృత్కృత్యులైనవని భారతదేశము నుండి వచ్చిన వార్తలవలన విడిత మగుచున్నది. అనగా భారతదేశ స్వ పరిపాలనను నోసగెడు కమ్యూనిస్టు కార్యకర్తలవలన వారి పు డవలంబించెదపదలి 1917 ఆగస్టు నెలలో బ్రిటిషు దొరత నమువారిచే చేయబడిన ప్రకటనను ముందుకొని యిప్పుడు ప్రకటించుటయే గాని అంతకుండు అధిక మేముయను కాని భారత జాతీయ నాయకు లిప్పుడు నిశ్చయించుకొనుట కీ చర్చ మంచి అవకాశమును కలిగించినది. ఈ ప్రకటన మిప్పుడు చేయ బడుటను గూర్చి యెక్కువ శ్రద్ధను బూనినవారు యిండియా మంత్రి వెడ్జిపుడు వెను రాజప్రతినిధి యిర్విప్రభువుగారిని గు ళుచు మాత్రమే గాన యిటుల నీ ప్రకటనను జాతీయనాయకు లు చులకనగా మామట వీరిద్దరికిని అన్యాయము చేయుటయే యగును. పార్లమెంటు సభలు రెండిలోను జరిగెడు చర్చ కేవలము ప్రహసనప్రాయములే యని అందఱును గూడ నంగీకరించి యే యున్నారు గాన ఆ చర్చలవలన నిజస్థితిని తెలిసికొనుట కెట్టి అవకాశమును లేదు. ఈ ప్రకటనను చేయబడినపుడు ప్రధానమంత్రి రాష్ట్ర మెక్జానల్లుగారు అమెరికాకు వెళ్లియుండుటవలన ఇతరపక్షములవారి ప్రకటనను గూర్చి ఆర్కాట మున చేయుట కవకాశము కలిగినది గాని మెక్జానల్లుగారపు డు ఆంగ్లదేశమునందే యున్నచో అట్టి దేదీమును జరిగియే యుండదు. అయిన మరల రాగానే వారి కెటుల వాక్యంధ మును కలిగింపగలిగెనో అట్లు నపుడే మెక్జానల్లుగారు చేసి యుండుదు.

బ్రిటిషు మంత్రివర్గమున విభేదములు

రాజప్రతినిధి ప్రకటనమునందలి విషయములకు మును బ్రిటిషు మంత్రివర్గమువారిచే నామోదించ బడిన ప్రకటన

బడెను గాన దాని నిపుడు మరల రద్దుపరుచుట అసంభవము. ఇర్విప్రభువు వెనుగార్లు సాధింపగలిగిన దిదియేకాని భారత దేశముస్వయం గూర్చి మంత్రివర్గమున నేకీభావము లేదు. దాని లో రెండుపక్షములు కలవనిషయ మిప్పుడు బాగుగా వెల్లడి గూడ నైనది.

మెక్జానల్లుగారి పక్షము

మెక్జానల్లు, స్పీడను, క్లయిన్సు ధామసు గార్లొక పక్షము. “భారత దేశమునకు రాజకీయ మునలో నభివృద్ధి కలిగింపవలసినదే గాని యితర పక్షములవారి రెంతవర కామోదింతురో అంతవరకే దాని నొసగవలెను. భారతదేశ విషయమున చేయు నట్టి ప్రయత్నములో కార్యకర్తలవ్యవహారము తమ అధికారమునకు భంగము కలుగునట్లు మెలగగూడదు” అని మెక్జానల్లు పక్షమువారి అభిప్రాయము.

వెనుగారిపక్షము

వెడ్జిపుడువెను, లాన్సుబరీ, ఆస్వాల్సు మోస్లీ, హెండర్సన్ గార్లు రెండవపక్షమువారు “భారతజాతీ యవాదులను సంతృప్తులగుగావించుట కిప్పుడు కార్య కర్తలవ్యవహారము ధైర్యముతో పనిచేయనియెడల అధికారమున, దే భారత దేశమును మనము కోల్పోవుట తలసింపచును,” అని యీ పక్షమువారి అభిప్రాయము.

రాజప్రతినిధి సహాయము

ఈ విషయమున రాజప్రతినిధి సర్వవిధముల యిండియా మంత్రికి బాసటయై నిలిచెను. లేనిచో యీ ప్రకటనమునకు మంత్రివర్గమువారి అనుమతిని వెనుగారు పడయగల్గియుండరు. ఇర్విప్రభు, వెనుగార్ ర్లిరువురు నేకీభవించుటవలననే మంత్రివర్గము నందలి భారతిమిత్రుల పక్షమునకు బల మధిక మైనది. కాని యితరపక్షములవారు దీనినిగూర్చి అధికమగు సార్వభౌమ మైన రింకురని మంత్రివర్గమువారి పుడు భావించియుండలేదు. ప్రతి పక్షము సన్నద్ధులగునరీకి ప్రధానమంత్రి అమెరికాలో నుండుట గూడ తలసింపించినది. ప్రాతికూల్యము చాల ప్రబలుటయును భారతసమస్య కధికమగు ప్రాముఖ్యము కలుగుటయు గూడ తలసింపచేసెను అప్పుడు ప్రతిపక్షములను సంతృప్తిపరుచుటకు వెనుగార్ రెట్టిప్రయత్నమును చేయలేదు. ఈ ప్రాతికూల్యము మరింత తీవ్రమగుట కదిగూడ తోడ్పడెను.

మెక్జానల్లుగారి వలంబించిన పన్నుగడ

రీడింగు ప్రభువు, లాయడుబార్నిగార్లు పార్లమెంటు రెండు సభలలోను భారతసమస్యను గూర్చి అత్యధికమగు పట్టుదలతో నుండువనితీని కలిగింపఁజేసెను కృష్ణనిశ్చయముతోను కార్యోప క్రమమునకు గడంగిరి గాని ప్రధానమంత్రి మరల అమెరికా నుండి రాగానే ప్రతికూలపక్షముల నాయకులతో సంభాషించి కాంతిని బడయగలిగెను. అందులకతడు ప్రతికూలనాయకుల కెట్టి వాదనముల గావించెనో యింకను బాగుగా వెల్లడి కాలేదు. కాని నూచనగా కొన్ని విషయములు మాత్రము తెలియుచున్నవి.

పార్లమెంటు చర్చ సర్వనాశనకరము

“భారత దేశమును గూర్చి పార్లమెంటులో ప్రతి కూలముగా నిపుడు తీర్మానింపబడినచో భారతదేశ మున గొప్ప అనర్థకము వెంటనే కలుగుట నిశ్చయము. ఇందులకు మీరే బధ్యులగుదురు. వెనుక కన్నర్యే టిపు ప్రభుత్వమువారు పైనును సమమును నియ మించినపు డందలకు నాపక్షమువారు ప్రతికూలురు గా నుండినను నేను ప్రభుత్వపక్షమునకు తోడ్పడి యుంటిని” బ్రిటిషు ప్రభుత్వప్రతిపక్ష సమగ్రముగా నిలుకబెట్టుటకు మనదేశమునందన్ని పక్షములును ఏకమనస్కమై పనిచేయుటత్యవసరము” అని మెక్జా నల్లుగారు బాల్బిన్సు,లాయడు బార్ని, రీడింగు ప్రభువు గార్లు మున్నగు నాయకులకు సచ్చజెప్పిరి తెలి యుచున్నది. కాన యీ శాంతిని బడయుటకు రాజ ప్రతినిధిప్రకటనలో ముఖ్య విషయములను వేర్వేరి గాని వదలుకొందునని రాజప్రతినిధి వారికి వాగ్దా నము చేసి నట్లగుపడదు.

రాండు లేబులు కాన్పరెన్సు

“కాండు లేబులు కాన్పరెన్సులో కాంగ్రెసు ప్రతినిధుల సభ్యులైనట్లుగా నుండవలెను. ముందుగా ఆ జతయజైదీల నందరిని ఎదిరివేయవలెను,” అని భారతీయనాయకులు నూచి చిన పరకులకు కార్యకర్తలవ్యవహారంగీకరింప వుండుట

గా ప్రతికూల పక్షమువారి రత్నధికమగు బ్రిటిషి కలిగించు చున్నారు ఇందుకు బ్రిటిషు దేశమునందలి ప్రతికూల అత్యధిక మగు ప్రచారము బాగుగనునది.

బ్రిటిషు ప్రతికూల ప్రచారము

“రాజప్రతినిధి ప్రకటనను సంపూర్ణముగా నామోదించిన పక్షమువారే గానీయును. మరతులను కొరెన కాంగ్రెసు పక్షమువారు కార్యకర్తలవ్యవహారమున బాబరుచుకొన జూచు చున్నారు. కాంగ్రెసు పక్షమువారిలో రాజప్రతినిధి ప్రకటనముపై నిరసము కలుగుగా ప్రబలుచున్నది. రాజప్రతి నిధి ప్రకటనమువలన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య పక్షమునకును బ్రి టిషు దేశ ప్రతికూలపక్ష మునకును ప్రాబల్య మధిక మగుటయు ను కాంగ్రెసు వారి వెనకెప్పులను బ్రిటిషు దొరతనము లొంగిపోవుటయును తప్ప నురెట్టి ప్రయోజనమును కలుగలేదు. భార త దేశమున నెట్టి శాంతియును నెలకొనలేదు.” అని బ్రిటిషు దేశ ప్రతికూల ప్రచారము గా ప్రాయుచున్నది. ఈ వాదనను బలపరచుటకు కాంగ్రెసువారు రాజప్రతినిధి ప్రకటనమును నిరసించుచు నొసంగిన అభి ప్రాయము లన్నియును బ్రిటిషు పత్రికలలో ప్రకటింపబడు చున్నవి.

భారతిమిత్రుల ప్రతికూల ప్రచారమును

ఖండించుట లేదు

భారతదేశ ప్రతికూల కాలించుచున్న యీ దారుణ ప్రచారమును ఖండించుచు నిజస్థితిని బ్రిటిషు దేశవాసులకు వెల్లడించుటకు భారతీయలపక్షమున నెట్టి ప్రచారమును జరు పబడుట లేదు. ఇది గొప్పలోపమే యగునుగాని భారతనాయకుల ప్రకటన కనుకలకుగా వనితేయనలెని నిరంతరమును భారత శాశ్వత కార్య కర్మ పరిపురుషులైన ధైర్యవంతులైన కాంగ్రెసుపక్ష నాయకులు మాత్రము బ్రిటిషు దొరతనమును ప్రోత్సహ పరుచుటలో సర్వ శక్తులను వినియోగించుచునే యున్నారు.

భారత నాయకుల ప్రకటన

భారత నాయకులు ధీర్జీ లో చేసిన ప్రకటనము నందలి పదములకు రాజప్రతి నిధియును యింగ్లీషు మంత్రియునుగూడ అనుకూలముగానే యున్నారు. యాధిచర్చనను తేలియుచున్నదిగాన ఈ ప్రకటన పరకులనుగూర్చి భారత నాయకులందరును యేకాభిప్రాయులై యుండినట్లుడలను లాహోరు కాంగ్రెసు మహాసభవారు గూడ యీ ప్రకటన నామోదించిన యెడలను ఇర్విప్రభువు వెడ్జిపుడు వెనుగార్లు అధికమగు బలము చేపరగలరు.

కార్యకర్తసమస్య - ప్రముఖుల సదాభివము

భారతి నాయకుల ప్రకటనము అనుకూలముగానే యున్న దని బ్రిటిషుదేశమునందలి కార్యకర్త ప్రముఖులందరునుగూడ భావించుచున్నారు. వారిలో కొంద రిప్పుడు పదివులలో లేకుండి నను పదవులలో నున్నవ రితో వీరి కధికసంబంధమే కలదుగాన భారత నాయకుల మరతులను బ్రిటిషు దొరతనమువారి నామో దించెదరయే ప్రముఖులలో చాలమంది అభిప్రాయపడు చున్నారు.

(బిము నర్విసు)

ఇంటర్నేషనలు

సెటిలుమెంటు బ్యాంకి

బేడెనుసంఘము సంతకముచేయుట

లండను, నవంబరు 14:- ఇంటర్నేషనలు సెటిలుమెంటు బ్యాంకి యగ్రిమెంటుపైని బేడెను ఆర్గనైజింగుసంఘమువారు సంతకము చేసిరి. ఆ యగ్రిమెంటు సంతకమునిమిత్తము బ్రుసె ల్స్కు పంపబడును. (రాయిటరు)

నాకాదళ సమస్య

బ్రిటిషు-జపాను రాయబారములు

లండను, నవంబరు 14:- 1920 జనవరినెలలో జరుగ నున్న ఆయుధప్రభుత్వముల సభలో చర్చింపబడవలసిన నాకా దళ సమస్యనుగూర్చి మెక్జానల్లుగారును, జపాను రాయబారి యను సంభాషించిరి. ఈ విషయమునుగూర్చి జపానురాయ బారి ప్రాప్త, ఇటలీనేషియలు రాయబారులతోగూడ సంభా షించెను. (రాయిటరు)

ఇరాకు ప్రధానమంత్రి ఆత్మహత్య

తుపాకితో కాల్పుకొనుట

లండను, నవంబరు 14:—ఇరాక్ ప్రధానమంత్రి సర్ అబ్దుల్లా మహ్మద్ గాసి కాల్పు కొని ఆత్మహత్య గావించుకొనెనని బాగ్దాదునుండి వార్త వచ్చినది. (రాయితరు)

సింగపూరు నేవలుబెను

ప్రస్తుతిము వానిని నిలిపివేయ దలచుట

రుగ్వీ, నవంబరు 14:—1930 జనవరిలో, లండనునగర అయిదు ప్రభుత్వముల సమావేశము జరుగునుగాన దానిఫలితములు తెలువరకును సింగపూరు నేవలుబెను పని సాధ్యమయినంత వరకు తగ్గింపబడును. కార్మిక ప్రభుత్వము అధికారమును వహించగానే యీపనిని సాగించుటనుగూర్చి ఆలోచించిరి. 1924 కార్మికపక్షము వారి మంత్రివర్గ మేర్పడినపుడు యీపనిని సాగింపగూడదనియే నిశ్చయింపబడినది. కాని కన్వెన్షన్లు పక్షమువారి మంత్రివర్గ మేర్పడిన పిమ్మటనా రీపనిని సాగించుటకు నిశ్చయించిరి. చాల ప్రమాదు వ్యయపరచి ప్రోటింగుదాకును నిర్మించిరి. 40 లక్షల పౌనులను వ్యయపరచి గ్రేవింగు దాకును నిర్మించుటకు 1928 నెప్టెంబరులో కంట్రాక్టు వ్రాయబడి సంతకము చేయబడినది. ఈవ్యయములో అధికభాగమును హం కాంగు, ఫెడరల్ టెక్నికల్ స్కూలు, శిలీంపదేశములవారుమాత్ర మేయిప్పటివరకును భరించిరి. ఆసనమును ప్రోవిడ్లు సెటలు మెంటునా రుచితముగా నిచ్చిరి. ఈ మాడు దేశములవారును కలసి యిప్పటివరకు 118000 పౌనులను వ్యయపరచిరి. నాకాద కనభవా రీ నేవలుబెను నుపయోగింప గూడదని తీర్మానించుట కవకాశముకలదుగాన ప్రస్తుతము వీలైనంత వరకు యీ పనిని నిలుపుచేయవలెననియు, నిలుపుచేయుటకు వీలైన వానిని నిలిపివేయవలెననియు క్రొత్తపనులను యీలోపున ప్రారంభింప గూడదనియును దొరతనమువారు నిశ్చయించిరి. ఈ పనులను అధినివేశముల వారికి తెలుపబడినది అని ఆడిగ్గాలిటీ ఫస్టులార్డు అల్లెగొండకుగారు నేడు 14 వ తేదీని పార్లమెంటు సభలో తెలిపిరి. (వైరులెను)

ఇరాకు దొరతనముతో క్రొత్తసంధి

ఆదేశము నానా సంఘసభలో చేరిన పిమ్మట అమలులోనికి వచ్చును

రుగ్వీ, నవంబరు 14:—ఇరాకుదొరతనముతో క్రొత్త సంధి చేసుకొనుటకు దొరతనమువారు రాలొచ్చియున్నారు. ఆ దొరతనము నానాదేశసంఘమునందు చేరిన పిమ్మట నది అమలులోనికి వచ్చును, అనిలగుగాని పార్లమెంటులో సభ నేడు తెలిపిరి.

డెడుసీ కన్వేషను

మేనెల 22 వ తేదీని సంతకములు జరిగెను

రుగ్వీ, నవంబరు 11:—నెనుకటి పార్లమెంటు ముగియుటకు ముందురోజుల క్రితము ప్రకటించబడిన మరతుల ప్రకారము డెడ్డికన్వేషనుగూర్చి నోవంబరు 11 తేదీన జరిగిన ప్రారంభ బిడంబడికపై 22-5-1929 వ తేదీని సంతకములు జరిగెను. కడపటి బిడంబడిక యిప్పుడు పరిశీలనలో నున్నది. అని అధినివేశముల సహాయమంత్రిలనుగాని నేడు పార్లమెంటుసభలో తెలిపిరి. (వైరులెను)

నావికులకు ప్రాపొరక్షణ సాధనములు

జలాంతర్గాముల లోనివారి కందరికి నొసగబడును

రుగ్వీ, నవంబరు 14:—జలాంతర్గాములు మునిగిపోయినపుడు ప్రాణములను కాపాడుకొనుటకును పైకి తేలుటకును ఉపయోగించునట్టి సాధనములు జలాంతర్గాములలోనుండువారి కందరికిని గూడ నొసగబడును అని అప్పలార్డు అల్లెగొండకుగారు నేడు పార్లమెంటుసభలో తెలిపిరి. (వైరులెను)

లాహారు కుట్ర కేసు

సాండర్సుహత్యగావించిన దెవరు?

లాహారు, నవంబరు 12:—కుట్ర కేసునందు నేడు హాజరులైన జమీందారు డొక్టర్ సాత్సు మొసంగెను. సాండర్సుపై యిరువురు యువకులు తుపాకులను కాల్పుచుండగా తాను జూచినట్లు తెలిపెను. వారిరువురు భగతు శింగ, జె. యు. సవ్యాలుగార్లని గుర్తపెట్టెను. ఆరేడు ఎం. గారిని గుర్త పట్టు జాలకపోయెను. భగతుశింగ పుయును తా నదివరకు మాడలేదని క్రాసుపరీక్షయందు తెలిపెను. ముద్దాయి లిబర్టీ ప్రతాపు, లీడరు పత్రికలను చదువుట కిమ్మనిరి. ప్రాసిక్యూషను వారిభియంతరము దెలిపిరి. కావలిన పత్రికల జాబితా యిమ్మని మేజిస్ట్రేటుగారు కోరిరి.

లాహారు, నవంబరు 13:—నేడు విచారణయందు డి. ఎ. వి. కాలేజీయందు పంటగది నాఖరు మిట్టి తాను దేశరాజు నెరుగునునని సాత్సుము తెలిపెను. అతనివద్దకు చాలమందివచ్చుచుండెడివని తెలిపెను మరొక వాకరు యీతని సాత్సుమును బలపరచెను. మోటారు డ్రైవరు ఇద్దరూ నిన్న జైలుం దాయి ఉసంగిన సాత్సుమును బలపరచెను.

దాని సత్యపాలుగారు నేడు కోర్టునకు వచ్చినపుడు ముద్దాయిలు బిష్టవర్ణావశేయము వారిని సవ్యాలుగారి సత్యపాలుగారు ముద్దాయిలతో మాట్లాడదలచిరిగాని మేజిస్ట్రేటుగారు అను సతింపలేదు. (ప్రీ. ప్రె.)

జగద్గురు జిడ్డు కృష్ణమూర్తిగారి యువన్యాసము

సచ్చిదానంద తత్వము సిద్ధించుటకు ముగిగురుపురాతో పనిలేదు, మంత్రతంత్రము లవసరములేదు. కర్మకాండ లక్కరలేదు. మన జీవితానుభవము వల్లనే సత్యము గోచరించును, ఆనందము సిద్ధించును

కాశీ, నవంబరు 13:—దివ్యజ్ఞాన సమాజమువారి తాగక సంఘ సమావేశము కాశీలోని దివ్యజ్ఞాన సమాజమువారి కార్యాలయమువరకు జరుగుచున్నది. మొత్తము 500 మంది సామాజికులు సమావేశమై:—దివ్యజ్ఞాన సామాజికుల కంగరికిని జగద్గురువైన జిడ్డు కృష్ణమూర్తిగారి ట్టుపన్యసించిరి.

సత్యమును పరార్థము ఉత్తమజ్ఞానికే గోచరించును. అబ్బిజ్ఞానము గ్రహించజాలరు. కనుక ఉత్తమజ్ఞానమునే వేద్యమును సర్వపరిపక్వలతో జదివిన సర్వజ్ఞులవేద్యమునుగల్గుగా మతియునేరెను ప్రచారముచేయ వీలులేదు.

మానవజీవితము ప్రయత్నములన్నియు నిజమగుదానినే గ్రహించవలెనని కోరుచుండును. ఎన్నుటలయొక్క నిజతత్వమును తెలిసికొనవలెననియు ప్రతిపాదించుచు యాచింతముచేయుచున్న కృషియొక్క అర్థము, సత్యమును విషయములను త్రోసివేసి సత్యమునే గ్రహించ ప్రయత్ని పడుచున్నాడు. లేదా ఆప్రయత్ని ముగా కృషిచేయుచున్నాడు. కాబట్టి ప్రతిపాదించు తన జీవితానుభవమును బట్టియే మాత్రమే సత్యములను తెలిసికొనుచున్నాడు. కనుక సత్యము నన్వేషించుటకై మనము ఏమిదమును అనులించింప నక్కరలేదు. మతముల స్వీకరించి సంతమాత్రమున సత్యస్వరూపము గోచరింపజాలదు. మత గురువుల నమ్మియుండుట యవసరము. వైదిక మంత్ర తంత్రము లక్కరలేదు. కర్మకాండతో పనిలేదు. మన జీవితములోని కష్టములపరంపర లే మనకు సత్యమును దానిని క్రమము నివేదించును. కొన్నియవచారములనుచేసి భ్రమ ప్రమాదములను మనము పొందిన పిదప ఆసత్యము అసత్యమేదో గోచరించును. ఈతీతిగా మన భావములు విమర్శించును. మనకు రసోత్తేజము కలుగును. జ్ఞానోదయమగును. విలాస భవము వల్లనే సత్యమేదో ఆనందము లనుభవకేవల్యమగును. కేవల తర్కము మాత్రమే మనకు సత్యమును తెల్పినదిగా, కేవలము భక్తి విశ్వాసములవల్ల లభించనట్టిదియు సత్య సచ్చిదానందతత్వము లేవిలాసభవ సాధనమువల్లనే అన్వేషించవలసియున్నది. అట్లు సిద్ధించిన నే పరమార్థతత్వ మనిపించుకొనును. (అ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి ప్రకటన

తృప్తికరముకాదు

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము కావలెను కాని తత్త యే యొసంగినచో అధినివేశ ప్రతిపత్తి సంగీకరింతుము.

కాశీ, నవంబరు 12:—నిన్న సాయంత్రము యిప్పట బహిరంగసభలో నుపన్యసించుచు క్రియంత రామానంద ఘట్టగార్ల రాజప్రతినిధి ప్రకటన తనకు తృప్తికరముగా లేదని చెప్పెను. ప్రకటనలో నేదియు స్పష్టముగాలేదు. తత్త యే అధినివేశ ప్రతిపత్తి యొసంగు ప్రాతిపదికపైసభ జరుగుననియు స్పష్టముచేయబడలేదు. ఎప్పుడుసభ జరుగకో, సభ కేవల రాహ్వ నింపబడుదురో తెలియజేయబడలేదు. తాను సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య వాదినయ్యి, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమునకు సోపానముగా అధినివేశ ప్రతిపత్తి యొసంగుచో తానంగీకరింతుననియు ఘట్టగారు చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి బ్రాహ్మణేతరులు

రాయబారముగూర్చి అభ్యర్థనని ప్రకటన

బొంబాయి, నవంబరు 13:—బొంబాయి బ్రాహ్మణేతరపక్షము అభ్యర్థకుల బాదపుగారు పక్షముతరపున ఇంగ్లాండునకు జరిగిన గుప్తకార్య రాయబారము నెడలలుగు గూర్చి యొక్కప సమాచారముదెల్పుచు ఒక ప్రకటన గావించిరి. “పక్షముయొక్క కార్యనిర్వాహకవర్గమువారే రాయబారము పంపుటకు అధికారముగలరు. ఈలోపుగ పక్షసభ్యులగు జరిగిన, గుప్తకార్య ఇంగ్లాండులో మనపక్షము తరపున ప్రచారముజేయుటకు యెట్టి ఆశ్చర్యములేదు. పక్షప్రచారమునకు రాయబారమునకు సాత్తుమును భేదము తెలియనివారును, బుద్ధివ్యాకముగ అపరాధకలిగింప దలంచినవారును, అనవసరమును వదంతుల వ్యాపింప జేయుచున్నారు. అందుచేతనే 10 వ తేదీన బొంబాయిలో నేర్పాటుచేయబడిన కార్యనిర్వాహక సంఘసభను రద్దుజేయవలసివచ్చెను. ప్రధాన కార్యదర్శి నాతో సంప్రదింపకయే నవంబరు 10 వ తేదీన పూనాలో కార్యనిర్వాహకసభ నాహ్వనముజేసెను. 37 గురు సభ్యులలో పదిమంది మాత్రమువచ్చిరి. కావున ఆసభ తెక్కలోనికిరాదు. అందలి తీర్మానములు అమలునకు రావు” అని బాదపుగారు తెలిపిరి. (అ. ప్రె.)

పంచాయితీదారుల తరగతులు

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాయందు ఏర్పాటుచేయబడిన

తాడేపల్లిగూడెం, నవంబరు 13:—శ్రీ భవిషీపాటి సత్యనారాయణగారు తొలివార్త సంపుటన్నాడు:—ఈ తాలూకాలో 40 పంచాయితీలుగలవు. గౌరవ ప్రచారకులగు కలిసిండి గంగరాజుగారు గ్రామపంచాయితీ తరగతిలో యీ దినవ వాల్మీకిసములలో నేర్పాటుజేయుచున్నారు:—కృష్ణాయపాలెం, గూపవరం, రావులపర్రు, హుండి (3) ఈయ గతులు పక్షమున కొకసారి జరుగును. గ్రామపంచాయితీదారులకు స్వపరిపాలనాపద్ధతులను, గ్రామార్థరణముగూర్చి దెలుపుటకు ద్వై ౨౦ ప బడి న వి. మొదటితరగతి 16-వ తేదీన 12 గంటల నుండి 3 గం. వరకు కృష్ణాయపాలెంనందు జరుగును. ఈ దినవ పేర్కొనబడిన ఏనివిడి పంచాయితీల నుండి మువారు 70 మంది పంచాయితీదారులు రానున్నారు. మాధవరం, జగన్నాథపురం, కృష్ణాయపాలెం, కావాలకల్లు, నల్లారిపల్లి, చండూర, నవాబుపాలెం, నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు అధ్యక్షతవహించి సంగీకరించిరి. కృష్ణాయపాలెం పంచాయితీ అధ్యక్షులగు పి. నువ్వారావుగారు పంచాయితీదారు లందరికి ఆహ్వానములపిరి.

బైసాని మాధవచెట్టిగారి ధర్మనిధి ఉపన్యాసములు:—శ్రీ మాన్ వి. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు శ్రీ రామానుజులవారి జీవిత సంక్షేమగూర్చి కొన్ని ఉపన్యాసములు చేపు 15 వ తేదీ శుక్రవారము మొదలు నెం 14, 14 వ టంగుసాలబీధి (సామెతలతో) తపాలాఫీసు సమీపమునందు నొసగెదగా ఇకమీదట జరుగవలసిన ఉపన్యాసముల కేలు అప్పుడప్పుడు ప్రకటంపబడును.

న్యాయస్థానవార్తలు

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ గారిపై మాననప్రస్తుత దావా

మదరాసు, నవంబరు 14:-సి. యస్. రంగయ్యగారు ఆంధ్రప్రదేశ్, స్వరాజ్య పత్రికా సంపాదకులైననూ, ప్రీతిపెన్షన్ పొందిన డాక్టర్ మాననప్రస్తుత దావాను కొట్టివేయవలెనని కోరుతున్నాడు. మోతీలాలు నెహ్రూగారు దాఖలుచేసిన పిటిషను, ప్రాక్టర్లు నీడినమున, ప్రధాన న్యాయమూర్తి వీటి గారి యెదుట విచారణకు వచ్చెను.

ఇరుపక్షములవారి యంగీకారమును దెలిసికొని, న్యాయమూర్తి సదురు దావా రంజోవు గురువారము విచారణకు దీసుకొనుటకును, ఆ సమయమున మొట్టమొదట, వాది దావా దెచ్చుటకు అధికారము గలదాయను విషయము మొట్టమొదట విచారించబడుననియు ఉత్తరువు చేసిరి.

* * * *

హైకోర్టు నెషను

సి. కే. కంపెనీ వారిపై కేసువిచారణ

సాక్ష్యము ముగియుట

నేడు హైకోర్టు నెషను విచారణయందు న్యాయమూర్తి ఎడ్లిగారి సగుతుమున సి. కే. కంపెనీ కలెక్టరు, విశ్వనాథ అయ్యగారు పై దావాను, విశ్వనాథ సామలకు గాను శేఖర దేవ కేసులో పెంట్ల బ్యాంకు ఆకౌంట్ టు డి. యస్. శాస్త్రిగారు డి. బి. యస్. పి. గోవిందరావువయ్యగారిచే పరిక్షింపబడిరి.

న్యాయవాది ప్రశ్నలకు సాక్షి సమాధానము లొసంగుచుండ ఓకరదాట్లను కొకమా రింపవర కొసగవచ్చునని బ్యాంకు నిర్ణయించిన పిదప ఆలోచన వచ్చెడి చెక్కులను చెల్లించుటకు బ్యాంకు నిరాకరింపజాల ననియు, ఓకరదాట్ల కొసంగు మొత్తమునకును నిలువ మొత్తమునకును ఎట్టి భేదముగాని లేదనియు, నిర్ణయింపబడిన మొత్తములోపల ఋణముల వొసంగు విషయములో మాత్రము బ్యాంకువారు కాలపరిమితిని నిర్ణయించెదరు.

కడలూరునందు పారీకంపెనీవారి అఫీసు మ్యానేజర్లైన కృష్ణదేవకాచారి యువవారు క్రాసు ప్రాసిక్యూటరుగారిచే పరిక్షింపబడి ముద్దయిలు తమతో వేరుశనగకాయల వ్యాపారము సలుపుచుండెదనియు, అప్పుడప్పుడు తమవద్ద కంపెనీ సరుకును తమ గిడ్డంగులందె నిలువయుంచుటయు గలదనియు, జనవరి 11-వ తేదిముదలు 25 తేదివరకు 9581 వేరుశనగకాయల బస్తాలను ఎగుమతి చేసెదనియు పత్రికరి.

కడలూరులో ముద్దయిలు, కంపెనీతరపున ఏజంటుగాను నన్నెరసింహాచారిగారు సాక్ష్యమొసంగుచు సి. కే. యస్. కంపెనీవారి తరపున పల్లెబుల్లయందు వేరుశనగకాయలను కొనుగోలుచేయుచు పారీకంపెనీవారి గిడ్డంగులయందు నిలువయుంచుచుండెదవార మనియు, మర్కంటిలు లాబ్యాంకునకు కుదువ బెట్టుబడిన సరుకు మాత్రమే పారీకంపెనీ గిడ్డంగులలో నిలువ చేయబడుచుండెననియు పత్రికరి.

న్యాయమూర్తి గారడిగిన ప్రశ్నలకు సాక్షి యిట్లుజెప్పెను. జనవరి 11-వ తేది వరకు ముద్దయిలు కంపెనీవారికి కడలూరు లందు 8392 వేరుశనగకాయల ముట్టులు కలిగియుండిరి. అందులో 8200 బస్తాలు మర్కంటిలయందు బ్యాంకువారితరపున పంపిణీ చేసి పారీకంపెనీవారికి 8200 బస్తాలు కుదువబెట్టుబడిన. 11-వ తేదికి పూర్వము 800 బస్తాలు కుదువబెట్టుబడిన. 7-వ తేదియందు 2500 లును, 8-వ తేదియందు 1,400 లును, 9-వ తేది 1,500 లును, 10-వ తేది 1,700 ను 11-వ తేది 1,400 ను బస్తాలు కడలూరునందే కొనుగోలు చేయబడిన. ఇవి మాన్యు ఇతరస్థలములనుండి తెప్పింపబడిన సరుకు నుకలసి పెంట్ల బ్యాంకు 1000 బస్తాలుగూడ పారీకంపెనీవారివద్ద కుదువబెట్టుబడిన. 13-వ తేది కుదువబెట్టెదను. కాని ఆదినము కడలూరునందే 900 ల బస్తాలను కొనుగోలు చేసితిమి. 100 వ పైగా బైటపూర్ణమున వచ్చెను.

14-వ తేది 279 బస్తాలు కడలూరు నంగును, 587 బస్తాలు బైటపూర్ణమున ఎగులు చెయబడి, అందును 1800 బస్తాలు కుదువబెట్టుబడిన. 15-వ తేది కుదువబెట్టుబడిన. 16-వ తేది 800 ల బస్తాలు ప్యాంకంపెనీవద్ద కుదువబెట్టుబడిన. 18-వ తేది 100 బస్తాలు మాత్రమే కొనుగోలు. ఆదినము కుదువబెట్టుబడిన. 17-వ తేది కొనుగోలు లేదు. 19-వ తేది కడలూరునందు 500 బస్తాలు కొనుగోలు కుదువలేదు. 20-వ తేది కడలూరునందు 500 లు బస్తాలు కొనుగోలు. బైటపూర్ణముండి 56. 21-వ తేది కడలూరునందు 500 బస్తాలు కొనుగోలు చేయబడిన. 1000 బస్తాలు కుదువబెట్టుబడిన. 22-వ తేది కడలూరునందు బైట గ్రామములలోను 500 బస్తాలు కొనుగోలు చేయబడిన. 1000 బస్తాలు కుదువబెట్టుబడిన.

23, 24, 25 తేదీలందు కూడ కడలూరు నందును, బైట గ్రామములందును కొనుగోలు చేయబడిన. 26-వ తేది 150 బస్తాలు బైట గ్రామములనుండి వచ్చెను. ఆదినము కుదువలేదు. ఆదినము మొత్తము సరుకు 14, 825 బస్తాలు గిడ్డంగులలో నిలువయుండెను. అందు 14, 200 లు పారీకంపెనీవారికి కుదువ. 9561 బస్తాలు ఎగుమతికై ఓడలో ఎక్కింపబడిన.

4000 బస్తాలాదినము ముద్దయిలు పెంట్ల బ్యాంకు వారివద్ద కుదువబెట్టిన విషయము నే నెరుగను. ముద్దయిలు తిరువురును అప్పుడప్పుడు కడలూరు వచ్చుచుండెదవారే అని పత్రికను. క్రాసు ప్రాసిక్యూటరుగారి ప్రశ్నలకు సాక్షి సమాధాన మొసంగుచు సరుకు కొనుగోలున వెంటనే ప్యాంకంపెనీవారివద్ద కుదువ బెట్టువలసినిగా టి. యజమానుల ఉత్తరువు లనియు, కేసుధర్మముగా ఉత్తరువు లేనపుడెల్లను అటులే గావించు యింటిమియు సమాధాన మొసంగెను.

మరల న్యాయమూర్తివైచిన ప్రశ్నలకు సాక్షి సమాధాన మొసంగుచు, జనవరి 27-వ తేది వరకు 2-వ తేదివరకు చేసిన కొనుగోలు, పంపిణీలను ముగియుట విషయములను వివరించెను. ఫిబ్రవరి 6-వ తేది 7-వ తేదియందు కడలూరులో వ్యాపారము నిలుపుదల చేయబడిన. యజమాన వద్దగనుండి ఉత్తరముగాని, లేంతగానీ, లేకుండెను. అని పత్రికను.

జనవరి 6-వ తేది కడలూరునందు గిడ్డంగులపై మర్కంటిలు బ్యాంకువారి బోర్డులు బైట కొట్టుబడియుండెను. 6-వ తేది వ్యాపారము మూసివేయబడుట కదియే కారణము. ఈ విషయమును మద్రాసునకు ముద్దయిలు చెప్పింపితిని. 10 సం|| ల కాలము కడలూరునందు ముద్దయితరపున ఈ వ్యాపారము చేయుచునేయుంటిని. గడచిన నాలుగైదు వత్సరములుగా వేరుశనగ వ్యాపారము నందునీ గొప్ప వత్తకులు. ఇంతకుపూర్వము ప్యాంకంపెనీ మొదలగువారు వ్యాపారము జేయుచుండిరి. వారివద్దనుండి సి. కే. యస్. ముద్దయి కంపెనీ వారు విశేషముగ తమవద్దకు రాబట్టుకొనిరి. ప్యాంకంపెనీవారు మర్కంటిలు బ్యాంకుతో ప్లవహించుచుండిరి. కుదువబెట్టుబడిన సరుకు విషయములో ముందుగానే ముద్దయిలవద్దనుండి అట్లు జేయుటకు ఉత్తరువు లండజేయబడుచుండెడివి. 5-వ తేది మర్కంటిలు బ్యాంకువారు గిడ్డంగులపై తమ సీక్యువేయింగ్ పూర్వమువలె మాన్యవ్యాపారము జరుగుట కెట్టి యాటంకము సుండెడిదిగాదు. ఈసీక్యువేయబడిన సమాచారమును మనపిద్యారా మద్రాసునకు ముద్దయిల కంపెనీవారికి అనిపలేదు. ప్యాంకంపెనీ కడలూరు అఫీసు మ్యానేజర్ల కృష్ణదేవకాచారిగారు సాక్ష్య మొసంగుచు 1924 సం||నుండి ముద్దయిలను వ్యాపారసంబంధముగా ఎరుగుదుమనియు తమకు తెలిసినంతవరకు వారు వేరుశనగకాయల వ్యాపారము జేయుచుండెదననియు కడలూరునందు ముద్దయిల స్వంతగిడ్డంగులుండెననియు, వారిసరుకు తమ (ప్యాంకం) కంపెనీవారివద్ద మామూలుగా కుదువబెట్టుబడుచుండెననియు, ముద్దయిలు తమవద్ద కొలది బస్తాలుమాత్రమే నిలువయుంచుకొనుచుండెదవారనియు మర్కంటిలు బ్యాంకుతరపున తాము యేజంటుగా నియమింపబడి జనవరి 5-వ తేదియందు ముద్దయిల గిడ్డంగులకు సీక్యువేయింపనియు, సీక్యువేయబడినది ఉత్తరువులు వచ్చినదిమే ఆప్రకారము గావించితిమనియు పత్రికరి.

పిదప 1-వ ముద్దయి ఈ క్రిందివిధముగా వాఙ్మూల మొసంగిరి. నేనెట్టి నేరమును గాని గావించియుండలేదు. పెంట్ల బ్యాంకును మోసముచేయు వద్దేశము నాకెంతమాత్రమునలేదు. జనవరి 11-వ తేదిగాని 14-వ తేదిగాని శాస్త్రిగారితోగాని, వోష్టిగారితోగాని నేనెట్టి సంభాషణము గావించియుండలేదు. సరుకుపై యజమానులపెట్టి ఓకరదాట్ల మొత్తమును లగ్గించవలసి

గాని అప్పుడప్పుడు వోష్టిగారు మాత్రము నన్నడు ముండెడి వారు యజమానులగాను వానద్ద సరుకు సిద్ధముగా నున్నదని 11-వ తేది నేను చెప్పియుండలేదు. నా చెక్కులను ప్యాంకు చేయవలసిగా నైన నేను కోరియుండలేదు. మొత్తమును తస్మాపవలసివదనిగాని నేకోరిలేదు. ఏ. ఎస్. బి. పత్రమును నేను సంతకముచేసి యిచ్చుతిని. ఒడంబడిక ననుసరించి సరుకు గొనుగోలు చేసి, నిలువజేసి, పిదప ఓడల కెట్టుబుకై ప్రత్యేకముగా ఫలాని సరుకేడియును అందు వివరింపబడలేదు" అని పత్రికరి. 2 ముద్దయిపై యభిప్రాయాలతో నేకిధివించిరి అంతట కోర్టువారు ఫలహారములకు లేచిరి

అస్పృశ్యులు-దేవాలయ ప్రవేశము

అస్పృశ్యుల దృఢసంకల్పము - దృఢప్రయత్నములు

విశాఖా దేవాలయములో అస్పృశ్యులు ప్రవేశించుట కనుజ్ఞ యొసంగబడినది

నాగపూరు, నవంబరు 13:-మధ్య పరగణాల్లో బీరారు రాష్ట్రముల నిమ్మజాతుల అవసరమున సభాసమావేశము ముగిసినది. ఈ సమావేశమునందు వైస్రాయిగారి ప్రకటననుగూర్చి చర్చజరిగెను. రాబోవు సర్వపక్షసభావేళమునందు నిమ్మజాతులకుగూడ తగినంతమంది ప్రతినిధులు ఉండునట్లుగా ఏర్పాటు చేయవలసినదిగా కోరిరి.

సభాప్రతినిధులు సమావేశమునుండి వెడలిపోవుటకు పూర్వము గణపతిగుహారాజగారిచే ప్రతిష్ఠింపబడి, నిర్దిష్ఠపబడిన విశాఖా దేవాలయములోనికి అస్పృశ్యులుగూడ పోవుటకు అనుజ్ఞ యొసంగబడినది ప్రకటింపబడినది. అస్పృశ్యులు అనేకులు పెద్ద యూరేగింపుతో దేవాలయములోనికి వెళ్లి స్వామిని పూజించిరి.

అహమ్మదాబాదు అస్పృశ్యులభీష్టప్రతిజ్ఞలు

అహమ్మదాబాదు, నవంబరు 13:-అహమ్మదాబాదులోని అస్పృశ్యుల సభ అస్పృశ్యుల ప్రతినిధులకొక మోగనమున కై నేటిదినము కార్మిక సంఘమువారి యాజమాన్యమున సభ చేసిరి. మిల్లులన్నియు మూసివేయబడిన. స్వామి వారాయుదేవాలయములోనికి అస్పృశ్యులు ప్రవేశించెదరమో అని దేవాలయము మూసివేయబడినది. కాని, మిల్లులలోని అన్ని కలలలోను అస్పృశ్యులు పనిచేయుటకు మిల్లు అధికారులు అనుమతించునట్లు చేయుటకును, అస్పృశ్యులందరును సత్వైగ్రహము నవలంబించి మిల్లు గేట్లవద్దను, దేవాలయ ద్వారములవద్దను సాత్విక నిరోధముల చేయవలెనని ప్రతిజ్ఞ చేసిరి.

కార్మికసంఘ కార్యదర్శియగు గజ్జారిలాల నందగారు అన్ని సంస్థలయందును అస్పృశ్యులకు అసమర్థత తోడమములేకుండ జేయుటకు ఒక సులభోపాయము కనిపెట్టినదినియు అస్పృశ్యులందరు తొందరపడక ఓపిక పట్టవలెనని చెప్పిరి (అ. ప్రె.)

బొంబాయి పూర్వార్థుల పట్టుదల

బొంబాయి, నవంబరు 14:-సంఘ సంస్కర్తలు అస్పృశ్యులను దేవాలయములోనికి ప్రవేశింపటకు గల ఆటంకములు తొలగించాలయునని ప్రయత్నించుచున్నారై గనుక సంస్కర్తల ప్రయత్నముల నెట్లైనను విఫలము జేయవలయుననియు, హిందూ దేవాలయములోనికి అస్పృశ్యుల రానిచ్చుటవలన దేవస్థానము లపవిత్రముననియు, అట్టి దేవాలయముల పవిత్రతను కాపాడుటకై పూర్వార్థుల లండన్ ప్రాణములైన యర్పించి యెదుర్కొండవలయుననియు సభలో నుపన్యసింపిరి.

ఇందుకు ప్రతికూలముగా నెనో సభలో మాట్లాడ నంకించగా వరదిన మాట్లాడినయక ఉన్నాని నున్నరీతిగా సభలోనుండి లేవనెత్తి బయటకు లాగివేసిరి (అ. ప్రె.)

మోహినితైలము

5 తు|| నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0
పురుములు వాడుటకు మోగ్యజ్ఞునది
అమ్మతాంబనండివా బొంబాయి-ముదరాను
అమ్మతాంబనం డిల్లో, బొంబాయి - మదరాసు,

నాలవ ఆంధ్రగాయక మహాసభ, బెజవాడ

3-11-29 స్థాయిసంఘ నిర్వాహము

ఈ సభానిర్వహణమునకై ఈ క్రింది వారితో నొక స్థాయి సంఘమును ఏర్పాటు చేయవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

సభ్యులు:- దివాన్ బహదూర్ కొమ్మిరెడ్డి నూర్జనారాయణమూర్తి నాయుడుగారు (అధ్యక్షులు) విశ్వదాత దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు (ఉపాధ్యక్షులు) బీరుపల్లి రామకృష్ణయ్యగారు (కార్యదర్శి) అదిభట్ల నారాయణరావుగారు, హరి నాగభూషణంగారు, ద్వారం వెంకటస్వామినాయుడుగారు, తుమరాడ సంగమేశ్వరశాస్త్రిగారు, సుసర్ల గంగాధరశాస్త్రిగారు, ములుగు శివానందశాస్త్రిగారు, పర్వతనేని వీరయ్యచౌదరిగారు, బలిశేపల్లి సీతారామయ్యగారు, నారణాసి బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారు, చల్లపల్లి పంచనదేశ్వరశాస్త్రిగారు, అశ్వధాటి రామమూర్తిగారు, పొట్లూరి వీరరాఘవయ్య చౌదరిగారు, వారణాసి ఘంటయ్యశాస్త్రిగారు.

నవంబరు 2 లేదీ మొదలు 6 లేదీవరకు ఈ సభా కార్యక్రమము, ఈ క్రిందివిధమున సక్రమముగను జయప్రదముగను జరుపబడినది.

2-11-29 ఉదయం 8 ఘంటలకు అధ్యక్షుల ఊరేగింపు ప్రారంభింపబడెను. ఈ ఊరేగింపు మ-రా-రా-శ్రీ విశ్వదాత దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు దుర్గా జీవనమునుండి దుర్గాకళామందిరమునకు గొంపోవబడెను. అచ్చట 9 గంటలకు నాలవ ఆంధ్రగాయక మహాసభ సమావేశమయ్యెను. ఈ సభకు పెక్కింద్రు ఆంధ్రదేశ స్వప్రసిద్ధ సంగీత విద్వాంసులును విద్యాభిమానులును విచ్చేసియుండిరి.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు లగు సంగీతవిద్వాం పారుపల్లి రామకృష్ణయ్య పంతులుగారు సభ్యుల నాహ్వానించి స్వాగతోపన్యాసము గావించిరి.

పిమ్మట శ్రీ నాయుడుగారు సభ్యుల కరతాశ్చర్యములు చెలరేగ అధ్యక్షుని ములంకరించి ఉపన్యసించిరి.

3-11-29 ఉదయం 8 ఘంటలకు తిరిగి గాయకమహాసభ సమావేశము కాబడినది. ఈసభ కర్మదేవిన వారిలో ప్రముఖులు ద్వారం వెంకటస్వామి నాయుడుగారు, ఈమని అద్వైత రామయ్యగారు, వారణాసి బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారు, చల్లపల్లి పంచనదేశ్వర శాస్త్రిగారు, పర్వతనేని వీరయ్యచౌదరిగారు, సుసర్ల నాగేశ్వరశాస్త్రిగారు, ఈ. విశ్వపతి శాస్త్రిగారు, అశ్వధాటి రామమూర్తిగారు, పొట్లూరి వీరరాఘవయ్య చౌదరి, వారణాసి ఘంటయ్యశాస్త్రి, కొలంక వెంకట్రాజుగారు, నేటి లక్ష్మీనారాయణ భాగవతారగారు, పువ్వుల రత్నంగారు, కోరి నాగభూషణంగారు, వింజమూరివరహ. నరసింహ చార్యులుగారు, మద్రాస్ వరదరాజగోపాలాచార్య పంతులుగారు, కొమ్మిరెడ్డి భాస్కర రామమూర్తినాయుడుగారు, చాగంటి సుందయ్య పంతులుగారు, కాశీభట్ల సుబ్బయ్యశాస్త్రిగారు, చాకిమ్ మహమ్మద్ మొయిన్ డిన్ సాహెబుగారు మొదలుగాగల పెక్కింద్రు సంగీతవిద్వాంసులగు గాయక మార్గంగిక జంత్రకాత్రిజ్ఞులును, విద్యాభిమానులను ప్రముఖులను సభ సలంకరించిరి. అందు సంగీత సంస్కారములగు గూర్చియు, సంస్థాపనములగు గూర్చియు సావకాశముగ చర్చింపబడి కొన్ని ముఖ్యములగు తీర్మానములును, స్థాయిసంఘ నిర్వాహమును గావించబడెను.

ఈనాటి సాయంత్రపు కచ్చేరీలు ముగింపబడిన పిమ్మట ము||రా||వి||దే|| కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, సభాధ్యక్షులగు శ్రీనాయుడు గారు కాకినాడయందు గానసమాజమున నెలకొల్పి యిరువదియారు సంవత్సరములగు గేతమునకు సమకాలినున్న మహాపకారమును ప్రకటించుచూ, శరీరాస్వస్థత కలిగియుండియు తమకుగల సంగీతవిద్యాభిమానముచే మా ప్రార్థనమును ప్రోపిచేయక, తామును తమ సోదరులగు శ్రీ భాస్కర రామమూర్తినాయుడుగారును తమ గానసమాజ కార్యదర్శిగగు శ్రీ చాగంటి సుందయ్య పంతులుగారు, కాశీభట్ల సుబ్బయ్యశాస్త్రిగారు, వింజమూరి నరహరినరసింహాచార్యులుగారు మొదలుగాగల మిత్రబృందముతో నిచ్చటికి సముచ్చేతి ఈసభాకార్యక్రమమును జయప్రదమొనరించినందుకు శ్రీ నాయుడు గారికి ఆభివందనములు చెలిపిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షులగు శ్రీనాయుడుగారు నాటిరాత్రి బండిలో కాకినాడకు వెళ్ళి వెలియుండుట అత్యవసరమైయుండుటచే ఈసభ ప్రారంభమునుండి నేటివరకు సంగీతసభల జరిపిన విద్యాంకులకు మహాసభ తరువున నివ్వ నిర్ణయింపబడిన గౌరవతరస్కరమును కూర్చుపతకములను కర్తవ్య కాల్యాలసహితముగ కొనసంకుచు ఇటుల రాష్ట్రీయ మహాసభలతో బాటు ఇకముందు గూడా సంగీత

త సమావేశముల విరివిగ సమకాలిను సంగీతాభ్యుదయమునకు తోడ్పడవలసియుండుట దేశనాయకుల కెల్లరకును ముఖ్యకర్త వ్య మనియు, ఇదివరకు మాడుసంవత్సరముల నుండియు జరిగిన సభలకు రాజాలమికి తమ అనుతాపమును చెల్లుచు ఇప్పుడేనాల్గవ ఆంధ్రగాయక మహాసభకు అధ్యక్షులుగనుండుటకు ఈసంఘము వారును ము||రా||శ్రీ దే|| కా|| నాగేశ్వరరావు పంతులుగారును ఆహ్వానించినప్పుడు శరీరాస్వస్థత కలిగియుండియు రాజాలనని చెలుపుటకు సాహసంపజాలక రెండురోజులైనను ఇచ్చటకార్యక్రమమున పాల్గొనుట విధానకమని యెంచి సభవారి యజ్ఞను శిరసావహించి సమయమునకు వచ్చి కార్యక్రమము యథాశక్తిని నిర్వహింప గలిగితి నను సంతృప్తత నైనననియు చెలిపిరి.

ఈ సమయమున సభయందుగల శ్రోతలలో నొకరగు బరంపురం నివాసులయిన న్యా|| శ్రీకృష్ణదాసుగారు తాము కాకినాడ గానసభకు ఇరువది సంవత్సరములనుంచి హాజరగుచు అచ్చటి సంగీతానందమును అనుభవించుచుంటినినియు, అటులనే ఈ బెజవాడపట్టణమున కూడ నొక గానసమాజమును నెలకొల్పి సంగీతవిద్వాంసుల ప్రోత్సహించుచు, మాయటి శ్రోతలకు యిట్టి యానందమును తరుచుగ కలుగజేయుచుండవలె ననియు, శ్రీ దే|| కా|| నాగేశ్వరరావు పంతులుగారిని ప్రబోధించిరి.

పారుపల్లి రామకృష్ణయ్యగారి అంత్యోపన్యాసము 6-11-29 సాయంత్రపు పాటకచ్చేరీలు ముగింపబడిన పిమ్మట ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ పారుపల్లి రామకృష్ణయ్యగారిట్లువచ్చుచిరి.

సభ్యులారా! ఈ సభలు నేటితో పరిపూర్ణమైగాంచినవి. ఈ యాంధ్రగాయక మహాసభను గూర్చి సంగీత విద్వాంసుల సంపరిచి ఆహ్వానించుటయు, అందుకొన్ని సంగీతకచ్చేరీల నేర్పాటుచేసి సక్రమముగ నెరవేర్చుటయు, నను సభానిర్వహణోద్యోగమును ము||రా||శ్రీ విశ్వదాత దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారును రాష్ట్రీయ సంఘమువారును నాపై మోపినప్పుడు, అట్టి భారమునహించుట అనేకకారణములచే మిగుల కష్టతరమైనదను సంగతిని అనుభవపూర్వకముగ నెరింగియున్నవాడ నగుటచే నట్టియోద్యోగమును స్వీకరింపుటకు నేను కొంత సంతయించితిని; గాని, సంగీతమునం దొకంత ప్రవేశమును గాంచియుండుటం బట్టియు ఈ గ్రామ నివాసముడ నె యుండుటంబట్టియు దప్పని సరియగుటచే గాక ముఖ్యముగ శ్రీ|| పంతులుగారి యొక్కయు రాష్ట్రీయ సంఘము వారి యొక్కయు ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించజాలనివాడనై ఇట్టి కార్యభారమునుట కియ్యకొంటిని.

మా సభనుగూర్చిన వై ప్రయత్నములలో మాకు చెలిసియున్నంతలో ఆంధ్రదేశమునంగల సుప్రసిద్ధ గానవిద్వాంధుల కెల్లరకును ఆహ్వానపత్రిక లంపబడినవి. ఇదిగాక ఈ సభలలో ఏర్పాటుచేయబడించిన సంగీతప్రదర్శనముల విషయమై రోజుకు రెండుకచ్చేరీల నంతున అయిదురోజులకు పది కచ్చేరీలకంటె ఎక్కువగ జరుపవలె అవకాశము లేకుండుటంజేసి అందుకు తగినటుల కొందరు విద్వాంసులకుమాత్రమే ప్రత్యేకఆహ్వానము లంపబడినవి. ఇట్లు కచ్చేరీలకు ఆహ్వానింపబడినవారిలో ఏ ఒక రిద్దరో దప్ప, అందరును సకాలమున తమతమ అంగీకారములను తెలిపియుండుటయేగాక, సీర్ణితసమయములను వారివారి గౌరవ విద్యాకాలేతలు బ్రవర్తించి సభలను జయప్రదము గావించిరి. ఇదిగాక, మామూలగ సభకు ఆహ్వానింపబడిన వారిలో కూడ కొందరు సనకు సంగీతప్రదర్శనము లొనరించుటకు తమకుగల ఉత్సాహమును జూపియుండిరి; గాని, అట్టివారికి తగిన అవకాశ మివ్వ సాధ్యము గాకుండుటంజేసి విరమింపవలసి వచ్చెను. సభాకార్యములయందు డిల్లు సహకార మొనరించి సభలను జయప్రద మొనరించిన గాయక మార్గంగిక విద్వాంసులకును, మిగుల ఓరిమితో నీ యైదురోజులను నిర్వలచిత్తులై సంగీతానందము ననుభవించి విద్వాంసులకు, మిగుల ప్రోత్సాహమొసంగిన శ్రోతలకును, మా సంఘముతరపున అనేక విందనోపకారము లుచున్నార.

ఈ సభలకు ప్రేతకసానములను, ప్రవేశముగములను ఏర్పాటుచేయబడినప్పటికిని శ్రోతలు అధికసంఖ్యాకులుగ విచ్చేసియుండుటంబట్టి మనదేశీయులకూడ సంగీతముయొక్క విలువను చాచవలకు గ్రహించియుండిరిని తెలియవలెను. గాని, మనదేశీయన నాటకములను, సినిమాలు మొదలగు నాటికిని ప్రాచ్యమున వచ్చింది అత్యధికసంఖ్యాకులగు నైతను తెలుల అకడెమియంనుతో అటులనే సంగీత కచ్చేరీలకుకూడ ఇంకను అత్యధికసంఖ్యాకులగు శ్రోతలు పెడబుదు, ప్రోత్సాహ మొసంగుచుండినకాని మనదేశీయ సంగీతము పరిపూర్ణప్రకారము గాంపనరదు. ఇందుకు ప్రతిఫలము సంగీతకచ్చేరీలకు జరిపించు గానసమాజములను స్థాపింపవలసియుండుట ప్రజల కర్తవ్యము. మిరి యొక్క ముఖ్య విషయమును గూర్చి తమ అందరయెదుట మనవిచేయ వలసియున్నది. ఏల యన? ఇచ్చట మనమియ్యదురోజులనుండియు, యేసంగీతానందముచే నవ్వించితిల బాసియుంటిమో, అట్టి ఈసంగీతమును ఉద్ధరించిన మహనీయుమూర్తి యగు శ్రీత్యాగరాజస్వామి మన యాంధ్రులనువది ఎల్లరకును చెలసినవిషయమే. ఏమో, దేశదేశస్థులకు తంజావూరు జిల్లాలోని పంపకావేరీతీర్థస్థమయిన పంచ

నదమను (తిరువయ్యారు) దివ్యత్రేత్రమున నుద్భవించి అచ్చటనే సిద్ధిగాంచియుండుటంబట్టి అచ్చటగల శ్రీవారి నిజసమాధి సాన్నిధ్యమునకు దక్షిణదేశీయులగు సంగీతవిద్వాంసు లెల్లరును సమావేశమయి శ్రీత్యాగరాజారాధన మొనరించుకొనుచుండుట అటులనే మనముకూడ అచ్చటికి వెళ్లి ఆరాధించవలెనని; మిగుల వ్యయప్రయాసలతో గూడినదై యుండుచే సుసాధ్యము కాసేరకయున్నది. అందువలననే మనదేశీయన చాలచోట్ల సంగీతవిద్వాంసులవలనను కొందరు విద్యాభిమానులవలనను కూడ శ్రీత్యాగరాజారాధనములు జరుపబడుచున్నవి. గాని, నాకోరిక ఏమనగా మనదేశీయన కూడలిస్థానముయిట్టియు, కృష్ణానదీ తీరస్థులగు శ్రీ దుర్గామల్లేశ్వర శ్రీత్రయింట్టియు ఈవిజయవాడపురంబున శ్రీత్యాగరాజస్వామివారి ప్రతిష్ఠాపనతో నొక మందిరాలయమును నిర్మించి ఆంధ్రదేశ సంగీతవిద్వాంసులెల్లరును ఏకోన్ముఖముగ నిచ్చట సమావేశమయి శ్రీత్యాగరాజారాధన మొనరించుకొనందగు అవకాశమును కల్పింపవలసియుండుట దేశాభ్యుదయమునకును సంగీతాభివృద్ధికిని ఆత్మవనరుమని నాయభిప్రాయము. ఇట్టి సమర్థులమునకు తోడ్పడి కాశ్యోతమును మహాపకార మొనరింపవలె నని ము||రా||శ్రీ విశ్వదాత దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు వారిని ప్రార్థించుచున్నాను.

పిమ్మట శ్రీ హరి నాగభూషణంగారు తాము కొన్ని యిబ్బందులవలన మొదటినుండియు పాల్గొనజాలనందుకు విచారించుచు ఈశ్వరానుగ్రహముచే నీ యగభరురోజుకైనను రాగలిగినను సంతసమును చెలిబుచ్చి తమ బంధునందుకూడ శ్రీత్యాగరాజస్వామి ప్రతిష్ఠాపన మొనరించుపట్టున తోడ్పడి నెలసిన దని శ్రీపంతులువారిని కోరిరి.

సంగీతవిద్యోధులగు శ్రీ త్యాగరాజులవారి ప్రతిష్ఠాపననుందిరమునుగూర్చి శ్రీరామకృష్ణయ్యగారు వాచ్చుని ప్రకారము తప్పక ఇచ్చట నిర్మాణమొనరింపవలసి యుండుట ఆవశ్యకమే ననియు అందు తగుప్రయత్నము చేసెద మనియు ఇందు ఏమయిన ద్రవ్యము మిగిలినయెడల దానితో శంకుస్థాపన మొనరింపవలెననియు శ్రీ|| నా|| పంతులువారు వాగానమొనరించి ఆంధ్రులెల్లరుకూడప్రయంతుకు తోడ్పడవలెనని నెలవిచ్చిరి

ఇదివరకు సభాధ్యక్షులచే సన్నానింపబడిన వారుగాక 4-11-29 మొదలు ఈ ఆఖరురోజువరకు గాన ప్రదర్శనముల జరిపిన మిగత విద్వాంసులందరికినికూడ సమానగౌరవముతో నొక్కొక్క మువ్వరపతకమును కర్తవ్యచాపును ఇచ్చి సన్నానించిరి ఆంధ్రటితో సభ ముగింపబడెను.

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

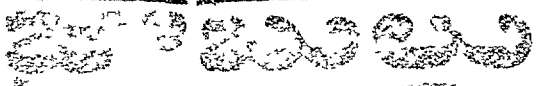
మైనారిటీలతో

భేదములను పరిష్కరింపుడు

వికమత్యము అవసరము

పార్లమెంటు చర్చలను గూర్చి సప్రచారి యభిప్రాయము ఆలహాబాదు, నవంబరు 13:- పార్లమెంటు మహాసభలో భారత సమస్యనుగూర్చిన చర్చవిషయమై వ్రాయుచు, లాద్వసభలో ప్రభుత్వసభ్యులు చెప్పినమాటలనుబట్టి లేబరుప్రభుత్వమువారి వైఖరిని నిర్ణయించు వీలులేదనియు, కామగ్న సభలో వేడిపుడె చెన్ గారి యుపన్యాసము లేబరు మంత్రివర్గము యొక్క అభిప్రాయమును వ్యక్తపరుచునని చెప్పవచ్చుననియు, సిత్రిగతులు ఆకాపూరితముగా నున్నవనియు సర్ లేజబహద్దూర్ సప్రచారి యీవరుపత్రికలో వ్రాయుచున్నార. మరియూ వారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:-

తత్వము మనకు లేబరు ప్రభుత్వమువారు అధినితేగ ప్రతిపత్తి నొసంగెదమని వాగ్దాత్రము చేసెనని యూహించుట భారవాటు. అధినితేగ ప్రతిపత్తి యెప్పుడొవ్వ వీలగునో చర్చించుటకు మనలను వారాహ్వానించుచున్నారని తలచుటగూడ భారవాటే. మనము అధినితేగ ప్రతిపత్తికి తగుమనని ఋజువు చేయవలెను. ముఖ్యవిషయములలో మనలో మనము వికమత్యము కు నున్న కొనవలెను. ఈ పార్టీ కా ర్యక్రమ మేమి, ఆ పార్టీ యొక్క ఆధిక్యతయేమి అని చర్చించవలెన అర్జున సంఖ్యాకసంఘము కును అధికజన సంఖ్యాకసంఘములను గలిగిన భేదములను రూపుమాపుట అత్యంత ప్రాముఖ్యతహించినవిషయము, విశాలమై నట్టియు, వ్యాయమైట్టియు విభముననునము ఈ భేదములను స ఏక్కురించువలెను. లేబరుప్రభుత్వమునకు చేయూర తోసంగితి మేని అందరము ఏకగ్రీవముగా నొక-ప్రజాశక్తికు తయారుకే ని అప్రజాశక్తికే అంగ్లముల యంగీకారమునకు నివేదించితిమి ని, రెక్కొన విషయములనేటిని మనము ఆంగ్ల దేశములో పరిష్కరించుకొనినను పరిష్కరించుకొనవచ్చును. ఈ సావకాశమును వినియోగించుకొనెదమా ఒక చచ్చుదుమకొనెదమా? (ఆ ప్రెస్)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ చరణాసంఘము ఆంధ్ర శాఖ ప్రకటన

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ చరణాసంఘము, ఆంధ్ర శాఖ, కొనవలసిన వస్తువులను సాగునీటి సౌకర్యమును, ఇతర అవసరములను తీర్చుచేయు సంస్థ ఒక్కటిగా ప్రకటించబడినది. ఆది ఆంధ్ర ప్రదేశ్ చరణాసంఘము, కాశీరథాళి, శ్రీనిగూరులో నున్నది. అట్టి బట్టలను కొనవలసినవారు ఈ పై చిరునామ ప్రాంతి తెలియజేసినప్పుడు,

* * * *

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ చరణాసంఘము-ఆంధ్ర శాఖ ప్రకటన

విహారాష్ట్ర మధ్యపరిశ్రమ శాఖాధికారులు మిల్లు కలలుకు రంజనీ విహార (కాశీ) అనిచెప్పి అనేక ప్రదేశములలో వచ్చి సరుకు చెల్లించుచున్నట్లు ఆహూదాబాదు వారు (ఆ. భా. వ. సంఖ్య) తెలిపినారు. అతనివద్ద తప్పువస్తువులతో (Central Stores) అను పేరుగల విహార శేం ద్రాచలయాల పూర్వపు రబ్బరు ప్లాంట్లు గూడ కలదు. ఆతడు నానిలో బట్టలను ముద్రణముచేస్తాడు. కావున ఈమని అరెస్టుచేసి, మరితరఫ్ఫువస్తువులు పొందని సంస్థాధికారి నివేదన బట్టిన కొనగూడదు. స్వచ్ఛమైన కాశీ కామలినో, గిహారాళి, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ చరణాసంఘము, ముజఫర్ పూర్ అని ప్రాసిన బడయగలరు.

బందగ, } వే. నారాయణస్వామి, }
12-11-29. } ఆచారీ సెక్రటరీ గారు.

విజయనగరము

విశాఖపట్టణముజిల్లా కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకింగ్ యూనియన్ లు మహాసభ విజయనగరము బ్యాంకుమండలమున 10-11-29 వ తేదీని సాయంకాలము 3 గంటలకు జరిగినది. దానికి ముగిసిన తర్వాత మంత్రా నూర్యనారాయణ పంతులుగారు రధ్యత తీర్చించిరి. ఆనంతర వ్యక్తి భాగస్వాములు, సంఘముల ప్రతినిధులను రూపరూ 140 మంది హాజరయిరి. పరిపాలనానివేదికను జట్టి బ్యాంకి అన్ని విధముల సక్రమాభివృద్ధి నొందుచున్నదని తెలియచున్నది. 28-29 సంవత్సరములో నలువదిలక్షలవరకు వ్యవహారము జరిగెను.

సభలో డైరెక్టర్లు యెన్నికలు, జైలాలసవరణ, కార్యకర్తల హక్కులను నిర్ణయము జరిగినది. మ. రా. శ్రీ ప్రసాదాచారి లక్ష్మీనరసింహరాజుగారు (విజయనగరం తాలూకాలోని ఆద్యక్షులు) బ్యాంకు ప్రెసిడెంటుగాను, చేపూరి సుబ్బారావు పంతులుగారును, చొదిమెళ్ల జోగిరాజుపంతులుగారును కార్యదర్శి, సహాయకార్యదర్శులుగా నెన్నుకొనబడిరి. ఈ బ్యాంకింగ్ యూనియన్ విశాఖపట్టణములో కేలకొల్పి నిర్వహించబడినది. విజయనగరము అసకాపల్లి గ్రామములందు సామగ్రుల భద్ర చుచ్చేయటకు గోడవులు కట్టించుటకు నిరుపదివేల రూపాయలు మంజూరు చేయడమయినది.

కార్యదర్శిగారు మ. రా. శ్రీ చేపూరి సుబ్బారావు పంతులుగారు రాజధానిలోని 22 జిల్లా బ్యాంకులనుండి సంపాదించియుంచిన వృత్తాంతము ననుసరించి బ్యాంకింగ్ లాల్ సవరణల ప్రతిపాదించగా నోక్కొక్కటి చొప్పున క్రమముగా నన్నియు నామోదించబడినవి. కార్యదర్శిగారికి గౌరవవేతనము నిమిత్తము నీకరలాభమునుండి ర 0/0 మొత్తము ప్రత్యేకించుటకు కొన్ని సంవత్సరములవరకు వేతన కార్యదర్శిని నియమించుటకు లేదనియు తీర్మానింపబడినది.

బ్యాంకింగుండి యెట్టి గౌరవ వేతనమయినను నాశంపక కేడల స్వార్థత్యాగము చూపుచున్న కార్యదర్శిగారి యాదార్యమొంతయు ప్రశంసనీయమయి యున్నది. కార్యదర్శిగారు త్వరలో నిట్లు శాఖాధికారులుగా నీసంస్థను వివిధ చెందించినందులకు బ్రశంసించుచు పూర్వవత్సరముల యధ్యక్షులు మ. రా. శ్రీ దా. పి. యల్. నారాయణరావుగారు ప్రాసించిన లేఖను చదివి వినిపించిరి. అభినందములతో సభ సమాప్తి గావించబడి యెను.

విద్యా దేవరకొండ రామజోగిశాస్త్రి ప్రతినిధి.

వర్గాకిమిడి

శాందాబిల్లు అభినందనసభ

శాందాబిల్లు అనుపేరను పుట్టి ఇప్పుడు చట్టముగా ఏర్పడిన వివాహ వయోనిర్ణయ శాసనమునకు అనుకూలముగా మొదటిసారిగా శాస్త్రసమ్మతమైన వాదముచేసి ఆబిల్లు పెద్దలకు ఎక్కువగా పనిచేసిన బ్రహ్మశ్రీ బంతుపల్లి మల్లయశాస్త్రిగారిని, బ్రహ్మశ్రీ వాసా నూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారిని అభినందించుటకు వర్గాకిమిడిలో తే 3-11-29 దీని ముగిసిన తర్వాత శాస్త్రసామెతుగు పెంకల రామమూర్తి పంతులుగారి అధ్యక్షతన ఒకసభ సమావేశమైనది. ఆసభకు పురజనులు పండితులు పురోహితులు విద్యార్థులు చాలామంది వచ్చియుండిరి. రజనీ లా వివాహము శాస్త్రసమ్మతమని రుజువుచేసి తమమతమును అనేక సలములందు ప్రచారముచేసి ఈబిల్లు పెద్దలకు ఈ ఇద్దరు పండితులను ఎక్కువగా పనిచేసియుండిరి. కొన్ని సౌకర్యములను బట్టి బ్రహ్మశ్రీ వాసా నూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు కలకత్తాకును సిమ్లాకును వెళ్లుట సంభవించినది. బిల్లు ఆసెంట్ల సభలో చర్చ జరుగుచున్న సమయమందు శ్రీ నూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారు సిమ్లాలోనే ఉండి సభ్యులలో కొందరిని కలుసుకొని వారిలో వచ్చించి అదివరకు బిల్లుకు ప్రతిపాదముగా ఉన్నవారిని అనుకూలముగా ఉండి బిల్లు నామోదించునట్లు చేయగలిగిరి. ఈ ఇద్దరు పండితులను శ్రీ వర్గాకిమిడి రాజావారి కాళేశ్వర పండితులుగా ఉన్నారు. అందుచేత వారు చేసినపనిని అభినందించుచు పురజనులు వారి యెడల తమకు గల సద్భావము చూపించుటకై వారికి చెరియేక శాలవ బహుమానముగా ఇచ్చిరి.

పిమ్మట సభవారు ఈ చట్టము ఏర్పడినందుకు తమ సంతోషమును తెలియజేస్తూ బిల్లు ఉపపాదించిన శ్రీ హరవిలాస్ శాందాగారికిని, బిల్లు ఆమోదించిన ఆసెంట్ల డేట్ కొన్ని సభలవారికిని, చట్టమును స్థిరపరచిన శ్రీ వైస్ రాయగారికిని తమ కృతజ్ఞతను తెలియజేస్తూ తీర్మానములు చేసిరి.

గి|| వె|| నీతాపతి.

వాయిల్ పాడునం దొక వితంతువివాహము

వాయిల్ పాడు గ్రామమున శ్రీ పట్టాభిరామస్వామి వారి దేవాలయమున 7-11-29 వ తేదీన వితంతు వివాహ మొకటి జరుపబడినది. పెండ్లి కొమారుడు పాన్నంరెడ్డి నాగిరెడ్డి, వయస్సు 25 సంవత్సరములు. కాపుకులం. వాయిల్ పాడు తాలూకా జోడేపాడ పల్లె నివాసి.

పెండ్లికొమార్తె సిద్ధారెడ్డి కొమార్తె ఓబులి చెంగమ్మ, వయస్సు 18 సంవత్సరములు. కాపుకులం. వాయిల్ పాడు తాలూకా పెద్దమల్లల గ్రామం మజరా తోగిలపల్లె గ్రామనివాసి.

వాయిల్ పాడు గ్రామములో విధవావివాహ విషయములందు శ్రద్ధ పుచ్చుకొని యీవరకు యెన్నియో వితంతు వివాహముల గావించి పుణ్యముకట్టుకొన్న శ్రీయుతులు శ్రీమన్ చింతల రఘునాథ రెడ్డివారి యాజమాన్యమున వివాహము జరుపబడినది. వివాహమునకు దంపతుల యిద్దరినీ బంధుజనులను, పురవాసులను దయచేసి యుండిరి. వివాహకార్యము గ్రామ పురోహితులు పూలమారు సుబ్రహ్మణ్యం శాస్త్రిలవారివలన జరుపబడినది. కుభలగ్నమున వేదమంత్ర పఠనంతోడను, జైవ ప్రార్థనలతోడను, కుభవాద్య మృగగ వివాదముల తోడను, విశ్రులాదిగాగల సభాసదుల యాశీస్సుల తోడను కుభకార్యము పూర్ణము గావించబడినది.

ఆర్యజ్ఞానప్రచారకు లగు శ్రీయుత సుబ్బాశీరావుగారు శ్రీరెడ్డివారి యనుమతిపై దంపతులు నడచుకొనవలసిన విషయముల గురించి, వితంతువివాహముల విషయమున దేశ మెట్టి యభిప్రాయములతో గూడియుండు నదియు, పూర్వకాలము నునదేశమునకు వచ్చిన సీతా, దయయితి, సావిత్రి, అరుంధతి మొదలగు నారీమణుల యుక్త ప్రశంసాపూర్వకముగా గంభీరపద్యము గావించిరి.

జె. నారాయణస్వామి వర్య, కార్యదర్శి, ఆర్యసహజము, వాయిల్ పాడు.

దంతచూర్ణము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0
ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లుతోముటవలన చిగుళ్లుగట్టి పడును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకాకుండును. నోటదుర్గంధము లేకయుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును. అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు జాంబాయి.

ధర్మవరము

ఉన్నత పాఠశాలాభివృద్ధి శంకుస్థాపనోత్సవము

ధర్మవరచరిత్రమున 9-11-29 వ తేదీ నుదినము. ఆరంభదశనుండియు ననేకకష్టములనులోపైన పాఠశాలకుండకునాడు చెన్నరాష్ట్రీయ విద్యాశాఖాధ్యక్షులగు శ్రీయుత ఆర్. బి. గ్రీవుగారు, మూలశంకుస్థాపన మొనర్చుటకు సరిగ నుదయమున ఎనిమిదిగంటలకు సేతించిరి. ప్రత్యేకముగ నిర్మింపబడిన పందిరియందును దత్తరి సరములందు బ్రతిష్ఠింపబడిన పతాకాలు ప్రాభాతమండపారతమన సంచలించుచు నభ్యుగతుల నాహ్వానించుచున్నట్లుండెను. అరటియాకులతోను తెంకాయముట్టలతోను నలంకరింపబడిన పందిరి “నిత్యకల్యాణము, పన్నుతోరణము” అన్నట్లు రంజిల్లుచుండెను. వాడు మండలసభయు పాఠశాలయొక్క వార్షికోత్సవమును జరుగనుండుటచేత మండలములం దన్ని భాగములనుండియు, జాలమంది యరుదెంచుచుండుటచే నొకతీర్థమువలె నాయుత్సవము దనరారుచుండెను. పాదలపక్షమున స్వాగతపద్యములు చదువబడినవి. పిమ్మట ప్రధానోపాధ్యక్షులు పి. నూర్యనారాయణరావుగారు పాఠశాలయొక్క గతచరిత్రమును సంక్షిప్తముగ నివేదించిరి. పిమ్మట డైరెక్టరుగారు తమ కాదినమున శంకుస్థాపనమున కవకాశము గలిగించి నందులకు సంతసముగ నున్నదనియు పాఠశాలా నివేదికలనది పలుచిప్పులకు లోపై నట్లు తెలిసినదనియు శ్రీయుత పి. శా. వల్లెగారు డైరెక్టరుగ నుండి శాసనవిరుద్ధముగ మునుందుగనే ప్రభుత్వమువారి యనుమతిపొందకయే యున్నతక్ష్యలను స్థాపించినదియు గడకు దామగూడ యత్నము లేక సంమృతించితిమనియు నెట్లున్నను వారే యీయున్నతపాఠశాలా స్థాపనమునకు ముఖ్యకారకులనియు సెలవిచ్చి పూర్వధ్యముల చెలరేగ మూలశంకుస్థాపన మొనర్చిరి. సరిగ నానుయముచే ధర్మవర తటాకము జలపూరితమై పరివాహముపై జలము పారుచున్నదని తెలియుటచే సంతోషము రెంపించుకొన్నది.

వార్షికోత్సవము

అనంతరము శ్రీయుత గ్రీవుగారి యాధిపత్యముననే పాఠశాలా వార్షికోత్సవమారంభమయ్యెను. విద్యార్థులచే నాంగ్లమున “పైసర్ ఆఫ్ హామిల్టన్” అనునాటకమునం దొకరంగము ప్రదర్శింపబడినది. పిమ్మట నాటలయందును దరగతులందును ప్రభుమద్దితీయులుగ నుత్తీర్ణులగు బాలురకు బహుమతులు పంచిపెట్టబడినవి. డైరెక్టరుగారు తననాంతోవ్యవస్థాసమన దత్తమండలములు (రాయలసీమ) పది సంవత్సరములకంటె నిపుడు విద్యావిషయమున మందంజనై చుచున్నదనియు ననంతపురి మునర గౌళాశాలయందులచేతను ఉన్నత పాఠశాలలు ప్రతి సంవత్సరమున గ్రాత్యస్థాపింపబడుచుండుటచేతను విద్యాభివృద్ధికై జాల ననుకూలముగా నున్నదనియు సెలవిచ్చిరి.

ఉపాహారము

సాయంకాలము 3 గంటలకు పై పందిరియందే యభ్యాస గతుల కందఱకు సుపాహార మొసంగబడినది.

నాటకము

రాత్రి 9-30 గంటలకు ఉన్నత పాఠశాలా విద్యార్థులచేత నాంధ్రమునకు గుర్రుల నాటకము ప్రదర్శింపబడినది. చాలమంది పౌరులు గుమికూడియుండిరి. నాటక మార్గ వంతముగ నుండుటచేత సేనాత్రము సందడిలేక యాద్యంతము సక్రమముగ ముగిసెను.

తేలు మందు

సీసా 1 కి వెల రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-13-0
తేలుకాటువలన అపాయము లేదు గాని విశేష బాధగలదు. తేలుకాటువలన విషము నెత్తురులో ప్రవేశింపదు. బాధ నరములవెంట పెద్దనరముదగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టినచోటును బండపారనటలు చేసిన, బాధ తగ్గునా. ఈద్రావకము ననేకులు పరిశీలించిరి. ప్రతియింట నుండదగినది ఇది మిగుల ఘాటు గలిగి నీటివలె నుండును. చెడకుండుటకు గాను రబ్బరుబిరడా గల సీసాలో మందు పోయబడినది. కుట్టినచోట కొంచెము మందు పోసిన, బాధ మాయ మగును. ఈమందు తమవద్ద గలిగియున్న తాము బాధపడక, ఇతరులకు గూడ నిచ్చి బాధను పోగొట్టి తాము పుణ్యము గట్టుకొనవచ్చును. అమృతాంజనం డిపో 7, తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు.

ఆఫసువార్తలు

నాదిరుఖానుగారికి ప్రజలు క్రమేణ వశవర్తను
లగుచున్నారు. అమానుల్లాగారి పరిపాలనమే

కావలెనను వారి పట్టుదలకూడ తగ్గుచున్నది

కాబూలు, నవంబరు 12:—కాబూలునుండి పెషావరు
కువచ్చిన బాటసారులవల్ల యీక్రింది వార్తలు తెలియుచున్నవి.
లండి ఖానాలోడ్లు భద్రకరముగాను నిరపాయముగాను
ప్రయాణముల కనుకూలముగ నున్నది.

నాదిరుఖానుగారు చలాయించుచున్న టెంఖద్దమాలు
ఘర్వాలు యీక్రింది విషయములకు సంబంధించినవి చాలవరకు
ప్రజల కందజేయబడుచున్నవి.

(4) చరికారులోను కొవిదమనులోను బాచ్చాసాహూగారి
పక్ష మవలించి పోరాడియున్న వారికి క్షమాపణ పత్రములు
జారీచేయబడెను.

(2) చెనుకటి అమీరుగారి పక్షము వహించి ఆయన
యందే ఆభిమానము గలవా రందరును రాజద్రోహకార్యములను
చేయబూనవలదని హెచ్చరించుచు ప్రకటనలు చేయబడెను.

(8) కత్తులు కతారులు మున్నగు ఆయుధ సామగ్రి కత్తు
పక్షమువారి పటాలములనుండి ప్రాసించెయ్యటకు ఉత్తరువులు
జారీ చేయబడెను.

(4) తిరుగుబాటు చేసియుండిన తెగలవారి నందరిని వచ్చి
రాజభక్తి ప్రమాణములు చేయవలసినదిగా శ్రీముఖములంపబడెను.

చెనుక బాచ్చాసాహూగారికి ఆయుధపట్టుగానుండిన
జబలుసరాజి అనుకోటను అందుండిన వస్తుసామగ్రిని సర్కారు
ఆస్తిని బలపరచుకొనుటకై మహమ్మదుఖాను గారు పంపబడిరి.

ఇదేరీతిగా గజనీలోని సర్కారు ఆస్తివంతను దఖలు
పరచుకొనుటకై షాహరీఖానుగారు పంపబడిరి.

నాదిరుఖానుగారి క్రొత్త పటాలములు

నాదిరుఖానుగారు క్రొత్త పటాలములను చేకూర్చి ని
యమించుచున్నారు. చెనుక అమానుల్లాగారి పక్షమున నాకర్
చేసియుండిన సిపాయిలు చాలమందిని నాదిరుఖానుగారు
తమ పటాలములలో చేర్చుకొనుచున్నారు.

తూర్పు పరగణాలలోను దక్షిణ పరగణాలలోని వారు
దినదినము అనేకులు రాజభక్తి ప్రమాణములను చేసి నాదిరుఖాను
గారి ప్రభుత్వ మంగీకరించుచున్నారు.

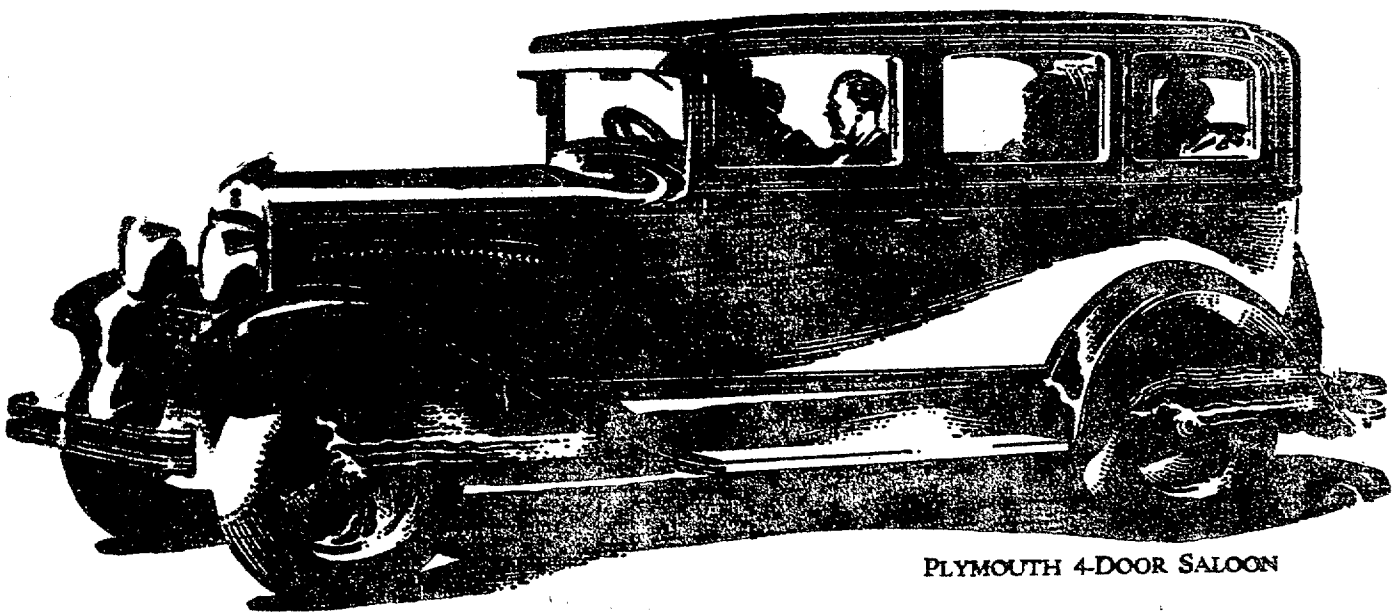
అమానుల్లాగారే ప్రభుత్వాధికారము వహించవలయునని
వాదిం చెడి వారు తమ పట్టుదల క్రమకః విడు
చున్నారు. మొహమాండులు, షివ్వారీలు కూడి కూగియానీలు
కూడ రాజభక్తి ప్రమాణములు చేసిరి. (ఫ్రీ ప్రెసు)

తక్కువ ధర గల కారులలో మిక్కిలి మితవ్యయము గల కారు

ప్లిమూత్ ను నడపుటకగు ఖర్చు అసాధారణముగా మిక్కిలి
తక్కువ. ఈ ఫలితము క్రైస్లర్ ఎంజనీరింగు, పరిశోధన,
తయారుచేయుటందు గల యనుభవము మొదలగువాటిచే
గలిగినది. ఇదియే నూతన 4 సిలిండరు హై-కంప్రెషన్
ఎంజనునందు మితవ్యయమును, స్వచ్ఛతను నిలిపి అధిక
ముగా అభివృద్ధిపరచబడిన కత్తిని, నునుపును గలిగించి
నది. ప్రథమమున తక్కువ ఖర్చు ఉండుట, తక్కువ
ఖర్చుతో కారును నడుపుట, కారునకు ప్రత్యేకఘనతను

గలిగించును. విశాలమైన ఫలమును గలిగినట్టియు, తక్కువ
ధర గలిగినట్టివాటిలో ప్లిమూత్ మిక్కిలి అసామాన్య
మైనది. 4 చక్రములపైనను రూఢిగా భద్రమైన మోటో
లిక్ బ్రేకులు గలవు. భేదమును తెలుపునట్టి క్రైస్లర్
ఫక్స్, సాగసు గలది.

ఏ విషయమునందు పోల్చుచూచినను ప్లిమూత్ ప్రస్తు
తము తక్కువ ధర గల కారులలో మిక్కిలి గొప్ప
విలువ గలదని తత్క్షణమే నమ్మకమును గలిగించును.

PLYMOUTH 4-DOOR SALOON

PLYMOUTH

172

పంపక దారులు:

అడిసన్ అండు కో., లిమిటెడ్.,

మద్రాసు

బెంగళూరు,

కల్కికోట,

కొట్టయం,

తిరుచినాపల్లి.

7, తంబుకెటిప్పేధి, మృదాన్తు

రాండుటేబిలు సమావేశము

ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారి అభిప్రాయములు

వైస్రాయిగారి ప్రకటనవిషయమున, వివిధరాజకీయ పక్షములవారును, ముఖ్యముగా కాంగ్రెసుపక్షమువారును, వ్యాసానాములో బడకుండు తప్పించుకొనుట ఆత్యావశ్యకమై యున్నది. పార్లమెంటు చర్చములమున నిజస్థితి పూర్తిగా స్పష్టపడినది. డిల్లీ నాయకుల ప్రకటనమునకు కారణభూతులయినవారు ఆసమయమున రాండుటేబిలు సమావేశమయ్యెక్క స్యభావమును తెలిసికొనియుండలేదు. సమావేశమయ్యెక్క స్యభావము సంతోషముగారు స్పష్టముగా వర్ణించిరి. భారతదేశ ప్రతినిధులు తమ కిష్టమున్నచో బ్రిటిషు కాబిట్టెనుభ్యులను వ్యయముగా సంధించి తమ యభిప్రాయములను చెలుపుట కవకాశ మొసగబడుదురనియు, తాము చెప్పినదంతయును విశాలభావముతో నాలింపబడుననియు, బెన్సుగారుజెప్పిరి. భారతరాజ్యాంగ విధానమును నిర్ణయించి దానికి ప్రభుత్వమువారిని బద్ధులనుగా విందు రాండుటేబిలు సమావేశమేనా యిది? నై మ ను కమిషనును బహిష్కరించినపిమ్మట నిట్టి సూచన సంగీకరించు నో యేరాజకీయ పక్షమునకయినను గౌరవప్రదముగా నున్నదా? కాంగ్రెసు పక్షమువారు దీని సంగీకరించుట యనగా మయాత్మగౌరవమును పోగొట్టుకొనుటగాదా? తాము కలకత్తా తీర్మానము నతికమించుటగాదా? ఇది యెంతమాత్రము రాండుటేబిలు సమావేశమునందు మాంటేగు చట్టము గావించు పరిష్కారము ఇంగ్లాండునకు వెడలియుండిన భారతీయ రాయబార వ్యయమునటి పూర్వపు కథయే యిది. ప్రభుత్వమువారు తమ నిశ్చయమును గావించుటకుముందుగా కొందరు ప్రతినిధుల యభిప్రాయమును మాత్రమే గోరుచున్నారు. ఎట్టి రాజ్యాంగవిధానమునయినను తయారుచేయుట కీ సమావేశ ముద్దేశింపబడకపోవుట సరేకదా? సంపూర్ణ సత్వర డోమినియను స్వాతంత్ర్యమున యిసను ఆధారము గావించుకొని యీ సమావేశము జరుపబడదు ఈ సమావేశమున కంగీకరింప దలచువారు వైమునుకమిషను నేల బహిష్కరించినో నా కు దెలియ కున్నది? దక్షిణాఫ్రికా రాజ్యాంగము తక్కువగా రాజ్యాంగము, తేలిక విషయ రాజ్యాంగము సందర్భమున జరిగిన సమావేశము వంటిదే యీ సమావేశమునకు సత్య విరుద్ధము. ఈ సమావేశమునకు మన మంగీకరించుచో మానముకలక తీర్మానమును త్రోసివేసిన వారయగుదుము. డిల్లీ నాయకులవిధి యిప్పుడు స్పష్టపడుచున్నది. వారు తమ ప్రకటన సుపసంహరించుకొనవలెను. లేదా, కాంగ్రెసు తీరపున తామెట్టి బాధ్యతయిన వహింప నూడదు. ఈపనిని అభిల భారత కాంగ్రెసు కమిటీ తే క లా హోరు కాంగ్రెసు మాత్రమే జూడవలెను. అంతయుపూర్తిగా స్పష్టపడుచువరకు మనము నిరీక్షింపవలెను. కాంగ్రెసుసభ గూడువరకును మనమేవిధమున సమావేశమున కయినను అంగీకరింపవలసిన యవసరము గాన్పించదు. కాంగ్రెసు జరిగిన కొన్ని మాసముల తరువాతనే యీ సమావేశము జరుపబడును. డిల్లీ సర్వపక్ష నాయకుల ప్రకటనకు కాంగ్రెసు బాధ్యతహింపదు. డిల్లీ నాయకుల ప్రకటనను నిర్దేశించు కమిటీ ధ్రువపథపదనియే నేను తలచెదను. అట్లు ధ్రువపథమున యిట్టి య సాధారణ సందర్భ పరిస్థితులలో నిర్దేశించు కమిటీ కలకత్తా తీర్మానమున తిక్రమించినట్లుగా స్పష్టపడుచున్నందున, దీనికి కాంగ్రెసుగాని కాంగ్రెసు పక్షమువారుగాని యెంతమాత్రము బద్ధులయియుండ జాలరు.

కామన్సుభలో నైముగారి ప్రకటన చాలముఖ్యము యనది. లేబరుపార్టీ కామన్సు సభలో యితర రెండు పార్టీల మొత్తపుసంఖ్యకంటె అధికసంఖ్యను పొందకపోవుట బట్టియును ప్రభువులసభలో ఆల్బుసంఖ్య మాత్రమేయగుట చేతను, యితర రెండు పార్టీల యొక్క యభిప్రాయము, అందు ముఖ్యముగా వైమును గారి ప్రకటన ఆత్యంత ప్రాముఖ్యముతో గూడియున్నది. యవర్లు లేబరు పార్టీకిగూడ యిప్పుడు భారతదేశమునకు సంపూర్ణ సత్వర డోమినియను స్వాతంత్ర్య మొసగు నుద్దేశమున్నప్పటికిని, (వారికిట్టి యుద్దేశము లేదనియే నా యభిప్రాయము) అదియట్లా సర్వకాలదు. కాచిట్టి బ్రిటిషు పార్టీలన్నిటి మిదను మొత్తము కామన్సు యభిప్రాయ బలమును ప్రయోగించుట మనవిధియయి యున్నది. ఈ యభిప్రాయ బలము, కలకత్తా తీర్మానములో నుల కొరెల్ల విధించుచు వరకును కాంగ్రెసు స్వసహాయముమీదను, బహిష్కారముమీదను పూర్తిగా ఆధారపడుటవలననే, యీ యభిప్రాయబలము ప్రయోగింప బడగలదు. లేబరు ప్రభుత్వవిషయము మన కోర్కె సంగీకరించు

చో, తన జయమును నిశ్చయించుకొని గొప్పదనిగాని ఒక అవజయమునకు సిద్ధపడి యున్నారనికాని మనము దలంచు కయినను అవకాశముండగలదు కాని, మాట్లాడుటగారియొక్క యు బెన్సుగారియొక్క యు ఉద్దేశము స్పష్టపడియే యున్నది. మాట్లాడుటగారు యీ విషయమునుగూర్చి నై మ ను గారికి తెలిసినంత యితర సభ్యులెవ్వరికిగూడ తెలియదని జెప్పుచు న్నారు. ఇతడు వైమునుగారిని సంపాదక పెట్టుట కానురపడుచున్నాడు. బెన్సుగారు ప్లాట్టూటరీ కమిషను రిపోర్టు చాల అధికారముతో గూడియుండునని జెప్పుచున్నారు. వైస్రాయి ప్రకటనముయొక్క రెండవ యుద్దేశము ప్లాట్టూటరీ కమిషను రిపోర్టుకు అనుకూలవాతావరణ మేర్పరచుటయని. బెన్సుగారు చెప్పిరి. ఈ యభిప్రాయమును కాబిట్టె అంగీకరించినది. కాబట్టి నై మ ను ఆ తర్వాతి కముగా ఆశింపగలగున దేమనగా, కన్సర్వేటివు, లిబరలుపార్టీ లభయులను వైమునుకమిషను రిపోర్టు నామోదింపవచ్చునని మాత్రమే. అంతకంటె నధికసూచనలను వేసినిగూడ వారు అంగీకరింపరనుట నిశ్చయము. భారత దేశమునకు సంపూర్ణ సత్వర డోమినియను స్వాతంత్ర్య మనిపించుటకు లేబరు ప్రభుత్వము ప్లాట్టూటరీ కమిషనువారిని, ఇతర రెండు పార్టీలను, ఒప్పించ జాలనపుడు, వారిలో నేకభవించి, సాధారణయెన్ని కలకు న్నిటునుట కీవిషయము సాధారము గావించుకొనవలెను.

లేబరుపార్టీ తమస్వగృహమునకు సంబంధించినవిషయములలో మాత్రమే తమవాదనములను చెల్లించుచువియున్నారు. మాడునాలగొండ్లవరకు తమ యధికారమును గాపాడుకొనదలచి యున్నారు. లేబరుపార్టీ వారందరను భారతదేశమునకు సంపూర్ణ సత్వర డోమినియను స్వాతంత్ర్యము నొసగదలచియున్నారు. ర ని యూ హిం చు ట పూర్వ ఖాటు. లేబరు పార్టీ యందనే క పక్షము లున్నవి. ఇందు బహు స్వల్ప సంఖ్యతోగూడిన యొకపక్షమునకు మాత్రమే అట్టి యుద్దేశమున్నది. ఇట్టి పరిస్థితులలో కామన్సుసభలో వైమునుగారి ప్రకటనము యొక్క టిమాత్రమే అన్నిటికంటె ముఖ్యమయి యున్నది. కమిషనుయొక్క యధికారము ఇంకెవరిచే గావించబడు ప్రకటనలనుగూడ హెచ్చింపబడుటకుగాని, తగింపబడుటకుగాని, విలులేదని సయముగారు కడుపునాగ్రముగా స్పష్టపరిచిరి. ఇట్టి పరిస్థితులలో వైస్రాయి ప్రకటనయందు సంపూర్ణ సత్వర డోమినియను స్వాతంత్ర్యాధారముమీద సమావేశ ముద్దేశింపబడినది జెప్పుట శుద్ధఅబద్ధము. బ్రిటిషు ప్రభుత్వము మాంటేగు విధానమునుండిగూడ వెనుకకు మరలుచున్నదని భారతీయు లభిప్రాయపడుటవలననే, మాంటేగువిధానమును మరల ధ్రువపరచుటకును వైమునుకమిషను రిపోర్టుకు అనుకూలవాతావరణ మేర్పరచుటకును, యీ ప్రకటన గావించబడినది లేబరు ప్రభుత్వము పార్లమెంటు సభల రెంటియందునుగూడ స్పష్టపరచుట కిదియే కారణము. వైస్రాయి ప్రకటనను, తొందరపడి అంగీకరించినవారు యింకను దానినే పట్టుకొని చేలాగుచో, తమ కండ్లను తెరువకొనియుండినాడ శత్రుని కలలో ప్రవేశించుచున్న వారగుదురు. లాహోరు కాంగ్రెసు కలకత్తా తీర్మానము నమూనో బెట్టుననుటకు నా కిప్పుడు సందేహ మెంత మాత్రము లేదు.

డిల్లీ నాయకులు దురభిప్రాయపడిరని యిప్పుడు స్పష్టపడినందున, తమ ప్రకటన నును ప సంచారిం చు కొందురుగాక. లేదా, యి క న యి న ను దానిని సమర్థించుకొనకుండురు గాక. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య వాదు లందరును డిల్లీ నాయకుల ప్రకటనతో జోక్యము గలుపుకొననలదనియు, బెన్సుగారిచే నిర్దేశింపబడిన సమావేశమునకు తాము ప్రతిపాదముగా నున్నట్లు స్పష్టపరుపవలెననియు, నేను గోరుచున్నాను. ప్రస్తుతసంవత్సరమున గూడ కాంగ్రెసు ఆసక్తము కలకత్తా తీర్మానము ప్రకారము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే యనియు, నెహ్రూ రిపోర్టు గూడ ఈసంవత్సరములోపున బ్రిటిషు ప్రభుత్వముచే పూర్తిగా అంగీకరింపబడినప్పటికిని, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమే కాంగ్రెసు ఆదర్శముగా నుండుననియు, స్వాతంత్ర్యవాదులు న్యరవజాలరు. వైస్రాయి ప్రకటన స్వాతంత్ర్యోద్దేశమును అనువేషించినది బెన్సుగారు నడిపిన విమర్శల స్వాతంత్ర్యసమితి సందాయవిధానమును నిమిషక చేత్రవలసిన యవసర మిప్పటికంటె ఎక్కువగుచున్నది. అంద్రస్వాతంత్ర్యసమితి వైస్రాయి ప్రకటనను సంబంధించిన తీర్మానమునకు తలదాగియు వహించుటకంటె నధికమగు పట్టుబడు లాహోరు లోలాచెనటగాక. కాంగ్రెసు ఇతర పార్టీలలో గూడ క్రిందికి వెళునంత అత్యంతలను సహనమును లేవకాదుల సత్వము. నెహ్రూ రిపోర్టు అంగీకరించిన యొకపార్టీలు. సంపూర్ణ సత్వర డోమినియను స్వాతంత్ర్యోద్దేశముగూడ రాండుటేబిలు సమావేశమును జరుపుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వ మంగీకరించిన గాని, అట్టి సమావేశమునకు తా మంగీకరింపకుండురుగాక

శ్రీయుత పానుగంటి లక్ష్మీనారాయణరావు పంతులుగారి నూతననాటక రాండుటేబిలు

మాడూమణి:—రాజతరంగిణి ౩ కథనుండి వెంపుచేసి వ్రాయబడినది. శ్రీరాజ్యమున పండయాత్రకు బయలుదేరిన వినయాదిత్యుడు శ్రీలచే నోడింపబడును పురుషుల నోడించుటకు శ్రీలు పన్నినపన్నుగడలు, మాపిన వైర్య సాహసములు వివిధతీరవలయును, పరాక్రమముతోను, దేహబలముతోను, బుద్ధిబలముతోను, యోగ్యతతోను, శ్రీయే పురుషునికంటె ఘనురాలని యందు నిరూపింపబడియెను శ్రీ దూక్షణ తగదనియు దేశపురోభివృద్ధికి శ్రీయే పురుషునికంటె నెక్కుడు తోడ్పడు ననియు విశదమగును. వీరససమంచిత నాటకము. వెల 0-12-0.

వద్దిని:—కత్తితనాటకము. తన్నువరించిన పురుషుని గాదని పద్మిని తాను మోహించిన పురుషుని వివాహాదుటకు చేసిన ప్రయత్నములు, తానుమోహించిన పురుషుడు నలవినకాంతై నాశనికైయును లేకుండు చేయుటకు నిర్భజించుటకు పన్నినపన్నుగడలు నిరుపయోగములై యుది కేవిధముగ నీమె విఫలమనోరథయైనది యందు విజృంభణియెను. పదివీరససమంచిత. రంగస్థలము రాజమందిరమే. తుద కామెను వరించినవానినే బరిణయమానును. వివాహములు భగవన్ని రాక్షసులనియు, మానవనిర్మితములు కావనియు తెలియును. అత్యద్భుతకథానిలసితము. వెల 0-12-0.

మూలప్రేమాలు:—శ్రీశ్రీ పీఠికాపుర యురాలి వారి పరిణయ మహోత్సవమునందు బ్రదర్శించుటకై రచింపబడిన కత్తితనాటిక. శృంగారరసప్రధానమై పూర్వభక్తి సమేతమై, సదరస్థిభోధకమై, లలితోపమానకృతమై, మనోజ్ఞమై యుష్మచున్నది. వధూవరుల ప్రవిమల ప్రేమమునకు మరయున కున్న సంబంధ మినాటికయందుఁ జూపబడెను. పది యానందించి తీరవలెను. వెల 0-12-0

పా. రాజారావు బ్రహ్మ పితాపురం. (తూర్పుగోదావరి)

శ్రీ మణిజ్యోతిషాలయము, గుంటూరు.

ఇది మంచి ఖ్యాతి నహించిన గొప్ప జ్యోతిషశాలయమై స్థాపింపబడినది. ఇందు గొప్ప బహుముఖులు, సర్వశిల్పిలు, శత్రు పాండినవారును గలరు. వీరి ప్రశ్నలములకు అత్యుత్తములు, మహారత్నములు, నిర్భయములు, జాతకముల విశ్లేషములు, నిరాశాములు, లగ్నములు, గ్రహములు, భావములు, మండకవర్ణు, అక్షకవర్ణు, వడ్డలూడి సాగనలతో కాస్త్ర సమ్యక్తముగా సంపూర్ణ జాతకము లందును. తేట్లు:— 8 ప్రశ్నలకు ఏకకాలమున రూ 1. మహాలా ర్తములకు రూ 2. టూకీ జాతకములు నాడిమాదిరి రూ 5. ప్రశ్నలనుబట్టిగాని, జన్మకొటిని బట్టిగాని, సంవత్సరఫలం రూ 8. సంపూర్ణ జాతకములు:— సంవత్సరధివాని రూ 20. అంతర్గతవారి రూ 30 విదేశవారి రూ 60.

రోజుపుష్కరేహ్యము 1533

మలబద్ధమును హరించుటతో శ్రేష్ఠమయినది కా. విశేషమును చక్కగా గణింపయిన, గుచికరమయినది. వధిగణ్యతేను, 15 తులి దశమి రూ. 0-10-0.

క్షయారోగ్య లేహ్యము

శిష్ట వైద్యరము. శవా, క్షయ, మోహము శాస్త్రజ్ఞుల సంబంధమును వ్యాధులను వారిని పండుకు చిరుని నిమిష 15 రూ. దశమి రూ. 1-10-0. ప. బిట్టలు, ప్రత్యేకమ. ప. పి. అందు రోయుర్యోగనాచం, సెరేవే, సెల్లూరుజల

శ్రీ సత్యనారాయణ మాహాత్మ్యము

సంద్యాల మనసెవరో వ్రాయుచో ప్రభు గారిచేల కావ్యతీర్థ ముద్రలపట్ల పంపెను. బ్రహ్మజ్యోతిషశ్రీకృష్ణమహాదేవుని ముద్రలపట్ల, పద్మకావ్యము, సూర్యుని, గామ, ప్రస్తావనాదర్శిని లెక్కని, సామెలముట్టు శ్లోక భట్టశాస్త్రి, సర్వశిల్పిని గావించి, పదివిధులు, వెల అ కవిశారచన, పట్టకొంచెము, మాల ఘనము. వెల అ అద్రవో:— కపతాసామూర్జ్యము, నంద

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

7 తంబుశెట్టి విధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథము లోని భాగములను వివిధములములకు సాధనముగా వ్రాసి వివిధ విషయములకు నవలంబించిన గ్రంథములు, రెండు మూలములకు కొన్ని గ్రంథములకు వంటి గ్రంథములను వివరించబడినవి.

వెలువలకు గ్రంథములు

1. శతకములు (శ్రీ శ్రీ పుటలము): పు. శా. 1-వ శతాబ్దం, శేషానందన, బంగళామిట్టరేణువీర, నారాయణ, శాశిమా శివరాం, భాగ్యరాం, రామచంద్ర శతక ములు. ఇది యిందు నాల్గు భాగాలుగా విభజించబడినవి. పాఠభేదములును గలవు. (ఈ భాగములు వివిధములకు విక్రయము) 1-0-0
2. శతకములు (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక శాశ్వతమౌల్యములను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములును మూలములను వివరించినవి. శ్రీ శేషారావు ప్రభాకర శాస్త్రి గారు సంకలనమును చేసి విక్రయము చేసినది. 3-0-0
3. గ్రంథములు (పుస్తకములు): పు. శా. 1-వ శతాబ్దం, అద్వైతాచార్యులు. 1-0-0
4. శతకములు (చిన్నవి): శ్రీ రామనందన శంకరభట్టాచార్యులు, ము. పు. 1-వ శతాబ్దం. 1-0-0
5. శతకములు: ఇది యిందు యొక్క భాగములు. ఇది యిందు వేలెండ్లకు ముం దొక భాగమును పండితులచే నివేదితమైనది. ఇది యిందు పండితములను బరిశీలించి వ్రాసినది. అనువాదములు: శ్రీ శేషారావు ప్రభాకర శాస్త్రి గారు. 1-0-0
6. శతకములు (చిన్నవి): శ్రీ శ్రీ నామ రి కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి కృతము. శ్రీ రామభట్టాచార్యులు, గాయకవి తామరము, నగు శ్రీ త్యాగరాజగారి వర్ణితమిందు సరిసమగ్రముగా వ్రాసినది. నాదరూపులారముగ త్యాగరాజగారు రచించిన కృతులును నిందు చేర్చబడినవి. 1-0-0
7. శతకములు (పద్యములు): శాద్ధమత ధర్మ ప్రబోధక గ్రంథ మగు శ్రీ పుటలము సందలిది. శాద్ధమత ధర్మ ప్రబోధకము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినది. అనువాదములు: శ్రీ శ్రీరామభట్టాచార్యులు, ము. పు. 1-వ శతాబ్దం. 1-0-0
8. శతకములు (చిన్నవి): శాద్ధమత ధర్మ ప్రబోధక గ్రంథ మగు శ్రీ పుటలము సందలిది. శాద్ధమత ధర్మ ప్రబోధకము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినది. అనువాదములు: శ్రీ శ్రీరామభట్టాచార్యులు, ము. పు. 1-వ శతాబ్దం. 1-0-0
9. శతకములు (చిన్నవి): శాద్ధమత ధర్మ ప్రబోధక గ్రంథ మగు శ్రీ పుటలము సందలిది. శాద్ధమత ధర్మ ప్రబోధకము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినది. అనువాదములు: శ్రీ శ్రీరామభట్టాచార్యులు, ము. పు. 1-వ శతాబ్దం. 1-0-0
10. శతకములు (చిన్నవి): శాద్ధమత ధర్మ ప్రబోధక గ్రంథ మగు శ్రీ పుటలము సందలిది. శాద్ధమత ధర్మ ప్రబోధకము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినది. అనువాదములు: శ్రీ శ్రీరామభట్టాచార్యులు, ము. పు. 1-వ శతాబ్దం. 1-0-0

శా. నాథుని నా. శివరాం, ము. పు. 1-వ శతాబ్దం.

ఈ గ్రంథములను వివిధములములకు సాధనముగా వ్రాసి వివిధ విషయములకు నవలంబించిన గ్రంథములు, రెండు మూలములకు కొన్ని గ్రంథములకు వంటి గ్రంథములను వివరించబడినవి.

Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

అమృతాంజనం డిపో వారి

సంప్రసిద్ధాపథముల జాబితా

	రూ. అ.
1. శిర్డీ సాయనము మాత్రము అశిర్డీ మునకు	1-4
2. వజ్రశిఖర భాగ్యపుష్పి	1-0
3. జ్వరహరి- జ్వరములకు సీసా 1-3	1-12
4. అమృతాంజనము సీసా 1-3	1-10
5. మూలకంకకు తైలము డబ్బి 1-3	1-12
6. తామర తైలము, తామర, తీటకు	0-6
7. కబరా మాత్రము, వాంతి భేదములకు	0-6
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-3	0-9
9. దంతకులహరి, పండ్లపొటుకు	0-9
10. కర్ణకులహరి, చెవిపొటుకు	0-6
11. గజ్జిక తైలము, గజ్జికడలకు డబ్బి 1-3	0-2
12. పుష్ప తైలము, శిశువనశ్లకు	0-4
13. పేలకు, మందు సీసా 1-3	0-
14. మందన అత్తర, 1 బెన్ను	2-3
15. కుంకుమ తైలము, డబ్బి 1-3	0-3
16. పండ్లపొటు, కండ్లపొటుములకు	0-3
17. సుఖభాగిమాత్రము	1-0
18. సుఖభాగి తైలము, పుండ్లకు	1-0
19. రోమహరి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0-3
20. హాహిని తైలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	0-12
21. మందుకు, నోసె సీసా 1-3	0-6
22. గ్రహభాగిమాత్రము డబ్బి 1-3	0-3
23. జాలాబి మాత్రము, ములబదమునకు	0-3
24. సుకుమారిమాత్రము, కుసుమవ్యాధులకు	1-0
25. సెగకు ద్రావకము సీసా 1-3	1-0
26. కర్ణహరి, శిశుకట్టు దగ్గులకు	1-0
27. కర్ణహరిమాత్రము, దగ్గు ఉబ్బసములకు డబ్బి 1-3	0-3
28. మందరి తైలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-3	0-3
29. శిరోశ్శేష మాత్రము, శిలనోష్ణులకు	1-12
30. సేతాంజనము, కంటివ్యాధి	0-4
31. ఉబ్బసమునకు మందు	2-0
32. కుంకుమపుష్పము 1-3	3-0
33. పచ్చకర్పూరము 1-3	3-0
34. కస్తూరి	36-0
35. జాన్ను 1-3	3-0

ఈ పుస్తకములు ప్రత్యేకము.

అమృతాంజనం డిపో

బొంబయి — మద్రాసు

ఆయుర్వేదాపథ శాస్త్ర కరము.
(ద్వితీయ ముద్రణము) 3-0-0

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6-4

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ జ్యోతిర్మా వలి. రు. 2, భన్మనకాశిక రు. 1
(95) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ

త్వరపడుడు! ధర తగ్గింపబడినది!! త్వరపడుడు!!

కొద్ది ప్రతులు క్షుత్ర షేయమున్నవి.

శ్రీ మదాంధ్ర వచన భారతము

(రెండు సంపుటములు)

నభా, అరణ్య విశాఖ, శిశ్యోగపర్వములు

భవ్య, ద్రోణ, కర్ణ, శల్య, సౌప్తికపర్వములు

శతమంతుము వేంకటరంగ శాస్త్రి గారిచే

సంస్కృత భారతమునకు సరియైన తెనుగు చేయబడినది.

1600 పేజీలు గలది.

రెండు సంపుటముల మునుపటి ధర 16-0-0. ఇప్పటి తగ్గింపు ధర 4-0-0

అలస్యముచేసిన ఆకాశంగము కాగలదు.

మరియు: ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము, పోస్టా బాక్సు 212, మద్రాసు.

మరియు: పోస్టాబాక్సులు: ప్రత్యేకము. అర్ధరత్నా సాగము సామ్యు అధ్యాపకుగా పంపగో రెడము రైల్వే స్టేషన్ సమీపము వారికి రైల్వే మార్గముగా పంపబడును